

Úradný vestník

Európskej únie

L 114

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 49
27. apríla 2006

Obsah	I Akty, ktorých uverejnenie je povinné	
	★ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 629/2006 z 5. apríla 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, a nariadenie Rady (EHS) č. 574/72, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 ⁽¹⁾	1
	★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpadoch ⁽¹⁾	9
	★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/23/ES z 5. apríla 2006 o preukaze spôsobilosti Spoločenstva pre riadiaceho letovej prevádzky ⁽¹⁾	22
	★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/25/ES z 5. apríla 2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách týkajúcich sa vystavenia pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych faktorov (umelé optické žiarenie)(19. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)	38
	★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/31/ES z 5. apríla 2006, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2004/39/ES o trhoch s finančnými nástrojmi s ohľadom na určité termíny ⁽¹⁾	60
	★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/32/ES z 5. apríla 2006 o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetickej službách, a ktorou sa zrušuje smernica Rady 93/76/EHS ⁽¹⁾	64

Cena: 18 EUR

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP.

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

I

(Akty, ktorých uverejnenie je povinné)

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 629/2006

z 5. apríla 2006,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, a nariadenie Rady (EHS) č. 574/72, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 42 a 308,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Nadobudnutím účinnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 631/2004 z 31. marca 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 a nariadenie Rady (EHS) č. 574/72, pokiaľ ide o vyrovnanie práv a zjednodušenie postupov ⁽³⁾, sa zjednodušili postupy na získanie prístupu k nemocenským vecným dávkam počas prechodného pobytu v inom členskom štáte. Je vhodné rozšíriť tieto zjednodušené postupy aj na ustanovenia o dávkach v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania obsiahnuté v nariadeniach (EHS) č. 1408/71 ⁽⁴⁾ a (EHS) č. 574/72 ⁽⁵⁾.

- (2) Aby sa zohľadnili zmeny v právnych predpisoch určitých členských štátov, a to najmä nových členských štátov od ukončenia prístupových rokovaní, je potrebné prispôbiť prílohy k nariadeniu (EHS) č. 1408/71.

- (3) Nariadenia (EHS) č. 1408/71 a (EHS) č. 574/72 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

- (4) S cieľom zaručiť právnu istotu a ochraňovať legitímne očakávania dotknutých osôb je potrebné, aby určité ustanovenia upravujúce prílohu III k nariadeniu (EHS) č. 1408/71 mali spätnú účinnosť od 1. mája 2004.

- (5) Zmluva neposkytuje iné oprávnenia než oprávnenia podľa článku 308 na prijatie vhodných opatrení v oblasti sociálneho zabezpečenia pre osoby iné než zamestnancov,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Prílohy I, II, IIa, III, IV a VI k nariadeniu (EHS) č. 1408/71 sa menia a dopĺňajú v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Nariadenie (EHS) č. 574/72 sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. v článku 60 sa vypúšťajú odseky 5 a 6;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 24, 31.1.2006, s. 25.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 15. novembra 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 10. marca 2006.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 100, 6.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 149, 5.7.1971, s. 2. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 (Ú. v. EÚ L 117, 4.5.2005, s. 1).

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 74, 27.3.1972, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 207/2006 (Ú. v. EÚ L 36, 8.2.2006, s. 3).

2. článok 62 sa nahrádza takto:

„Článok 62

Vecné dávky v prípade pobytu v inom členskom štáte ako v príslušnom štáte

1. S cieľom dostávať vecné dávky podľa článku 55 ods. 1 písm. a) bodu i) nariadenia zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba predloží poskytovateľovi starostlivosti doklad vydaný príslušnou inštitúciou, ktorý potvrdzuje že táto osoba má nárok na vecné dávky. Tento doklad sa vystaví v súlade s článkom 2. Ak dotknutá osoba nie je schopná takýto doklad predložiť, obráti sa na inštitúciu miesta pobytu, ktorá od príslušnej inštitúcie vyžiada osvedčenie o tom, že dotknutá osoba má nárok na vecné dávky.

Doklad o nároku na dávky v súlade s článkom 55 ods. 1 písm. a) bodom i) nariadenia vydaný príslušnou inštitúciou, má v každom jednotlivom prípade vo vzťahu k poskytovateľovi starostlivosti rovnaký účinok ako vnútroštátny doklad o nároku osôb poistených v inštitúcii miesta pobytu.

2. Článok 60 ods. 9 vykonávacieho nariadenia sa uplatňuje obdobne.“;

3. článok 63 ods. 2 sa nahrádza takto:

„2. Článok 60 ods. 9 vykonávacieho nariadenia sa uplatňuje obdobne.“;

4. v článku 66 ods. 1 sa slová „v článkoch 20 a 21“ nahrádzajú slovami „v článku 21“;

5. v článku 93 ods. 1 sa vypúšťa odkaz „22b“ a odkaz „34a alebo 34b“ sa nahrádza odkazom „alebo 34a“.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po dni jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Bod 5 písm. a) body ii) až ix) a bod 5 písm. b) body ii) a iv) prílohy sa uplatňujú od 1. mája 2004.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 5. apríla 2006

Za Európsky parlament
predseda
J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
predseda
H. WINKLER

PRÍLOHA

Prílohy k nariadeniu (EHS) č. 1408/71 sa menia a dopĺňajú takto:

1. v prílohe I časti II sa bod „V. SLOVENSKO“ nahrádza takto:

„V. SLOVENSKO

Na účely priznania nároku na vecné dávky podľa ustanovení kapitoly 1 hlavy III nariadenia sa „rodinným príslušníkom“ rozumie manžel/manželka a/alebo nezaopatrené dieťa v zmysle zákona o prídavku na dieťa“;

2. v prílohe II časti I sa bod „H. FRANCÚZSKO“ nahrádza takto:

„H. FRANCÚZSKO

1. Doplnkové systémy dávok pre samostatne zárobkovo činné osoby v remeselníckych, priemyselných alebo obchodných povolaniach alebo v slobodných povolaniach, doplnkové systémy starobného dôchodkového poistenia pre samostatne zárobkovo činné osoby v slobodných povolaniach, doplnkové systémy poistenia pre samostatne zárobkovo činné osoby v slobodných povolaniach pre prípad invalidity alebo smrti, doplnkové systémy dávok v starobe pre zmluvných zdravotníckych pracovníkov a pomocné sily uvedené v článkoch L.615-20, L.644-1, L.644-2, L.645-1 a L.723-14 zákona o sociálnom zabezpečení.
2. Doplnkové systémy nemocenského poistenia a poistenia v materstve pre samostatne zárobkovo činné osoby v poľnohospodárstve uvedené v článku L.727-1 Vidieckeho zákonníka.“;

3. príloha II časť II sa mení a dopĺňa takto:

- a) bod „E. ESTÓNSKO“ sa nahrádza takto:

„E. ESTÓNSKO

- a) príspevok pri narodení dieťaťa;
- b) príspevok pri osvojení dieťaťa“;

- b) bod „L. LOTYŠSKO“ sa nahrádza takto:

„L. LOTYŠSKO

- a) podpora pri narodení dieťaťa;
- b) príspevok pri osvojení dieťaťa“;

- c) bod „S. POLSKO“ sa nahrádza takto:

„S. POLSKO

Príplatok pri narodení dieťaťa (zákon z 28. novembra 2003 o rodinných dávkach)“;

4. príloha IIa sa mení a dopĺňa takto:

- a) v bode „D. NEMECKO“ sa slovo „žiadne“ nahrádza takto:

„Dávky na pokrytie nákladov na živobytie v rámci základného príspevku pre uchádzačov o zamestnanie, pokiaľ nie sú vo vzťahu k týmto dávkam splnené požiadavky na dočasný príplatok na základe poberania dávok v nezamestnanosti (článok 24 ods. 1 knihy II Sociálneho zákonníka)“;

- b) bod „L. LOTYŠSKO“ sa nahrádza takto:

„L. LOTYŠSKO

- a) dávky štátneho sociálneho zabezpečenia (zákon o štátnych sociálnych dávkach z 1. januára 2003);

- b) príspevok na náhradu dopravných nákladov pre osoby so zdravotným postihnutím s obmedzenou pohyblivosťou (zákon o štátnych sociálnych dávkach z 1. januára 2003)“;

- c) bod „S. POESKO“ sa nahrádza takto:

„S. POESKO

Sociálny dôchodok (zákon z 27. júna 2003 o sociálnom dôchodku)“;

- d) bod „V. SLOVENSKO“ sa nahrádza takto:

„V. SLOVENSKO

Úprava dôchodkov z dôvodu jediného zdroja príjmu priznaná pred 1. januárom 2004.“;

5. príloha III sa mení a dopĺňa takto:

- a) časť A sa mení a dopĺňa takto:

- i) tieto body sa vypúšťajú:

Body 1, 4, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 49, 55, 56, 57, 59, 60, 63, 65, 66, 70, 76, 77, 78, 81, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 115, 116, 117, 119, 120, 123, 125, 126, 133, 134, 135, 137, 138, 141, 143, 144, 150, 151, 152, 154, 155, 158, 160, 161, 166, 167, 168, 170, 171, 174, 176, 177, 181, 182, 183, 185, 186, 189, 192, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 239, 241, 246, 247, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 268, 269, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297;

- ii) nasledujúce číslovanie sa mení takto:

bod BELGICKO – NEMECKO z „3“ na „1“,

bod ČESKÁ REPUBLIKA – NEMECKO z „26“ na „2“,

bod ČESKÁ REPUBLIKA – CYPRUS z „33“ na „3“,

bod ČESKÁ REPUBLIKA – LUXEMBURSKO z „36“ na „4“,

- bod ČESKÁ REPUBLIKA – RAKÚSKO zo „40“ na „5“,
- bod ČESKÁ REPUBLIKA – SLOVENSKO zo „44“ na „6“,
- bod DÁNSKO – FÍNSKO zo „67“ na „7“,
- bod DÁNSKO – ŠVÉDSKO zo „68“ na „8“,
- bod NEMECKO – GRÉCKO zo „71“ na „9“,
- bod NEMECKO – ŠPANIELSKO zo „72“ na „10“,
- bod NEMECKO – FRANCÚZSKO zo „73“ na „11“,
- bod NEMECKO – LUXEMBURSKO zo „79“ na „12“,
- bod NEMECKO – MAĎARSKO z „80“ na „13“,
- bod NEMECKO – HOLANDSKO z „82“ na „14“,
- bod NEMECKO – RAKÚSKO z „83“ na „15“,
- bod NEMECKO – POLSKO z „84“ na „16“,
- bod NEMECKO – SLOVINSKO z „86“ na „17“,
- bod NEMECKO – SLOVENSKO z „87“ na „18“,
- bod NEMECKO – SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO z „90“ na „19“,
- bod ŠPANIELSKO – PORTUGALSKO zo „142“ na „20“,
- bod ÍRSKO – SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO zo „180“ na „21“,
- bod TALIANSKO – SLOVINSKO zo „191“ na „22“,
- bod LUXEMBURSKO – SLOVENSKO z „242“ na „23“,
- bod MAĎARSKO – RAKÚSKO z „248“ na „24“,
- bod MAĎARSKO – SLOVINSKO z „251“ na „25“,
- bod HOLANDSKO – PORTUGALSKO z „267“ na „26“,
- bod RAKÚSKO – POLSKO z „273“ na „27“,
- bod RAKÚSKO – SLOVINSKO z „275“ na „28“,
- bod RAKÚSKO – SLOVENSKO z „276“ na „29“,
- bod PORTUGALSKO – SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO z „290“ na „30“ a
- bod FÍNSKO – ŠVÉDSKO z „298“ na „31“;

iii) v bode „2. ČESKÁ REPUBLIKA – NEMECKO“ sa slová „žiadny dohovor“ nahrádzajú takto:

„Článok 39 ods. 1 písm. b) a c) zmluvy o sociálnom zabezpečení z 27. júla 2001;

Bod 14 záverečného protokolu k zmluve o sociálnom zabezpečení z 27. júla 2001“;

- iv) v bode „3. ČESKÁ REPUBLIKA – CYPRUS“ sa slovo „žiadny dohovor“ nahrádza takto:
„Článok 32 ods. 4 zmluvy o sociálnom zabezpečení z 19. januára 1999“;
- v) v bode „4. ČESKÁ REPUBLIKA – LUXEMBURSKO“ sa slovo „žiadne“ nahrádza takto:
„Článok 52 bod 8 zmluvy zo 17. novembra 2000“;
- vi) bod „6. ČESKÁ REPUBLIKA – SLOVENSKO“ sa nahrádza takto:
„6. ČESKÁ REPUBLIKA – SLOVENSKO
Články 12, 20 a 33 zmluvy o sociálnom zabezpečení z 29. októbra 1992“;
- vii) v bode „18. NEMECKO – SLOVENSKO“ sa slová „žiadny dohovor“ nahrádzajú takto:
„Článok 29 ods. 1 body 2 a 3 zmluvy z 12. septembra 2002,
Odsek 9 záverečného protokolu k zmluve z 12. septembra 2002“;
- viii) v bode „23. LUXEMBURSKO – SLOVENSKO“ sa slová „žiadny dohovor“ nahrádzajú takto:
„Článok 50 ods. 5 zmluvy o sociálnom zabezpečení z 23. mája 2002“;
- ix) v bode „29. RAKÚSKO – SLOVENSKO“ sa slová „žiadny dohovor“ nahrádzajú takto:
„Článok 34 ods. 3 zmluvy z 21. decembra 2001 o sociálnom zabezpečení“;
- b) časť B sa mení a dopĺňa takto:
- i) tieto body sa vypúšťajú:
- body 1, 4, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 55, 56, 57, 59, 60, 63, 65, 66, 70, 76, 77, 78, 81, 84, 87, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 115, 116, 117, 119, 120, 123, 125, 126, 133, 134, 135, 137, 138, 141, 143, 144, 150, 151, 152, 154, 155, 158, 160, 161, 166, 167, 168, 170, 171, 174, 176, 177, 181, 182, 183, 185, 186, 189, 192, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 239, 241, 242, 246, 247, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 268, 269, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297;
- ii) mení sa toto číslovanie:
- bod ČESKÁ REPUBLIKA – CYPRUS z „33“ na „1“,
- bod ČESKÁ REPUBLIKA – RAKÚSKO zo „40“ na „2“,
- bod NEMECKO – MAĎARSKO z „80“ na „3“,
- bod NEMECKO – SLOVINSKO z „86“ na „4“,
- bod TALIANSKO – SLOVINSKO zo „191“ na „5“,
- bod MAĎARSKO – RAKÚSKO z „248“ na „6“,

bod MAĎARSKO – SLOVINSKO z „251“ na „7“;

bod RAKÚSKO – POESKO z „273“ na „8“;

bod RAKÚSKO – SLOVINSKO z „275“ na „9“ a

bod RAKÚSKO – SLOVENSKO z „276“ na „10“;

iii) v bode „1. ČESKÁ REPUBLIKA – CYPRUS“ sa slovo „žiadne“ nahrádza takto:

„Článok 32 ods. 4 dohody o sociálnom zabezpečení z 19. januára 1999“;

iv) v bode „10. RAKÚSKO – SLOVENSKO“ sa slová „žiadny dohovor“ nahrádzajú takto:

„Článok 34 ods. 3 zmluvy z 21. decembra 2001 o sociálnom zabezpečení“;

6. príloha IV sa mení a dopĺňa takto:

a) časť A sa mení a dopĺňa takto:

i) v bode „B. ČESKÁ REPUBLIKA“ sa slovo „žiadne“ nahrádza takto:

„Úplný invalidný dôchodok pre osoby, u ktorých vznikla úplná invalidita pred dovŕšením veku osemnásť rokov a ktoré neboli poistené požadovanú dobu (časť 42 zákona o dôchodkovom poistení č. 155/1995 Zb.)“;

ii) v bode „X. ŠVÉDSKO“ sa slovo „žiadne“ nahrádza takto:

„Právne predpisy o dávkach na základe príjmov pri dlhodobej práceneschopnosti (kapitola 8 zákona 1962: 381 o všeobecnom poistení v znení zmien a doplnení)“;

b) časť C sa mení a dopĺňa takto:

i) bod „B. ČESKÁ REPUBLIKA“ sa nahrádza takto:

„B. ČESKÁ REPUBLIKA

Invalidný (úplný a čiastočný) dôchodok a pozostalostný dôchodok (vdovský, vdovecký a sirotsky) v prípade, ak sa tieto neodvodzujú od starobného dôchodku, na ktorý by mal zosnulý nárok v čase jeho smrti“;

ii) v bode „E. ESTÓNSKO“ sa slovo „žiadne“ nahrádza takto:

„Všetci žiadatelia o invalidný, starobný a pozostalostný dôchodok, ak

— doby poistenia v Estónsku boli ukončené do 31. decembra 1998,

— individuálne registrovaná sociálna daň žiadateľa, platená podľa estónskych právnych predpisov dosahuje aspoň priemernú sociálnu daň pre príslušný rok poistenia“;

c) v časti D sa bod 2 písm. g) nahrádza takto:

„g) slovenský invalidný dôchodok a od neho odvodený pozostalostný dôchodok“;

7. príloha VI bod „Q. HOLANDSKO“ sa mení a dopĺňa takto:
- a) bod 4 písm. b) sa nahrádza takto:
- „b) Ak má podľa písm. a) dotknutá osoba nárok na holandské dávky v invalidite, dávky sa vypočítajú podľa článku 46 ods. 2 nariadenia:
- i) v súlade s ustanoveniami vo WAO, ak pred vznikom práceneschopnosti dotknutá osoba bola zamestnancom v zmysle článku 1a) nariadenia;
- ii) v súlade s ustanoveniami v zákone o invalidnom poistení (samostatne zárobkovo činných osôb) (WAZ), ak pred vznikom práceneschopnosti dotknutá osoba bola zapojená do pracovného procesu inak ako zamestnanec v zmysle článku 1a) nariadenia.“
- b) bod 7 sa nahrádza takto:
- „7. Na účely uplatňovania hlavy II nariadenia sa osoba, ktorá sa považuje za zamestnanca v zmysle zákona o dani zo mzdy z roku 1964 a ktorá je na základe toho poistená v systéme vnútroštátneho poistenia, považuje za osobu vykonávajúcu činnosť v platenom zamestnaní.“
-

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2006/12/ES

z 5. apríla 2006

o odpadoch

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 175,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

(1) Smernica Rady 75/442/EHS z 15. júla 1975 o odpadoch ⁽³⁾ bola opakovane podstatným spôsobom zmenená a doplnená ⁽⁴⁾. V záujme zrozumiteľnosti a prehľadnosti by sa mala táto smernica kodifikovať.

(2) Podstatným cieľom všetkých opatrení vzťahujúcich sa na odpadové hospodárstvo by mala byť ochrana zdravia ľudí a ochrana životného prostredia pred škodlivým účinkom spôsobovaným zberom, prepravou, úpravou, skladovaním a odstraňovaním odpadov.

(3) Na zvýšenie účinnosti odpadového hospodárstva v Spoločenstve je potrebná jednotná terminológia a definícia odpadov.

(4) Účinné a konzistentné nariadenie o zneškodňovaní a zhodnocovaní odpadov by sa malo s určitými výnimkami vzťahovať na hnutelné veci, ktorých sa držiteľ zbavuje, chce sa zbaviť alebo je povinný sa zbaviť.

(5) Zhodnocovanie odpadov a použitie zhodnocovaných materiálov ako prvotných surovín by sa malo podporiť s cieľom zachovať prírodné zdroje. Môže byť potrebné prijať osobitné pravidlá pre opätovne použiteľný odpad.

(6) Na dosiahnutie vysokého stupňa ochrany životného prostredia by členské štáty mali okrem vykonávania zodpovedajúcej činnosti na zaistenie zneškodňovania a zhodnocovania odpadov prijať opatrenia na obmedzenie vzniku odpadov najmä podporou čistých technológií a výrobkov, ktoré možno recyklovať a opätovne používať, a to s prihliadnutím na existujúce či potenciálne trhové možnosti zhodnoteného odpadu.

(7) Rozdiel medzi právnymi predpismi členských štátov s ohľadom na zneškodňovanie a zhodnocovanie odpadov môže navyše ovplyvniť kvalitu životného prostredia a riadne fungovanie vnútorného trhu.

(8) Pre Spoločenstvo ako celok je dôležité, aby sa stalo sebestačným pri zneškodňovaní odpadov, a pre jednotlivé členské štáty je žiaduce, aby dosiahli takúto sebestačnosť.

(9) Členské štáty by mali na dosiahnutie týchto cieľov vypracovať plány odpadového hospodárstva.

(10) Mal by byť obmedzený pohyb odpadov a členské štáty môžu s týmto cieľom prijať potrebné opatrenia vo svojich plánoch odpadového hospodárstva.

(11) Na zabezpečenie vysokého stupňa ochrany a účinnej kontroly je nutné vytvoriť systém udeľovania povolení na prevádzku a systém kontroly podnikov, ktoré vykonávajú zneškodňovanie a zhodnocovanie odpadov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 112, 30.4.2004, s. 46.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 9. marca 2004 (Ú. v. EÚ C 102 E, 28.4.2004, s. 106) a rozhodnutie Rady z 30. januára 2006.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 194, 25.7.1975, s. 39. Smernica naposledy zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽⁴⁾ Pozri prílohu III, časť A.

- (12) Za určitých podmienok a za predpokladu dodržiavania požiadaviek ochrany životného prostredia môžu byť určité zariadenia, ktoré spracúvajú ich odpady alebo uskutočňujú ich zhodnocovanie, oslobodené od požiadaviek na povolenie. Takéto zariadenia by mali byť registrované.
- (13) V záujme možnosti monitorovania odpadov od ich vzniku až po konečné zneškodnenie by predmetom povoľovania alebo registrácie a vhodnej kontroly mali byť aj ostatné podniky, ktoré sa zaoberajú odpadmi, ako sú zariadenia na zber odpadov, prepravcovia alebo obchodní sprostredkovatelia.
- (14) Tie časti nákladov nepokryté výnosmi zo zhodnocovania odpadov by mali byť uhradené v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“.
- (15) Mali by sa prijať opatrenia potrebné na vykonanie tejto smernice v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁽¹⁾.
- (16) Táto smernica by sa nemala dotýkať povinností členských štátov týkajúcich sa lehôt na transpozíciu týchto smerníc do vnútroštátneho práva, ktoré sú uvedené v prílohe III, časť B,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

1. Na účely tejto smernice:

- a) „odpad“ je akákoľvek látka alebo predmet v kategórii ustanovenej v prílohe I, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa zbaviť alebo je povinný sa zbaviť;
- b) „pôvodca“ odpadu je každý, koho činnosťou odpad vzniká (prvotný pôvodca), alebo ten, kto vykonáva úpravu, zmiešavanie alebo iné úkony s odpadmi, ak je ich výsledkom zmena povahy alebo zloženia týchto odpadov;
- c) „držiteľ odpadu“ je pôvodca odpadu alebo fyzická osoba alebo právnická osoba, u ktorej sa odpad nachádza;
- d) „nakladanie s odpadmi“ je zber, preprava, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, vrátane dozoru nad týmito činnosťami a následnej starostlivosti o miesta zneškodňovania;

- e) „zneškodňovanie odpadov“ je akákoľvek z činností, ktoré sú uvedené v prílohe II A;
- f) „zhodnocovanie odpadov“ je akákoľvek z činností, ktoré sú uvedené v prílohe II B;
- g) „zber odpadov“ je zhromažďovanie, triedenie a/alebo zmiešavanie odpadov na účel ich prepravy.

2. Na účely odseku 1 písm. a) Komisia v súlade s postupom ustanoveným v článku 18 ods. 3 zostavuje zoznam odpadov, ktoré patria do kategórií uvedených v prílohe I. Tento zoznam sa pravidelne preskúma a v prípade potreby rovnakým postupom reviduje.

Článok 2

1. Táto smernica sa nevzťahuje na:

- a) plynné odpady vypúšťané do atmosféry;
- b) odpady, na ktoré sa už vzťahuje iná právna úprava:
- i) rádioaktívny odpad;
- ii) odpad vznikajúci pri prieskume, ťažbe, úprave a skladovaní nerastných surovín a pri práci v kameňolomoch;
- iii) mŕtve telá zvierat a ďalší poľnohospodársky odpad: fekálie a iné prírodné látky používané v poľnohospodárstve, ktoré nie sú nebezpečné;
- iv) odpadové vody, s výnimkou odpadov v kvapalnej forme;
- v) vyradené výbušniny.

2. Prostredníctvom osobitných smerníc sa môžu ustanoviť osobitné pravidlá pre zvláštne prípady alebo osobitné pravidlá pre nakladanie s určitými kategóriami odpadov, ktoré dopĺňujú túto smernicu.

(1) Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

Článok 3

1. Členské štáty prijímú vhodné opatrenia:

- a) po prvé, na podporu predchádzania alebo obmedzenia vzniku odpadov a ich škodlivosti najmä:
 - i) vývojom čistých technológií, pri ktorých používaní sa viac šetria prírodné zdroje;
 - ii) technickým rozvojom a marketingom výrobkov navrhnutých tak, aby spôsobom svojej výroby, použitia či zneškodnenia neprispievali alebo čo najmenej prispievali k zvyšovaniu množstva alebo škodlivosti odpadov alebo nebezpečenstvu znečistenia;
 - iii) vývojom vhodných metód konečného zneškodňovania nebezpečných látok obsiahnutých v odpadoch určených na zhodnocovanie;
- b) po druhé, na podporu:
 - i) zhodnocovania odpadov prostredníctvom recyklácie, opätovného použitia alebo spätného získavania či akéhokoľvek iného procesu umožňujúceho získanie druhotných surovín, alebo
 - ii) využitia odpadov ako zdroja energie.

2. S výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov⁽¹⁾, členské štáty informujú Komisiu o akýchkoľvek opatreniach, ktoré majú v úmysle prijať na dosiahnutie cieľov stanovených v odseku 1. Komisia informuje o týchto opatreniach ostatné členské štáty a výbor uvedený v článku 18 ods. 1.

Článok 4

1. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zaistenie toho, aby sa odpady zhodnocovali alebo zneškodňovali bez ohrozenia zdravia ľudí a bez použitia postupov alebo metód, ktoré by mohli poškodiť životné prostredie, a najmä:

- a) bez ohrozovania vody, ovzdušia, pôdy, rastlín alebo živočíchov;
- b) bez obťažovania okolia hlukom alebo zápachom;

c) bez nepriaznivého ovplyvňovania krajiny alebo miest osobitného záujmu.

2. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zákaz svojvoľného opúšťania, nepovoleného ukladania a nekontrolovaného zneškodňovania odpadov.

Článok 5

1. Členské štáty prijímú tam, kde je to nevyhnutné alebo účelné, v spolupráci s ďalšími členskými štátmi vhodné opatrenia na vybudovanie jednotnej a primeranej siete zariadení na zneškodňovanie odpadov s využitím najlepšej dostupnej technológie, ktorá nevyžaduje nadmerné náklady. Táto sieť musí Spoločenstvu ako celku umožniť, aby sa stalo sebestačným pri zneškodňovaní odpadov, a členským štátom, aby sa k tomuto cieľu jednotlivo približovali, s rešpektovaním geografických podmienok alebo potreby zariadení špecializovaných pre určité druhy odpadov.

2. Sieť uvedená v odseku 1 umožní, aby sa odpady zneškodňovali v niektorom z najbližších vhodných zariadení, s použitím čo najvhodnejších metód a technológií na zaistenie vysokého stupňa ochrany životného prostredia a verejného zdravia.

Článok 6

Členské štáty vytvoria alebo poveria príslušný orgán alebo orgány zodpovedné za vykonávanie tejto smernice.

Článok 7

1. Na dosiahnutie cieľov uvedených v článkoch 3, 4 a 5 vypracuje príslušný orgán alebo orgány uvedené v článku 6 čo najskôr jeden alebo niekoľko plánov odpadového hospodárstva. Tieto plány sa vzťahujú najmä na:

- a) druh, množstvo a pôvod odpadov, ktoré sa majú zhodnocovať alebo zneškodňovať;
- b) všeobecné technické požiadavky;
- c) všetky osobitné opatrenia týkajúce sa určitých odpadov;
- d) vhodné miesta alebo zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37. Smernica naposledy zmenená a doplnená Aktom o pristúpení z roku 2003.

2. Plány podľa odseku 1 môžu napríklad zahŕňať:
- fyzické osoby alebo právnické osoby, ktoré sú oprávnené nakladať s odpadmi;
 - odhad nákladov na činnosti zhodnocovania a zneškodňovania;
 - vhodné opatrenia na podporu racionalizácie pri zbere, triedení a úprave odpadov.

3. Tam, kde je to vhodné, členské štáty pri zostavovaní týchto plánov spolupracujú s ďalšími zainteresovanými členskými štátmi a s Komisiou. O tejto spolupráci informujú Komisiu.

4. Členské štáty môžu prijať nevyhnutné opatrenia, aby sa zabránilo pohybu odpadov, ktoré nie sú v súlade s ich plánmi odpadového hospodárstva. O všetkých takýchto opatreniach informujú Komisiu a ostatné členské štáty.

Článok 8

Členské štáty vykonávajú nevyhnutné opatrenia, aby bolo zaistené, že každý držiteľ odpadov:

- s nimi zaobchádza prostredníctvom súkromného alebo verejného zariadenia na zber odpadov alebo prostredníctvom podniku, ktorý vykonáva činnosti uvedené v prílohe II A alebo II B, alebo
- ich sám zhodnocuje alebo zneškodňuje v súlade s ustanoveniami tejto smernice.

Článok 9

1. Na účely uplatňovania článkov 4, 5 a 7 každé zariadenie alebo podnik, ktorý vykonáva činnosti uvedené v prílohe II A, musí získať povolenie od príslušného orgánu uvedeného v článku 6.

Toto povolenie obsahuje:

- druh a množstvo odpadov;
- technické požiadavky;
- bezpečnostné opatrenia, ktoré je potrebné prijať;
- miesto zneškodňovania;
- metódu úpravy.

2. Povolenia sa môžu udeliť na určité obdobie, môžu byť obnoviteľné, viazané podmienkami alebo povinnosťami alebo, najmä ak je zamýšľaná metóda zneškodňovania z hľadiska ochrany životného prostredia neprijateľná, môžu byť zamietnuté.

Článok 10

Na účely uplatňovania článku 4 každé zariadenie alebo podnik, ktorý vykonáva činnosti uvedené v prílohe II B, musí získať povolenie.

Článok 11

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia smernice Rady 91/689/EHS z 12. decembra 1991 o nebezpečnom odpade ⁽¹⁾, môžu byť z povinnosti získať povolenie stanovenej v článkoch 9 alebo 10 vyňaté:

- zariadenia alebo podniky, ktoré zneškodňujú svoje vlastné odpady v mieste ich vzniku, a
- zariadenia alebo podniky, ktoré vykonávajú zhodnocovanie odpadov.

2. Výnimka podľa odseku 1 sa môže uplatniť len vtedy:

- ak príslušné orgány prijali všeobecné pravidlá pre každý druh činnosti, v ktorých sú stanovené druhy a množstvo odpadov a podmienky, za ktorých môže byť príslušná činnosť oslobodená od povinnosti získať povolenie, a
- ak druhy alebo množstvo odpadov a metódy zneškodňovania alebo zhodnocovania spĺňajú podmienky ustanovené v článku 4.

3. Zariadenia alebo podniky uvedené v odseku 1 sú registrované príslušnými orgánmi.

4. Členské štáty informujú Komisiu o všeobecných pravidlách, ktoré vytvoria a prijímajú podľa odseku 2 písm. a).

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 377, 31.12.1991, s. 20. Smernica zmenená a doplnená smernicou 94/31/ES (Ú. v. ES L 168, 2.7.1994, s. 28).

Článok 12

Zariadenia alebo podniky, ktoré vykonávajú zber alebo prepravu odpadov ako predmet ich činnosti alebo ktoré zabezpečujú zneškodňovanie či zhodnocovanie odpadov v mene tretej osoby (obchodníci alebo sprostredkovatelia), musia byť registrované príslušnými orgánmi, ak sa na ne nevzťahuje povoloňacie konanie.

Článok 13

Zariadenia alebo podniky, ktoré vykonávajú činnosti uvedené v článkoch 9 až 12, podliehajú pravidelným kontrolám príslušných orgánov.

Článok 14

1. Všetky zariadenia a podniky uvedené v článku 9 a 10:
 - a) vedú záznamy o množstve, povahe a pôvode odpadov, prípadne o ďalšom určení, frekvencii zberu, spôsobe prepravy a metóde úpravy, pokiaľ ide o odpady uvedené v prílohe I a činnosti uvedené v prílohe II A alebo II B;
 - b) poskytujú tieto informácie na požiadanie príslušným orgánom uvedeným v článku 6.
2. Členské štáty môžu požadovať, aby aj pôvodcovia odpadov dodržiavali ustanovenia odseku 1.

Článok 15

V súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ náklady za zneškodňovanie znáša:

- a) držiteľ, pre ktorého nakladanie s odpadmi uskutočňuje zariadenie na zber odpadov, alebo podnik uvedený v článku 9 a/alebo
- b) predchádzajúci držiteľia alebo výrobcovia výrobku, z ktorého odpady pochádzajú.

Článok 16

Členské štáty predkladajú Komisii každé tri roky informácie o vykonávaní tejto smernice, a to vo forme správy o sektore, ktorá zahŕňa aj iné príslušné smernice Spoločenstva. Táto správa sa vypracuje na základe dotazníka alebo osnovy, ktoré zostaví Komisia podľa postupu uvedeného v článku 18 ods. 2. Dotazník alebo osnova sa zasiela členským štátom šesť mesiacov pred začatím obdobia, ktorého sa správa týka. Správa sa predkladá Komisii do deviatich mesiacov od ukončenia trojročného obdobia, na ktoré sa vzťahuje.

Komisia uverejní správu Spoločenstva o vykonávaní smernice do deviatich mesiacov od doručenia správy od členských štátov.

Článok 17

Zmeny a doplnenia potrebné na prispôsobenie príloh k tejto smernici vedecko-technickému pokroku sa prijímú v súlade s postupom uvedeným v článku 18 ods. 3.

Článok 18

1. Komisii pomáha výbor.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Lehota ustanovená v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES je jeden mesiac.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

4. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 19

Členské štáty oznámia Komisii znenia hlavných ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 20

Smernica 75/442/EHS sa týmto zrušuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu tých smerníc do vnútroštátneho práva, ktoré sú uvedené v prílohe III časti B.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe IV.

Článok 21

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 22

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 5. apríla 2006

*Za Európsky parlament
predseda*

J. BORRELL FONTELLES

*Za Radu
predseda*

H. WINKLER

PRÍLOHA I

KATEGÓRIE ODPADU

- Q1 Odpad z výroby alebo spotreby, ktorý nie je ďalej bližšie špecifikovaný
- Q2 Výrobky, ktoré nezodpovedajú požadovanej akosti
- Q3 Výrobky po záručnej lehote
- Q4 Materiály rozliate, stratené alebo inou nehodou znehodnotené, včítane materiálov, zariadení a pod., ktoré boli v dôsledku nehody znečistené
- Q5 Materiály znečistené alebo znehodnotené v dôsledku plánovaných činností (napr. rezíduá po čistiacich operáciách, obalové materiály, kontajnery atď.)
- Q6 Nepoužiteľné súčiastky (napr. vyradené batérie, vyčerpané katalyzátory atď.)
- Q7) Látky, ktoré stratili požadované vlastnosti (napr. znečistené kyseliny, znečistené rozpúšťadlá, vyčerpané temperovacie soli atď.)
- Q8 Odpad z priemyselných procesov (napr. strusky, destilačné zvyšky a pod.)
- Q9 Odpad z procesov znižujúcich znečistenie (napr. kaly zo skrubrov, prach z vysávačov, spotrebované filtre atď.)
- Q10 Odpad z obrábania a tvárnenia (napr. triesky zo sústruženia, okuje z valcovania atď.)
- Q11 Odpad z ťažby a spracovania surovín (napr. banský odpad, kaly z ťažby ropy atď.)
- Q12 Znehodnotené materiály (napr. oleje znečistené PCB atď.)
- Q13 Akékoľvek materiály, látky či výrobky, ktorých používanie zakazujú právne predpisy
- Q14 Výrobky, pre ktoré už držiteľ nemá využitie (napr. vyradené predmety z poľnohospodárstva, domácností, kancelárií, obchodov a pod.)
- Q15 Znečistené materiály, látky či výrobky, ktoré pochádzajú z nápravných činností týkajúcich sa pôdy
- Q16 Akékoľvek materiály, látky či výrobky, ktoré nie sú obsiahnuté v uvedených kategóriách.
-

PRÍLOHA II A

SPÔSOBY ZNEŠKODNENIA

Poznámka: V tejto prílohe sú vymenované spôsoby zneškodnenia tak, ako sú používané v praxi. V súlade s článkom 4 musia byť odpady zneškodnené bez ohrozenia zdravia ľudí, bez použitia postupov alebo metód, ktoré by mohli poškodiť životné prostredie.

- D 1 Uloženie na alebo do pôdy (napr. skládka atď.)
- D 2 Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia tekutých alebo kalových odpadov v pôde atď.)
- D 3 Hĺbková injeckcia (napr. injeckcia čerpatelných odpadov do vrtov, solných baní alebo prirodzených úložísk atď.)
- D 4 Ukladanie do povrchových nádrží (napr. umiestnenie tekutých alebo kalových odpadov do jám alebo odkališť)
- D 5 Špeciálne vybudované skládky (napr. umiestnenie do susediacich oddelených buniek, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia atď.)
- D 6 Vypustenie do vodných tokov a jazier okrem morí a oceánov
- D 7 Vypustenie do morí a oceánov, vrátane uloženia na morské dno
- D 8 Biologická úprava v tejto prílohe nešpecifikovaná, ktorej výsledkom sú konečné zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú uložené ktorýmkoľvek zo spôsobov uvedených pod označením D 1 až D 7 a D 9 až D 12
- D 9 Fyzikálno-chemická úprava v tejto prílohe nešpecifikovaná, ktorej výsledkom sú konečné zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú uložené ktorýmkoľvek zo spôsobov uvedených pod označením D 1 až D 8 a D 10 až D 12 (napr. odparenie, sušenie, praženie atď.)
- D 10 Spaľovanie na zemi
- D 11 Spaľovanie na mori
- D 12 Trvalé uloženie (napr. umiestnenie kontajnerov v baniach atď.)
- D 13 Zmiešanie alebo miešanie pred zneškodnením pomocou niektorého zo spôsobov D 1 až D 12
- D 14 Uloženie do ďalších obalov pred zneškodnením pomocou niektorého zo spôsobov D 1 až D 13
- D 15 Skladovanie, až kým sa nerozhodne o niektorom zo zneškodnení uvedených v bodoch D 1 až D 14 (okrem dočasného uloženia na mieste vzniku, pokiaľ sa nerozhodne o zbere)

PRÍLOHA II B

SPÔSOBY ZHODNOCOVANIA

Poznámka: V tejto prílohe sú vymenované spôsoby zhodnocovania tak, ako sú používané v praxi. V súlade s článkom 4 musia byť odpady zhodnocované bez ohrozenia zdravia ľudí, bez použitia postupov alebo metód, ktoré by mohli poškodiť životné prostredie.

- R 1 Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom
 - R 2 Spätne získavanie/regenerácia rozpúšťadiel
 - R 3 Recyklácia/spracovanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)
 - R 4 Recyklácia/spätne získavanie kovov a kovových zlúčenín
 - R 5 Recyklácia/spätne získavanie ostatných anorganických látok
 - R 6 Regenerácia kyselín a zásad
 - R 7 Spätne získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia
 - R 8 Spätne získavanie komponentov z katalyzátorov
 - R 9 Prečíslovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie
 - R 10 Úprava pôdy na účel využitia v poľnohospodárstve alebo zlepšenia životného prostredia
 - R 11 Využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach uvedených v bodoch R 1 až R 10
 - R 12 Úprava odpadov, ktoré sú zhodnocované spôsobmi uvedenými v bodoch R 1 až R 11
 - R 13 Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R 1 až R 12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)
-

PRÍLOHA III

ČASŤ A

ZRUŠENÁ SMERNICA V ZNENÍ NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNENÍ

(v zmysle článku 20)

Smernica Rady 75/442/EHS (Ú. v. ES L 194, 25.7.1975, s. 39)	
Smernica Rady 91/156/EHS (Ú. v. ES L 78, 26.3.1991, s. 32)	
Smernica Rady 91/692/EHS (Ú. v. ES L 377, 31.12.1991, s. 48)	iba časť prílohy VI, ktorá sa týka odkazu na smernicu 75/442/EHS
Rozhodnutie Komisie 96/350/ES (Ú. v. ES L 135, 6.6.1996, s. 32)	
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1)	iba príloha III bod 1

ČASŤ B

ZOZNAM LEHÔT NA TRANSPOZÍCIU DO VNÚTROŠTÁTNEHO PRÁVA

(v zmysle článku 20)

smernica	lehota na transpozíciu
75/442/EHS	17. júl 1977
91/156/EHS	1. apríl 1993
91/692/EHS	1. január 1995

PRÍLOHA IV

TABUĽKA ZHODY

Smernica 75/442/EHS	Táto smernica
článok 1 úvodná veta	článok 1 ods. 1 úvodná veta
článok 1 písm. a) prvý pododsek	článok 1 ods. 1 písm. a)
článok 1 písm. a) druhý pododsek	článok 1 ods. 2
článok 1 písmená b) až g)	článok 1 ods. 1 písmená b) až g)
článok 2	článok 2
článok 3 ods. 1 úvodná veta	článok 3 ods. 1 úvodná veta
článok 3 ods. 1 písm. a) úvodná veta	článok 3 ods. 1 písm. a) úvodná veta
článok 3 ods. 1 písm. a) prvá zarážka	článok 3 ods. 1 písm. a) bod i)
článok 3 ods. 1 písm. a) druhá zarážka	článok 3 ods. 1 písm. a) bod ii)
článok 3 ods. 1 písm. a) tretia zarážka	článok 3 ods. 1 písm. a) bod iii)
článok 3 ods. 1 písm. b) úvodná veta	článok 3 ods. 1 písm. b) úvodná veta
článok 3 ods. 1 písm. b) prvá zarážka	článok 3 ods. 1 písm. b) bod i)
článok 3 ods. 1 písm. b) druhá zarážka	článok 3 ods. 1 písm. b) bod ii)
článok 3 ods. 2	článok 3 ods. 2
článok 4 prvý pododsek úvodná veta	článok 4 ods. 1 úvodná veta
článok 4 prvý pododsek prvá zarážka	článok 4 ods. 1 písm. a)
článok 4 prvý pododsek druhá zarážka	článok 4 ods. 1 písm. b)
článok 4 prvý pododsek tretia zarážka	článok 4 ods. 1 písm. c)
článok 4 druhý pododsek	článok 4 ods. 2
článok 5	článok 5
článok 6	článok 6
článok 7 ods. 1 prvý pododsek úvodná veta	článok 7 ods. 1 úvodná veta
článok 7 ods. 1 prvý pododsek prvá zarážka	článok 7 ods. 1 písm. a)
článok 7 ods. 1 prvý pododsek druhá zarážka	článok 7 ods. 1 písm. b)
článok 7 ods. 1 prvý pododsek tretia zarážka	článok 7 ods. 1 písm. c)
článok 7 ods. 1 prvý pododsek štvrtá zarážka	článok 7 ods. 1 písm. d)
článok 7 ods. 1 druhý pododsek úvodná veta	článok 7 ods. 2 úvodná veta
článok 7 ods. 1 druhý pododsek prvá zarážka	článok 7 ods. 2 písm. a)
článok 7 ods. 1 druhý pododsek druhá zarážka	článok 7 ods. 2 písm. b)
článok 7 ods. 1 druhý pododsek tretia zarážka	článok 7 ods. 2 písm. c)
článok 7 ods. 2	článok 7 ods. 3
článok 7 ods. 3	článok 7 ods. 4
článok 8 úvodná veta	článok 8 úvodná veta

Smernica 75/442/EHS	Táto smernica
článok 8 prvá zarážka	článok 8 písm. a)
článok 8 druhá zarážka	článok 8 písm. b)
článok 9 ods. 1 prvý pododsek	článok 9 ods. 1 prvý pododsek
článok 9 ods. 1 druhý pododsek úvodná veta	článok 9 ods. 1 druhý pododsek úvodná veta
článok 9 ods. 1 druhý pododsek prvá zarážka	článok 9 ods. 1 druhý pododsek písm. a)
článok 9 ods. 1 druhý pododsek druhá zarážka	článok 9 ods. 1 druhý pododsek písm. b)
článok 9 ods. 1 druhý pododsek tretia zarážka	článok 9 ods. 1 druhý pododsek písm. c)
článok 9 ods. 1 druhý pododsek štvrtá zarážka	článok 9 ods. 1 druhý pododsek písm. d)
článok 9 ods. 1 druhý pododsek piata zarážka	článok 9 ods. 1 druhý pododsek písm. e)
článok 9 ods. 2	článok 9 ods. 2
článok 10	článok 10
článok 11 ods. 1 prvý pododsek	článok 11 ods. 1
článok 11 ods. 1 druhý pododsek úvodná veta	článok 11 ods. 2 úvodná veta
článok 11 ods. 1 druhý pododsek prvá zarážka	článok 11 ods. 2 písm. a)
článok 11 ods. 1 druhý pododsek druhá zarážka	článok 11 ods. 2 písm. b)
článok 11 ods. 2	článok 11 ods. 3
článok 11 ods. 3	článok 11 ods. 4
článok 12	článok 12
článok 13	článok 13
článok 14 prvý pododsek úvodná veta	článok 14 ods. 1 úvodná veta
článok 14 prvý pododsek prvá zarážka	článok 14 ods. 1 písm. a)
článok 14 prvý pododsek druhá zarážka	článok 14 ods. 1 písm. b)
článok 14 druhý pododsek	článok 14 ods. 2
článok 15 úvodná veta	článok 15 úvodná veta
článok 15 prvá zarážka	článok 15 písm. a)
článok 15 druhá zarážka	článok 15 písm. b)
článok 16 prvý odsek	článok 16 prvý odsek a článok 18 ods. 2
článok 16 druhý odsek	————
článok 16 tretí odsek	článok 16 druhý odsek
článok 17	článok 17
článok 18 odsek 1	článok 18 odsek 1
článok 18 odsek 2	článok 18 odsek 3
článok 18 odsek 3	článok 18 odsek 4
článok 19	————

Smernica 75/442/EHS	Táto smernica
článok 20	článok 19
_____	článok 20
_____	článok 21
článok 21	článok 22
príloha I	príloha I
príloha II A	príloha II A
príloha II B	príloha II B
_____	príloha III
_____	príloha IV

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2006/23/ES

z 5. apríla 2006

o preukaze spôsobilosti Spoločenstva pre riadiaceho letovej prevádzky

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä na jej článok 80 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Na vykonávanie právnych predpisov o jednotnom európskom vzdušnom priestore je potrebné ustanoviť podrobnejšie právne predpisy týkajúce sa najmä udeľovania preukazov spôsobilosti riadiacim letovej prevádzky s cieľom zabezpečiť čo najvyššiu úroveň zodpovednosti a odbornej spôsobilosti, zlepšiť dostupnosť riadiacich letovej prevádzky a podporiť vzájomné uznávanie preukazov spôsobilosti, ako to predpokladá článok 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 z 10. marca 2004 o poskytovaní letových navigačných služieb v jednotnom európskom nebi ⁽³⁾, pričom sa sleduje cieľ celkového zlepšenia bezpečnosti letovej prevádzky a odbornej spôsobilosti zamestnancov.
- (2) Zavedenie takéhoto preukazu spôsobilosti Spoločenstva predstavuje spôsob uznania špecifickej úlohy, ktorú zohrávajú riadiaci letovej prevádzky pri bezpečnom poskytovaní riadenia letovej prevádzky. Ustanovenie noriem Spoločenstva pre odbornú spôsobilosť tiež zníži nesúrodosť v tejto oblasti a prispeje k efektívnejšej

organizácii práce v rámci zvyšujúcej sa regionálnej spolupráce poskytovateľov leteckých navigačných služieb. Táto smernica preto predstavuje dôležitú súčasť právnych predpisov o jednotnom európskom vzdušnom priestore.

- (3) Smernica predstavuje najvhodnejší nástroj na ustanovenie noriem odbornej spôsobilosti, ktorý umožní členským štátom rozhodnúť o spôsoboch na dosiahnutie takýchto noriem.
- (4) Táto smernica by mala stavať na existujúcich medzinárodných normách. Medzinárodná organizácia civilného letectva (ICAO) prijala predpisy o udeľovaní preukazov spôsobilosti riadiacim letovej prevádzky vrátane jazykových požiadaviek. Európska organizácia pre bezpečnosť letovej prevádzky (Eurocontrol), zriadená Medzinárodným dohovorom z 13. decembra 1960 o spolupráci v oblasti bezpečnosti leteckých navigačných služieb, prijala požiadavky Eurocontrol-u na regulovanie bezpečnosti. V súlade s článkom 4 nariadenia (ES) č. 550/2004 táto smernica transponuje požiadavky ustanovené v požiadavkách Eurocontrol-u na regulovanie bezpečnosti č. 5 (ESARR 5), ktoré sa vzťahujú na riadiacich letovej prevádzky.
- (5) Konkrétne charakteristiky letovej prevádzky v Spoločenstve vyžadujú prijatie a účinné uplatňovanie noriem odbornej spôsobilosti Spoločenstva na riadiacich letovej prevádzky, ktorí sú zamestnaní poskytovateľmi leteckých navigačných služieb poskytujúcich služby predovšetkým v oblasti všeobecnej letovej prevádzky. Členské štáty môžu tiež uplatňovať vnútroštátne právne predpisy prijaté v súlade s touto smernicou na žiakoviacich letovej prevádzky a riadiacich letovej prevádzky, ktorí vykonávajú svoje úlohy v rámci povinností poskytovateľov leteckých navigačných služieb, ktorí ich ponúkajú predovšetkým pre iný pohyb lietadiel ako v oblasti všeobecnej letovej prevádzky.
- (6) Ak členské štáty prijímú opatrenia na dosiahnutie súladu s požiadavkami Spoločenstva, orgány vykonávajúce dozor a overovanie tohto súladu by mali byť dostatočne nezávislé od poskytovateľov leteckých navigačných služieb a poskytovateľov výcviku. Tieto orgány tiež musia zostať schopné efektívne plniť svoje úlohy. Národný dozorný orgán navrhnutý alebo ustanovený v súlade s touto smernicou môže byť rovnaký ako orgán alebo orgány, ktoré sú navrhnuté alebo ustanovené v súlade s článkom 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa stanovuje rámec pre vytvorenie jednotného európskeho neba ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 234, 22.9.2005, s. 17.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 8. marca 2005 (Ú. v. EÚ C 320 E, 15.12.2005, s. 50), spoločná pozícia Rady zo 14. novembra 2005 (Ú. v. EÚ C 316 E, 13.12.2005, s. 1) a pozícia Európskeho parlamentu z 15. februára 2006 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 10.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 1.

- (7) Na poskytovanie leteckých navigačných služieb sú potrební vysokokvalifikovaní pracovníci, ktorých odbornú spôsobilosť možno preukázať viacerými spôsobmi. Vhodným spôsobom v prípade riadenia letovej prevádzky je zavedenie preukazu spôsobilosti Spoločenstva, považovaného za určitý druh diplomu pre každého riadiaceho letovej prevádzky. Kvalifikačná kategória uvedená v preukaze spôsobilosti udáva druh služby riadenia letovej prevádzky, ktorú je riadiaci letovej prevádzky oprávnený poskytovať. Doložky uvedené v preukaze spôsobilosti zároveň vyjadrujú konkrétne zručnosti riadiaceho a oprávnenie udelené dozornými orgánmi na poskytovanie služieb pre konkrétne odvetvie alebo skupinu odvetí. Preto musia byť orgány pri udeľovaní preukazov spôsobilosti alebo pri predlžovaní platnosti doložiek schopné hodnotiť odbornú spôsobilosť riadiacich letovej prevádzky. Orgány musia byť tiež schopné pozastaviť platnosť preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo doložky v prípade pochybností o odbornej spôsobilosti. Táto smernica by v úsilí podporovať hlásenie incidentov nemala automaticky spájať incident s pozastavením platnosti preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo doložky. Zrušenie preukazu spôsobilosti by malo byť považované za posledné východisko v mimoriadnych prípadoch.
- (8) Pravidlá Spoločenstva na získanie a udržanie si platnosti preukazu spôsobilosti sú nevyhnutné, aby sa dosiahla vzájomná dôvera členských štátov v systémy udeľovania preukazov spôsobilosti ostatných členských štátov. Z tohto dôvodu a s cieľom zabezpečiť čo najvyššiu úroveň bezpečnosti je dôležité harmonizovať požiadavky týkajúce sa kvalifikácie, odbornej spôsobilosti a prístupu k povolaniu riadiaceho letovej prevádzky. Toto by malo viesť k poskytovaniu bezpečných a vysokokvalitných služieb riadenia letovej prevádzky a uznávaniu preukazov spôsobilosti v celom Spoločenstve, a tým k rozšíreniu slobody pohybu riadiacich letovej prevádzky a zlepšeniu ich dostupnosti.
- (9) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby implementácia tejto smernice nevedla k nerespektovaniu existujúcich vnútroštátnych právnych predpisov upravujúcich práva a povinnosti, ktoré sa vzťahujú na zamestnanecký vzťah zamestnávateľa a uchádzača o pozíciu riadiaceho letovej prevádzky.
- (10) S cieľom dosiahnuť porovnateľnosť zručností v celom Spoločenstve majú byť štruktúrované jasne a všeobecne akceptovaným spôsobom. Pomôže to zaručiť bezpečnosť nielen vo vzdušnom priestore, ktorý riadi jeden poskytovateľ leteckých navigačných služieb, ale najmä na rozhraní oblastí, ktoré riadia rôzni poskytovatelia služieb.
- (11) Pri mnohých incidentoch a nehodách zohráva významnú úlohu komunikácia. ICAO preto prijala požiadavky na ovládanie jazykov. Táto smernica ďalej rozvíja tieto požiadavky a predstavuje prostriedok presadzovania týchto medzinárodne uznávaných noriem. S cieľom podporovať voľný pohyb a zároveň zaručiť bezpečnosť je potrebné rešpektovať zásady nediskriminácie, transparentnosti a primeranosti.
- (12) Ciele úvodného výcviku sú opísané v metodologickej príručke vypracovanej na žiadosť členov Eurocontrol-u a považujú sa za vhodné normy. Nedostatok všeobecne uznávaných noriem v prípade výcviku na stanovišti je potrebné kompenzovať prostredníctvom viacerých opatrení vrátane schvaľovania skúšajúcich, ktoré by malo zaručovať vysokú úroveň odbornej spôsobilosti. Dôležitosť tohto výcviku je o to vyššia, lebo je veľmi nákladný a kľúčový z hľadiska bezpečnosti.
- (13) Požiadavky na zdravotnú spôsobilosť sa vypracovali na žiadosť členských štátov Eurocontrol-u a považujú sa za prijateľný spôsob na dosiahnutie súladu s touto smernicou.
- (14) Udeľovanie osvedčení na poskytovanie výcviku treba považovať za jeden z rozhodujúcich pilierov bezpečnosti, ktorý prispieva ku kvalite výcviku. Výcvik by mal byť považovaný za službu podobnú leteckým navigačným službám, ktorá tiež podlieha procesu udeľovania povolení. Táto smernica by mala umožniť udelenie povolenia na poskytovanie výcviku podľa druhu výcviku, pre balík výcvikových služieb alebo pre balík výcvikových a leteckých navigačných služieb, zohľadňujúc konkrétne charakteristiky výcviku.
- (15) Táto smernica potvrdzuje dlhodobú judikatúru Súdneho dvora Európskych spoločenstiev v oblasti vzájomného uznávania diplomov a slobody pohybu pracovníkov. Zásada proporcionality, zdôvodnenie uloženia kompenzačných opatrení a vytvorenie vhodných postupov odvolania predstavujú základné zásady, ktoré sa majú v sektore riadenia letovej prevádzky uplatňovať viditeľnejším spôsobom. Členské štáty by mali byť oprávnené zamietnuť uznanie preukazov spôsobilosti, ktoré neboli vydané v súlade s touto smernicou; členské štáty by mali byť oprávnené uznať takéto preukazy spôsobilosti po uskutočnení primeraného hodnotenia rovnocennosti. Keďže táto smernica je zameraná na uľahčenie vzájomného uznávania preukazov spôsobilosti, neupravuje podmienky týkajúce sa prístupu k zamestnaniu.
- (16) Povolanie riadiaceho letovej prevádzky podlieha technickým inováciám, ktoré si vyžadujú pravidelnú aktualizáciu zručností riadiacich letovej prevádzky. Táto smernica by mala umožňovať takéto prispôbenie technickému vývoju a vedeckému pokroku prostredníctvom postupu s účasťou výboru.
- (17) Táto smernica môže mať vplyv na každodennú pracovnú prax riadiacich letovej prevádzky. Sociálni partneri by mali byť informovaní a mali by byť s nimi vhodným spôsobom konzultované všetky opatrenia s rozsiahlymi

sociálnymi dôsledkami. Z tohto dôvodu sa uskutočnili konzultácie s výborom pre medziodvetvový dialóg, ktorý bol zriadený podľa rozhodnutia Komisie 98/500/ES z 20. mája 1998 o zriadení výborov pre medziodvetvový dialóg na podporu dialógu medzi sociálnymi partnermi na európskej úrovni ⁽¹⁾ a mali by sa s ním uskutočňovať konzultácie o ďalších vykonávacích opatreniach uskutočnených Komisiou.

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Cieľ a rozsah pôsobnosti

1. Cieľom tejto smernice je zvýšiť úroveň bezpečnosti a zlepšiť fungovanie systému riadenia letovej prevádzky Spoločenstva prostredníctvom udeľovania preukazu spôsobilosti Spoločenstva pre riadiaceho letovej prevádzky.

2. Táto smernica sa vzťahuje na:

- žiakov-riadiacich letovej prevádzky a
- riadiacich letovej prevádzky,

ktorí vykonávajú svoje úlohy v rámci povinností poskytovateľov leteckých navigačných služieb, ktorí ich poskytujú predovšetkým pre pohyb lietadiel vo všeobecnej letovej prevádzke.

3. S výhradou ustanovení článku 1 ods. 2 a článku 13 nariadenia (ES) č. 549/2004 zabezpečia členské štáty v prípadoch poskytovania služieb riadenia pre všeobecnú letovú prevádzku v rámci povinností poskytovateľov leteckých navigačných služieb, ktorí tieto služby ponúkajú predovšetkým pre iný druh prevádzky, aby bezpečnosť a kvalita poskytovaných služieb pre všeobecnú letovú prevádzku bola aspoň rovnocenná úrovni, ktorá vyplýva z uplatňovania ustanovení tejto smernice.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto pojmy:

1. „služba riadenia letovej prevádzky“ je služba poskytovaná na účely zabránenia zrážkam medzi lietadlami, medzi lietadlami a prekážkami na prevádzkovej ploche a na urýchlenie a zachovanie usporiadaného toku letovej prevádzky;

2. „poskytovatelia leteckých navigačných služieb“ sú všetky verejné alebo súkromné subjekty, ktoré poskytujú letecké navigačné služby pre všeobecnú letovú prevádzku;

3. „všeobecná letová prevádzka“ znamená všetky pohyby civilných lietadiel, ako aj všetky pohyby štátnych lietadiel (zahŕňajúce vojenské, colné a policajné lietadlá), ak sa tieto pohyby uskutočňujú v súlade s postupmi ICAO;

(18) Členské štáty by mali ustanoviť pravidlá o sankciách vzťahujúce sa na porušenia vnútroštátnych právnych predpisov prijatých podľa tejto smernice a mali by prijať všetky opatrenia potrebné na ich vykonávanie. Tieto sankcie by mali byť účinné, primerané a odradzujúce.

(19) Opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽²⁾.

(20) Dvojiročné transpozičné obdobie sa považuje za dostatočné na vytvorenie rámca Spoločenstva pre udeľovanie preukazov spôsobilosti a začlenenie preukazov spôsobilosti ich súčasných držiteľov do tohto rámca v súlade s ustanoveniami o podmienkach pre zachovanie platnosti kvalifikácií a doložiek, keďže požiadavky vymedzené v týchto ustanoveniach sú v súlade s existujúcimi medzinárodnými záväzkami. Okrem toho by sa malo na uplatňovanie jazykových požiadaviek stanoviť dodatočné dvojiročné transpozičné obdobie.

(21) Všeobecné podmienky získania preukazu spôsobilosti, pokiaľ sa vzťahujú na vek, požiadavky na vzdelanie a úvodný výcvik by nemali mať vplyv na držiteľov platných preukazov spôsobilosti.

(22) V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšom zákonodárstve ⁽³⁾ sa členské štáty vyzývajú, aby pre seba a v záujme Spoločenstva vypracovali a zverejnili vlastné tabuľky, ktoré budú čo najlepšie vyjadrovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a opatreniami na jej transpozíciu,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 225, 12.8.1998, s. 27. Rozhodnutie zmenené a doplnené Aktom o prístupí z roku 2003.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

4. „preukaz spôsobilosti“ je osvedčenie bez ohľadu na jeho názov, vydané a schválené v súlade s touto smernicou, ktoré oprávňuje jeho právoplatného držiteľa poskytovať služby riadenia letovej prevádzky v súlade s kvalifikáciami a doložkami uvedenými v tomto preukaze spôsobilosti;
5. „kvalifikačná kategória“ je oprávnenie uvedené v preukaze spôsobilosti alebo spojené s preukazom spôsobilosti a tvoriace jeho súčasť, ktoré stanovuje osobitné podmienky, výsady alebo obmedzenia spojené s týmto preukazom spôsobilosti; kvalifikačné kategórie v preukaze spôsobilosti predstavujú aspoň jednu z týchto kvalifikačných kategórií:
 - a) letiskové riadenie letov v podmienkach viditeľnosti;
 - b) letiskové riadenie letov podľa prístrojov;
 - c) približovacie procedurálne riadenie;
 - d) približovacie prehľadové riadenie;
 - e) oblastné procedurálne riadenie;
 - f) oblastné prehľadové riadenie;
6. „doložka ku kvalifikačnej kategórii“ je oprávnenie stanovujúce zvláštne podmienky, práva alebo obmedzenia, ktoré súvisia s takouto kvalifikačnou kategóriou;
7. „doložka na stanovište“ je oprávnenie uvedené v preukaze spôsobilosti a tvoriace jeho súčasť, ktoré uvádza miestny identifikačný kód ICAO a sektory a/alebo pracovné pozície, na ktorých je držiteľ preukazu spôsobilosti spôsobilý pracovať;
8. „jazyková doložka“ je oprávnenie uvedené v preukaze spôsobilosti a tvoriace jeho súčasť, ktoré uvádza jazykovú spôsobilosť držiteľa preukazu spôsobilosti;
9. „doložka inštruktora“ je oprávnenie uvedené v preukaze spôsobilosti a tvoriace jeho súčasť, ktoré uvádza odbornú spôsobilosť držiteľa vykonávať výcvik v reálnej prevádzke;
10. „miestny identifikačný kód ICAO“ je štvormiestny kód vytvorený v súlade s pravidlami ustanovenými ICAO v príručke DOC 7910 a priradený k miestu pevnej leteckej stanice;
11. „sektor“ je súčasť riadenej oblasti a/alebo súčasť letovej informačnej oblasti/horného letového priestoru;
12. „výcvik“ je súhrn teoretických kurzov, praktických cvičení vrátane simulácie a výcviku v reálnej prevádzke, ktorý sa vyžaduje na získanie a udržanie si zručností poskytovať bezpečné a vysokokvalitné služby riadenia letovej prevádzky; pozostáva z:
 - a) úvodného výcviku poskytujúceho základný a kvalifikačný výcvik, ktorý vedie k udeleniu preukazu spôsobilosti žiaka-riadiaceho letovej prevádzky;
 - b) výcviku na stanovišti vrátane prechodového výcviku pred výcvikom v reálnej prevádzke a výcviku v reálnej prevádzke, vedúcich k udeleniu preukazu spôsobilosti pre riadiaceho letovej prevádzky;
 - c) výcviku udržiavania spôsobilosti, ktorý zachováva platnosť doložiek preukazu spôsobilosti;
 - d) výcviku inštruktorov pre výcvik v reálnej prevádzke, ktorý vedie k udeleniu doložky inštruktora;
 - e) výcviku skúšajúcich a/alebo hodnotiteľov;
13. „poskytovateľ výcviku“ je organizácia, ktorú schválil národný dozorný orgán na poskytovanie jedného alebo viacerých druhov výcviku;
14. „program na udržiavanie odbornej spôsobilosti“ je schválený program, ktorý určuje spôsob na udržiavanie odbornej spôsobilosti držiteľov preukazov spôsobilosti na tomto stanovišti;
15. „výcvikový plán stanovišta“ je schválený plán, ktorý podrobne stanovuje procesy a časový rozvrh, ktoré sú potrebné na umožnenie uplatňovania postupov stanovišta na miestnu oblasť pod dohľadom inštruktora výcviku v reálnej prevádzke.

Článok 3

Národné dozorné orgány

1. Členské štáty navrhnu alebo zriadia orgán alebo orgány ako svoj národný dozorný orgán, ktorý vykonáva úlohy prenesené na tento orgán podľa tejto smernice.
2. Národné dozorné orgány sú nezávislé od poskytovateľov služieb letovej prevádzky a poskytovateľov výcviku. Táto nezávislosť sa dosiahne pomocou zabezpečenia primeraného oddelenia národných dozorných orgánov a týchto poskytovateľov, ktoré sa vykoná aspoň na funkčnej úrovni. Členské štáty zabezpečia, aby národné dozorné orgány vykonávali svoje právomoci nestranne a transparentne.
3. Členské štáty oznámia Komisii názvy a adresy národných dozorných orgánov, ako aj akékoľvek zmeny týchto údajov, a opatrenia prijaté na dosiahnutie súladu s odsekom 2.

Článok 4

Zásady pre udelenie preukazu spôsobilosti

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 1 ods. 3, členské štáty zabezpečia, aby služby riadenia letovej prevádzky v rozsahu článku 1 ods. 2 poskytovali len riadiaci, ktorým bol udelený preukaz spôsobilosti v súlade s touto smernicou.

2. Žiadatelia o preukaz spôsobilosti preukážu svoju odbornú spôsobilosť konať vo funkcii riadiaceho letovej prevádzky alebo riadiaceho letovej prevádzky vo výcviku. Dôkaz preukazujúci ich odbornú spôsobilosť sa vzťahuje na vedomosti, skúsenosti, zručnosti a jazykovú spôsobilosť.

3. Preukaz spôsobilosti ostáva vo vlastníctve osoby, ktorej bol udelený a ktorá ho podpíše.

4. V súlade s článkom 14 ods. 1:

a) platnosť preukazu spôsobilosti, kvalifikačných kategórií alebo doložiek môže byť pozastavená, ak je pochybnosť o odbornej spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky, alebo v prípadoch zneužitia právomocí riadiaceho letovej prevádzky;

b) preukaz spôsobilosti možno odňať len v prípadoch hrubej nedbanlivosti alebo zneužitia.

5. Preukaz spôsobilosti žiaka-riadiaceho letovej prevádzky oprávňuje svojho držiteľa poskytovať služby riadenia letovej prevádzky pod dohľadom inštruktora výcviku v reálnej prevádzke.

6. Preukaz spôsobilosti obsahuje položky uvedené v prílohe I.

7. Preukaz spôsobilosti obsahuje anglický preklad položiek uvedených v prílohe I, ak je vydaná v inom ako anglickom jazyku.

8. Členské štáty a Komisia zabezpečia, aby riadiaci letovej prevádzky boli dostatočne vyškolení v oblasti prevádzkovej bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany a krízového riadenia.

Článok 5

Podmienky získania preukazu spôsobilosti

1. Preukazy spôsobilosti žiaka-riadiaceho letovej prevádzky sa udeľujú žiadateľom, ktorí:

a) majú aspoň 18 rokov a sú držiteľmi minimálne dokladu o ukončení stredoškolského štúdia alebo dokladu, ktorý umožňuje prístup k vysokoškolskému vzdelaniu alebo rovnocenného dokladu.

Členské štáty môžu ustanoviť, že národný dozorný orgán môže posúdiť úroveň vzdelania žiadateľov, ktorí nespĺňajú túto požiadavku na vzdelanie. Ak toto hodnotenie preukáže, že žiadateľ má skúsenosti a vzdelanie, ktoré sú dostatočným predpokladom, aby absolvoval výcvik riadiaceho letovej prevádzky, považuje sa to za dostačujúce;

b) úspešne ukončili schválený úvodný výcvik vymedzený v časti A prílohy II, ktorý je podstatný pre kvalifikačnú kategóriu alebo v prípade potreby pre doložku ku kvalifikačnej kategórii;

c) vlastnia platné potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti a

d) preukázali primeranú úroveň jazykových schopností v súlade s požiadavkami ustanovenými v prílohe III.

Preukaz spôsobilosti obsahuje najmenej jednu kvalifikačnú kategóriu a v prípade potreby jednu doložku ku kvalifikačnej kategórii.

2. Preukazy spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky sa udeľujú žiadateľom, ktorí:

a) majú aspoň 21 rokov. Členské štáty však môžu ustanoviť nižšiu vekovú hranicu v riadne odôvodnených prípadoch;

b) sú držiteľmi preukazu spôsobilosti žiaka-riadiaceho letovej prevádzky a ukončili schválený plán výcviku na stanovišti a úspešne vykonali príslušné skúšky alebo hodnotenia v súlade s požiadavkami ustanovenými v časti B prílohy II;

c) vlastnia platné potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti a

d) preukázali primeranú úroveň jazykových schopností v súlade s požiadavkami ustanovenými v prílohe III.

Platnosť preukazu spôsobilosti je potvrdená, ak sa v nej uvedie jedna alebo viaceré kvalifikačné kategórie a príslušná doložka ku kvalifikačnej kategórii, doložka na stanovište a jazykové doložky, ktoré viedli k úspešnému ukončeniu výcviku.

3. Doložka inštruktora sa udeľí držiteľom preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky, ktorí:

a) poskytovali služby riadenia letovej prevádzky počas bezprostredne predchádzajúceho obdobia aspoň jedného roka alebo počas dlhšieho obdobia, ktoré vymedzí národný dozorný orgán s ohľadom na kvalifikácie a doložky, na získanie ktorých sa poskytuje výcvik, a

- b) úspešne ukončili schválený výcvik inštruktora výcviku v reálnej prevádzke, počas ktorého boli prostredníctvom primeraných skúšok hodnotení a preukázali požadované vedomosti a pedagogické schopnosti.

Článok 7

Článok 6

Kvalifikačné kategórie riadiacich letovej prevádzky

Preukazy spôsobilosti obsahujú jednu alebo viaceré z týchto kvalifikačných kategórií udávajúcich druh služby, ktorú môže držiteľ preukazu spôsobilosti poskytovať:

- a) kvalifikačná kategória pre letiskové riadenie letov v podmienkach viditeľnosti (ADV), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať službu riadenia letiskovej prevádzky na letisku, ktoré nemajú uverejnené žiadne postupy pre prístrojové lety alebo odlety;
- b) kvalifikačná kategória pre letiskové riadenie letov podľa prístrojov (ADI), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať službu riadenia letiskovej prevádzky na letisku, ktoré má uverejnené postupy pre prístrojové prílety alebo odlety, a je k nej pripojená aspoň jedna z doložiek ku kvalifikačnej kategórii uvedených v článku 7 ods. 1;
- c) kvalifikačná kategória pre približovacie procedurálne riadenie (APP), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať služby riadenia priletavajúcim, odlietavajúcim a prelietavajúcim lietadlám bez použitia prehľadových zariadení;
- d) kvalifikačná kategória pre približovacie prehľadové riadenie (APS), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať služby riadenia priletavajúcim, odlietavajúcim a prelietavajúcim lietadlám s použitím prehľadového zariadenia, a je k nej pripojená aspoň jedna z doložiek ku kvalifikačnej kategórii uvedených v článku 7 ods. 2;
- e) kvalifikačná kategória pre oblastné procedurálne riadenie (ACP), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať službu riadenia letovej prevádzky bez použitia prehľadového zariadenia;
- f) kvalifikačná kategória pre oblastné prehľadové riadenie (ACS), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať službu riadenia letovej prevádzky s použitím prehľadového zariadenia, a je k nej pripojená aspoň jedna z doložiek ku kvalifikačnej kategórii uvedených v článku 7 ods. 3.

Doložky ku kvalifikačným kategóriám

1. Kvalifikačná kategória pre letiskové riadenie letov podľa prístrojov (ADI) má aspoň jednu z týchto doložiek ku kvalifikačnej kategórii:

- a) doložka pre riadenie z letiskovej veže (TWR), ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať služby riadenia, ak sa letiskové riadenie uskutočňuje z jedného prevádzkového stanovišťa;
- b) doložka pre riadenie pohybu lietadiel na zemi (GMC), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý riadiť pohyb lietadiel na zemi;
- c) doložka pre pozorovanie pohybu lietadiel na zemi (GMS), ktorá sa udeľuje k doložke pre riadenie pohybov lietadiel na zemi alebo k doložke pre riadenie z letiskovej veže, ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý riadiť pohyby lietadiel na zemi pomocou technických systémov pre riadenie pohybov na letiskovej ploche;
- d) doložka pre riadenie letovej prevádzky (AIR), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý riadiť letovú prevádzku;
- e) doložka pre letiskové radarové riadenie (RAD), ktorá sa udeľuje k doložke pre riadenie letovej prevádzky alebo k doložke pre riadenie z letiskovej veže, ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať riadenie letiskovej prevádzky pomocou prehľadového radarového zariadenia.

2. Kvalifikačná kategória pre približovacie prehľadové riadenie (APS) má aspoň jednu z týchto doložiek ku kvalifikačnej kategórii:

- a) doložka pre radarové riadenie (RAD), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať približovaciu službu s použitím primárneho a/alebo sekundárneho radaru;
- b) doložka pre presný približovací radar (PAR), ktorá sa udeľuje k doložke pre radarové riadenie, ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý vykonávať službu presného približovania riadeného zo zeme s použitím presného približovacieho radaru pre lietadlá vo fáze konečného priblíženia na pristátie;
- c) doložka na riadenie prehľadovým približovacím radarom (SRA), ktorá sa udeľuje k doložke pre radarové riadenie, ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý na poskytovanie nepresných priblížení riadených zo zeme s použitím prehľadového radaru pre lietadlá vo fáze konečného priblíženia na pristátie;

d) doložka pre automatické závislé sledovanie (ADS), ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať približovaciu službu riadenia s použitím automatického závislého sledovania;

e) doložka pre riadenie v koncovej oblasti (TCL), ktorá sa udeľuje k doložke pre radarové riadenie alebo doložke pre automatické závislé sledovanie, ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať služby riadenia letovej prevádzky s použitím akéhokoľvek prehľadového zariadenia pre lietadlá letiace v určených koncových oblastiach a/alebo v susediacich sektoroch.

3. Kvalifikačná kategória pre oblastné prehľadové riadenie (ACS) má aspoň jednu z týchto doložiek ku kvalifikačnej kategórii:

a) doložka pre radarové riadenie (RAD) znamená, že držiteľ je spôsobilý poskytovať oblastné služby riadenia s použitím prehľadových radarových zariadení;

b) doložka pre automatické závislé sledovanie (ADS), ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať oblastné služby riadenia s použitím automatického závislého sledovania;

c) doložka pre riadenie v koncovej oblasti (TCL), ktorá sa udeľuje k doložke pre radarové riadenie alebo doložke pre automatické závislé sledovanie, označuje, že držiteľ je spôsobilý poskytovať služby riadenia letovej prevádzky s použitím akéhokoľvek prehľadového zariadenia pre lietadlá operujúce v určených koncových oblastiach a/alebo v susediacich sektoroch;

d) doložka pre oceánske riadenie (OCN) udáva, že držiteľ je spôsobilý poskytovať služby riadenia letovej prevádzky pre lietadlá operujúce v oceánskej riadenej oblasti.

4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2 a 3, môžu členské štáty vytvoriť vnútroštátne doložky vo výnimočných prípadoch, ktoré nastanú len v dôsledku osobitnej povahy letovej prevádzky vo vzdušnom priestore, za ktorý zodpovedajú. Takéto doložky nemajú vplyv na celkovú slobodu pohybu riadiacich letovej prevádzky.

Článok 8

Jazykové doložky

1. Členské štáty zabezpečia, aby riadiaci letovej prevádzky vedeli preukázať schopnosť dorozumieť sa anglicky na uspokojivej úrovni. Ich jazyková spôsobilosť sa určí v súlade s jazykovou klasifikačnou stupnicou stanovenou v prílohe III.

2. Členské štáty môžu uložiť miestne jazykové požiadavky, ak to z bezpečnostných dôvodov považujú za potrebné.

3. Požadovaná úroveň pri uplatňovaní odsekov 1 a 2 je úroveň 4 podľa klasifikačnej stupnice jazykovej spôsobilosti ICAO uvedenej v prílohe III.

4. Bez ohľadu na odsek 3 môžu členské štáty, pri uplatňovaní odsekov 1 a/alebo 2, požadovať úroveň 5 klasifikačnej stupnice jazykovej spôsobilosti ICAO uvedenej v prílohe III, ak si prevádzkové okolnosti spojené s určitou kvalifikáciou alebo doložkou vyžadujú vyššiu úroveň z nevyhnutne bezpečnostných dôvodov. Takáto požiadavka musí byť objektívne zdôvodnená, nediskriminačná, primeraná a transparentná

5. Jazyková spôsobilosť sa preukazuje osvedčením, ktoré bolo vydané na základe transparentného a objektívneho postupu hodnotenia schváleným národným dozorným orgánom.

Článok 9

Doložky inštruktora

Doložka inštruktora uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať výcvik a dohľad na prevádzkovej pracovnej pozícii v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje platná kvalifikácia.

Článok 10

Doložky na stanovište

Doložka na stanovište uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať služby riadenia letovej prevádzky v určitom sektore, skupine sektorov alebo na určitých pracovných pozíciách patriacich do zodpovednosti stanovišťa služieb riadenia letovej prevádzky.

Členské štáty môžu ustanoviť, ak to považujú za potrebné z bezpečnostných dôvodov, aby výsady zaručené doložkou na stanovište využívali len držiteľia preukazu spôsobilosti, ktorí nedosahujú daný vek.

Článok 11

Podmienky zachovania platnosti kvalifikácií a doložiek

1. Doložka na stanovište platí na počiatočné obdobie 12 mesiacov. Platnosť takejto doložky je predĺžená o obdobie nasledujúcich 12 mesiacov, ak poskytovateľ leteckých navigačných služieb preukáže, že:

a) žiadateľ počas predchádzajúcich 12 mesiacov využíval oprávnenie z preukazu spôsobilosti počas minimálneho počtu hodín, ktorý je uvedený v schválenom systéme udržiavania odbornej spôsobilosti stanovišťa;

- b) odborná spôsobilosť žiadateľa bola hodnotená v súlade s časťou C prílohy II a
- c) žiadateľ vlastní platné potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti.

Minimálny počet pracovných hodín okrem inštruktorských úloh, ktoré vyžadujú na zachovanie platnosti doložky na stanovište, možno pre inštruktora výcviku v reálnej prevádzke znížiť pomerne k času strávenému inštruktážnym výcvikom zacvičovaných osôb na pracovných pozíciách, pre ktoré sa žiada predĺženie.

2. Ak platnosť doložiek na stanovište uplynie, na obnovenie platnosti doložky musí byť úspešne ukončený plán výcviku na stanovišti.

3. Držiteľ kvalifikačnej kategórie alebo doložky ku kvalifikačnej kategórii, ktorý neposkytoval služby riadenia letovej prevádzky spojené s touto kvalifikačnou kategóriou alebo doložkou ku kvalifikačnej kategórii na akékoľvek obdobie štyroch po sebe nasledujúcich rokov, môže začať vykonávať výcvik v tejto kvalifikačnej kategórii alebo doložky ku kvalifikačnej kategórii až po primeranom hodnotení, či stále spĺňa podmienky tejto kvalifikácie alebo doložky kvalifikácie, a po splnení všetkých požiadaviek na výcvik, ktoré vyplývajú z tohto hodnotenia.

4. Jazyková spôsobilosť žiadateľa sa formálne vyhodnocuje v pravidelných intervaloch, okrem prípadu žiadateľov, ktorí preukázali úroveň 6 jazykovej spôsobilosti.

Tento interval nie je dlhší ako 3 roky v prípade žiadateľov, ktorí preukázali jazykovú spôsobilosť na úrovni 4, a nie viac ako 6 rokov v prípade žiadateľov, ktorí preukázali jazykovú spôsobilosť na úrovni 5.

5. Doložka inštruktora platí na obdobie 36 mesiacov, ktoré je možné obnoviť.

Článok 12

Potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti

1. Potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti vydáva príslušný zdravotnícky orgán národného dozorného orgánu alebo lekári, ktorých schválil národný dozorný orgán.

2. Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti sa vydáva v súlade s ustanoveniami prílohy I ICAO a požiadavkami Eurocontrolu na vydanie Európskeho potvrdenia zdravotnej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky triedy 3.

3. Potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti platia odo dňa lekárskej prehliadky na obdobie 24 mesiacov pre riadiacich letovej prevádzky do veku 40 rokov a 12 mesiacov po dosiahnutí tohto veku. Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti sa môže zrušiť, ak si to vyžaduje zdravotný stav držiteľa potvrdenia.

4. Členské štáty zabezpečia zavedenie účinných postupov preskúmania alebo odvolania za primeranej účasti nezávislých lekárskeho poradcov.

5. Členské štáty zabezpečia, aby sa ustanovili postupy upravujúce prípady zníženej zdravotnej spôsobilosti a umožňujúce držiteľom preukazu spôsobilosti informovať svojich zamestnávateľov, že sa dozvedeli o znížení svojej zdravotnej spôsobilosti alebo že sú pod vplyvom psychoaktívnej látky alebo liekov, ktoré by mohli spôsobiť ich neschopnosť bezpečne a správne využívať výsady preukazu spôsobilosti.

Článok 13

Udeľovanie povolení poskytovateľom výcviku

1. Poskytovanie výcviku riadiacich letovej prevádzky vrátane súvisiacich procesov hodnotenia podlieha udeleniu povolenia národnými dozornými orgánmi.

2. Požiadavky na udelenie povolenia súvisia s technickou a prevádzkovou spôsobilosťou a vhodnosťou na organizovanie výcvikových kurzov a sú uvedené v bode 1 prílohy IV.

3. Žiadosti o udelenie povolenia sa predkladajú národným dozorným orgánom členského štátu, v ktorom má žiadateľ svoju hlavnú prevádzku a prípadne svoje sídlo.

Národné dozorné orgány vydávajú povolenia, ak žiadateľ o štatút poskytovateľa výcviku spĺňa požiadavky ustanovené v bode 1 prílohy IV.

Povolenia sa môžu vydať pre každý typ výcviku alebo spolu s inými leteckými navigačnými službami, pričom pre daný druh výcviku a druh leteckej navigačnej služby sa udeľujú povolenia ako pre balík služieb.

4. V povoleniach sa uvedú informácie uvedené v bode 2 prílohy IV.

5. Národné dozorné orgány sú povinné sledovať dodržiavanie požiadaviek a podmienok uvedených v povoleniach. Ak národný dozorný orgán zistí, že držiteľ certifikátu už nespĺňa tieto požiadavky alebo podmienky, prijme primerané opatrenia, ktoré môžu zahŕňať aj odňatie povolenia.

6. Členský štát uznáva certifikáty vydané v inom členskom štáte.

Článok 14

Zabezpečenie zhody s kritériami spôsobilosti

1. Členské štáty na zaistenie nevyhnutnej úrovne odbornej spôsobilosti pre výkon práce riadiacich letovej prevádzky v súlade s požiadavkami na úroveň bezpečnosti zabezpečia, aby národné dozorné orgány vykonávali dohľad nad ich výcvikom a sledovali ho.

Ich úlohami sú:

- a) vydávanie a zrušenie preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií a doložiek ku kvalifikačným kategóriám, na získanie ktorých sa uskutočnil výcvik a hodnotenie v oblasti pôsobnosti národného dozorného orgánu;
- b) zachovanie a pozastavenie platnosti kvalifikačných kategórií a doložiek ku kvalifikačným kategóriám, ktoré sa využívajú v rámci jeho pôsobnosti;
- c) udeľovanie povolení poskytovateľom výcviku;
- d) schvaľovanie výcvikových kurzov, plánov výcviku na stanovišti a systému udržiavania odbornej spôsobilosti stanovišťa;
- e) schvaľovanie skúšajúcich alebo hodnotiteľov odbornej spôsobilosti;
- f) sledovanie a audit systémov výcviku;
- g) ustanovenie vhodných odvolacích a oznamovacích mechanizmov.

2. Národné dozorné orgány poskytujú primerané informácie a vzájomnú pomoc národným dozorným orgánom iných členských štátov s cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie tejto smernice, najmä v prípadoch týkajúcich sa voľného pohybu riadiacich letovej prevádzky v rámci Spoločenstva.

3. Národné dozorné orgány zabezpečia, aby sa aktualizovala databáza, v ktorej sú zaznamenané odborné spôsobilosti všetkých držiteľov preukazov spôsobilosti v rámci ich pôsobnosti a dátumy platnosti ich doložiek. Prevádzkové stanovišťa v organizáciách poskytujúcich letecké navigačné služby vedú na tieto účely záznamy o skutočne odpracovaných hodinách v sektoroch, skupinách sektorov alebo na prevádzkových pozíciách za každého držiteľa preukazu spôsobilosti pracujúceho na stanovišti a na žiadosť poskytnú tieto údaje národným dozorným orgánom.

4. Národné dozorné orgány schvaľujú držiteľov preukazu spôsobilosti, ktorí sú oprávnení pôsobiť ako skúšajúci alebo hodnotitelia odbornej spôsobilosti pre výcvik na stanovišti alebo ďalší výcvik. Schválenie je platné na obdobie troch rokov a je obnoviteľné.

5. Národné dozorné orgány pravidelne uskutočňujú audit poskytovateľov výcviku s cieľom zaručiť účinné dodržiavanie noriem ustanovených v tejto smernici.

Národné dozorné orgány môžu okrem pravidelného auditu vykonávať návštevy poskytovateľov na kontrolu účinného vykonávania tejto smernice a dodržiavania noriem, ktoré ustanovuje.

6. Národné dozorné orgány sa môžu rozhodnúť v plnom rozsahu alebo čiastočne delegovať funkcie auditu a kontroly uvedené v odseku 5 tohto článku na uznávané organizácie v súlade s článkom 3 nariadenia (ES) č. 550/2004.

7. Členské štáty predložia Komisii správu o uplatňovaní tejto smernice do 17. mája 2011 a potom každé tri roky.

Článok 15

Vzájomné uznávanie preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky

1. S výhradou článku 8 každý členský štát uznáva preukazy spôsobilosti a s nimi spojené kvalifikačné kategórie, doložky ku kvalifikačným kategóriám a jazykové doložky vydané národným dozorným orgánom iného členského štátu v súlade s ustanoveniami tejto smernice, ako aj pripojené potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti. Členský štát sa však môže rozhodnúť uznávať len preukazy spôsobilosti držiteľov, ktorí dovŕšili vek aspoň 21 rokov, ako to predpokladá článok 5 ods. 2 písm. a).

2. V prípadoch, keď držiteľ preukazu spôsobilosti využíva oprávnenia z preukazu spôsobilosti v členskom štáte, v ktorom mu nebol vydaný, má právo vymeniť svoj preukaz spôsobilosti za preukaz spôsobilosti vydaný v členskom štáte, v ktorom využíva oprávnenia z preukazu spôsobilosti, bez uloženia dodatočných podmienok.

3. S cieľom udeliť doložku na stanovišti, o ktorú sa žiadateľ uchádza, vyžadujú národné dozorné orgány od žiadateľa, aby splnil určité podmienky spojené s touto doložkou, a to uviesť stanovište, sektor alebo pracovnú pozíciu. Poskytovateľ výcviku pri vypracovávaní plánu výcviku stanovišťa zohľadňuje v plnej miere nadobudnuté odborné spôsobilosti a skúsenosti žiadateľa.

4. Národné dozorné orgány schvália a vydajú odôvodnené rozhodnutie o pláne výcviku stanovišťa, ktoré obsahuje navrhovaný výcvik pre žiadateľa, najneskôr do šiestich týždňov od predloženia dôkazu, bez ohľadu na meškanie vyplývajúce z možnosti podať odvolanie. Národné dozorné orgány zabezpečia, aby sa v ich rozhodnutiach rešpektovali princípy nediskriminácie a primeranosti.

Článok 16

Prispôbenie technickému alebo vedeckému pokroku

Komisia môže vzhľadom na technický alebo vedecký pokrok prijať v súlade s postupom uvedeným v článku 17 ods. 2 zmeny a doplnenia kvalifikácií v článku 6, doložiek kvalifikácií v článku 7, ustanovení o potvrdeniach o zdravotnej spôsobilosti v článku 12 ods. 3 a príloh.

Článok 17

Výbor

1. Komisii pomáha Výbor pre jednotný európsky vzdušný priestor zriadený na základe článku 5 nariadenia (ES) č. 549/2004.

2. V prípade odkazov na tento odsek platia články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES, so zreteľom na jeho článok 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je jeden mesiac.

3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 18

Sankcie

Členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych právnych predpisov prijatých na základe tejto smernice a prijímú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Uvedené sankcie musia byť účinné,

primerané a odradzujúce. Členské štáty oznámia tieto právne predpisy Komisii do 17. mája 2008 a bezodkladne jej oznámia všetky ďalšie zmeny a doplnenia, ktoré na ne majú vplyv.

Článok 19

Prechodné úpravy

Článok 5 ods. 2 písm. a) a písm. b) sa nevzťahujú na držiteľov preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky, ktoré boli udelené v členských štátoch pred 17. májom 2008.

Článok 20

Transpozícia

Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 17. mája 2008 s výnimkou článku 8, v prípade ktorého je lehota 17. máj 2010. Bezodkladne oznámia Komisii znenia týchto právnych predpisov.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

Článok 21

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 22

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 5. apríla 2006

Za Európsky parlament
predseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
predseda

H. WINKLER

PRÍLOHA I

NÁLEŽITOSTI PREUKAZOV SPÔSOBILOSTI

Preukazy spôsobilosti udelené členskými štátmi v súlade s touto smernicou spĺňajú tieto náležitosti:

1. Informácie

1.1. Preukaz spôsobilosti obsahuje tieto informácie (hviezdičkou sa označujú položky, ktoré musia byť preložené do angličtiny:

- a) *názov štátu alebo orgánu, ktorý vydáva preukaz spôsobilosti (tučným písmom);
- b) *názov preukazu spôsobilosti (veľmi tučným písmom);
- c) sériové číslo preukazu spôsobilosti (arabskými číslicami), ktoré prideliť orgán udeľujúci preukaz spôsobilosti;
- d) plné meno držiteľa (latinkou a tiež písmom národného jazyka, ak je iné ako latinka);
- e) dátum narodenia;
- f) štátna príslušnosť držiteľa;
- g) podpis držiteľa;
- h) *osvedčenie platnosti a oprávnenia držiteľa využívať výsady vzťahujúce sa na preukaz spôsobilosti uvádzajúce:
 - i) kvalifikačné kategórie, doložky ku kvalifikačným kategóriám, jazykové doložky, doložky inštruktora a doložky na stanovište;
 - ii) dátumy prvého vydania;
 - iii) dátumy uplynutia ich platnosti;
- i) podpis referenta, ktorý vydal preukaz spôsobilosti a dátum vydania preukazu spôsobilosti;
- j) pečať alebo pečiatka orgánu, ktorý vydal preukaz spôsobilosti.

1.2. K preukazu spôsobilosti musí byť pripojené platné potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti.

2. Materiál

Používa sa papier najvyššej kvality alebo iný vhodný materiál a musia sa zreteľne uviesť položky podľa bodu 1.

3. Farba

3.1. Ak členský štát používa materiál rovnakej farby na všetky preukazy spôsobilosti týkajúce sa letectva, táto farba je biela.

3.2. Ak majú preukazy spôsobilosti týkajúce sa letectva udeľované členským štátom rozlišovacie farebné označenie, farba preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky je žltá.

PRÍLOHA II

POŽIADAVKY NA VÝCVIK

ČASŤ A

POŽIADAVKY NA ÚVODNÝ VÝCVIK RIADIACICH LETOVEJ PREVÁDZKY

Úvodný výcvik zabezpečuje, aby žiaci-riadiaci letovej prevádzky spĺňali aspoň ciele základného a kvalifikačného výcviku uvedené v Usmerneniach o spoločnej základnej učebnej osnove úvodného výcviku riadiacich letovej prevádzky Eurocontrol-u, vydanie z 10. 12. 2004, aby boli schopní riadiť letovú prevádzku bezpečne, rýchlo a efektívne.

Úvodný výcvik obsahuje tieto predmety: letecké právo, riadenie letovej prevádzky vrátane postupov spolupráce medzi civilným a vojenským sektorom, meteorológia, navigácia, lietadlá a princípy letu vrátane dorozumievania medzi riadiacim letovej prevádzky a pilotom, ľudské faktory, zariadenia a systémy, profesijné prostredie, bezpečnosť a kultúra bezpečnosti, systémy riadenia bezpečnosti, nezvyčajné/núdzové situácie, degradácia systémov, jazykové spôsobilosti vrátane rádiotelefontnej frazeológie.

Predmety sa vyučujú tak, aby pripravili uchádzačov na rôzne druhy služieb letovej prevádzky a zdôrazňovali aspekty bezpečnosti. Úvodný výcvik tvoria teoretické a praktické kurzy vrátane simulácie a jeho dĺžka je určená v schválených plánoch úvodného výcviku. Nadobudnuté odborné spôsobilosti zabezpečujú, aby kandidátov bolo možné považovať za odborne spôsobilých zvládať zložité situácie a situácie pri hustej prevádzke, a uľahčujú prechod k výcviku na stanovišti. Odborná spôsobilosť kandidáta po úvodnom výcviku sa vyhodnocuje prostredníctvom primeraných skúšok alebo systému priebežného hodnotenia.

ČASŤ B

POŽIADAVKY NA VÝCVIK RIADIACICH LETOVEJ PREVÁDZKY NA STANOVIŠTI

Plány výcviku na stanovišti podrobne stanovujú procesy a časový rozvrh, ktoré sú potrebné na umožnenie uplatňovania postupov stanovišťa na miestnu oblasť pod dohľadom inštruktora výcviku na v reálnej prevádzke. V schválenom pláne sa uvedú všetky prvky systému hodnotenia odbornej spôsobilosti vrátane režimu práce, hodnotenia a preskúšavania dosiahnutého pokroku, spolu s postupmi informovania národného dozorného orgánu. Výcvik na stanovišti môže obsahovať niektoré prvky úvodného výcviku, ktoré sú charakteristické v národných podmienkach.

Dĺžka výcviku na stanovišti sa určuje v pláne výcviku na stanovišti. Požadované zručnosti budú prostredníctvom vhodných skúšok alebo systému priebežného hodnotenia hodnotiť schválení skúšajúci alebo hodnotiaci, ktorí sú pri tomto posudzovaní neutrálni a objektívni. Národné dozorné orgány na tieto účely zavedú mechanizmy odvolania, aby sa zabezpečilo spravodlivé zaobchádzanie s kandidátmi.

ČASŤ C

POŽIADAVKY NA ĎALŠÍ VÝCVIK RIADIACICH LETOVEJ PREVÁDZKY

Platnosť doložiek ku kvalifikačným kategóriám a doložiek na stanovište preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky sa zachováva prostredníctvom schváleného systému udržiavania odbornej spôsobilosti, ktorý tvorí výcvik na udržanie odbornej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky, opakovacie kurzy, výcvik pre núdzové situácie a v prípade potreby jazyková príprava.

Ďalší výcvik sa skladá z teoretických a praktických kurzov vrátane simulácie. Poskytovateľ výcviku na tieto účely vypracuje systémy udržiavania odbornej spôsobilosti, v ktorých podrobne opíše postupy, personálne obsadenie a časový rozvrh na zabezpečenie primeraného ďalšieho výcviku a na preukázanie odbornej spôsobilosti. Tieto programy sa prehodnocujú a schvalujú aspoň raz za tri roky. O dĺžke ďalšieho výcviku sa rozhodne v súlade s funkčnými potrebami riadiacich letovej prevádzky pracujúcich na danom stanovišti, najmä z hľadiska zmeny alebo plánovanej zmeny postupov alebo výmeny zariadení, alebo z hľadiska celkových požiadaviek na riadenie bezpečnosti. Odborná spôsobilosť každého riadiaceho letovej prevádzky sa primerane hodnotí minimálne raz za tri roky. Poskytovateľ leteckých navigačných služieb zabezpečí, aby sa uplatňovali mechanizmy zaručujúce spravodlivé zaobchádzanie s držiteľmi preukazov spôsobilosti, ktorým nemožno predĺžiť platnosť doložiek.

PRÍLOHA III

POŽIADAVKY NA JAZYKOVÚ SPÔSOBILOSŤ

Požiadavky na jazykovú spôsobilosť ustanovené v článku 8 sa vzťahujú na používanie frazeológie, ako aj jazyka bežnej komunikácie. Pri hodnotení plnenia požiadaviek na jazykovú spôsobilosť je žiadateľ o preukaz spôsobilosti alebo držiteľ preukazu spôsobilosti hodnotený a musí preukázať, že spĺňa aspoň prevádzkovú úroveň (úroveň 4) klasifikačnej stupnice jazykovej spôsobilosti uvedenej v tejto prílohe.

Jazykovo spôsobilé osoby:

- a) efektívne komunikujú len prostredníctvom hlasu (telefón/rádiotelefón) a v situáciách s priamym osobným kontaktom;
- b) presne a jasne komunikujú o všeobecných, konkrétnych a pracovne zameraných témach;
- c) používajú primerané komunikačné stratégie na výmenu správ a na zistenie a vyriešenie nedorozumení (napr. skontrolujú, potvrdia alebo vyjasnia si informácie) vo všeobecnom alebo pracovne zameranom kontexte;
- d) úspešne a relatívne ľahko zvládajú náročné jazykové výzvy pri komplikáciách alebo neočakávanom zvrate udalostí, ktorý nastane pri bežných pracovných situáciách alebo komunikačných úlohách, ktoré inak zvládajú, a
- e) používajú dialekt alebo prízvuk, ktorý je pre leteckú komunitu zrozumiteľný.

Klasifikačná stupnica jazykovej spôsobilosti: odborná úroveň, veľmi pokročilá úroveň a funkčná úroveň

Úroveň	Výslovnosť	Štruktúra	Slovná zásoba	Plynnosť komunikácie	Porozumenie	Interakcia
Odborná 6	Používa dialekt a/alebo prízvuk zrozumiteľný pre leteckú komunitu. Výslovnosť, dôraz, rytmus a intonácia, hoci môžu byť ovplyvnené prvým jazykom alebo regionálnym variantom, takmer nikdy nenarušujú ľahké porozumenie.	Príslušné gramatické štruktúry a vetné vzorce sú určené jazykovými funkciami primeranými pre danú úlohu. Základné aj zložité gramatické štruktúry a vetné vzorce sú sústavne dobre zvládnuté.	Rozsah a presnosť slovných zásob sú dostatočné na efektívnu komunikáciu o širokom spektre známych a neznámych tém. Slovná zásoba pozostáva z ustálených spojení, zachytáva nuansy a podľa druhu situácie sa prispôbuje štýlu vyjadrovania.	Je schopný rozprávať detailne, prirodzeným spôsobom a bez namahy. Obmieňa plynulosť reči zo štýlistických dôvodov, napríklad na zdôraznenie myšlienky. Spontánne používa vhodné diskurzívne identifikátory a spojovacie prostriedky.	Porozumenie je dôsledne presné takmer vo všetkých kontextoch a zahŕňa porozumenie jazykových a kultúrnych odlietkov.	Lahko reaguje takmer vo všetkých situáciách. Vníma verbálne a neverbálne podnety a odpovedá na ne primerane.
Veľmi pokročilá 5	Výslovnosť, dôraz, rytmus a intonácia, hoci sú ovplyvnené prvým jazykom alebo regionálnym variantom, zriedka narušujú ľahké porozumenie.	Základné gramatické štruktúry a vetné vzorce sú sústavne dobre zvládnuté. Pokúša sa o zložité štruktúry, ale s chybami, ktoré niekedy narúšajú zmysel.	Rozsah a presnosť slovných zásob sú dostatočné na efektívnu komunikáciu o všeobecných, konkrétnych a pracovne zameraných témach. Prerozprávanie je dôsledné a úspešné. Slovná zásoba niekedy pozostáva z ustálených spojení.	Je schopný rozprávať detailne a s relatívnu ľahkosťou o bežných témach, ale nemusí meniť plynulosť reči ako štýlistický nástroj. Dokáže používať vhodné diskurzívne identifikátory a spojovacie prostriedky.	Chápanie je presné pri bežných, konkrétnych a pracovne zameraných témach a väčšinou presné, keď sa hovoriaci stretne s jazykovou komplikáciou alebo komplikovanou situáciou alebo neočakávaným zvratom udalostí. Je schopný chápať spektrum rôznych druhov rečového prejavu (dialekt a/alebo prízvuk) alebo štýlov vyjadrovania.	Odpovede sú okamžité, správne a obsažné. Efektívne zvláda vzťah hovoriaci/počúvajúci.
Funkčná 4	Výslovnosť, dôraz, rytmus a intonácia sú ovplyvnené prvým jazykom alebo regionálnym variantom, ale len niekedy narušujú ľahké porozumenie.	Základné gramatické štruktúry a vetné vzorce sa používajú tvorivo a sú zvyčajne dobre zvládnuté. Chyby sa môžu vyskytnúť, najmä za nezvyčajných alebo neočakávaných okolností, ale zriedka narúšajú zmysel.	Rozsah a presnosť slovných zásob sú zvyčajne dostatočné na efektívnu komunikáciu o všeobecných, konkrétnych a pracovne zameraných témach. Dokáže informáciu často úspešne prerozprávať, keď má nedostatočnú slovnú zásobu za nezvyčajných alebo neočakávaných okolností.	Vytvára vety primeranou rýchlosťou. Občas môže stratiť plynulosť pri prerokoch z vopred premysleného alebo opakovaného rozprávania k spontánnej interakcii, čo však nebráni efektívnej komunikácii. Dokáže obmedzené používať diskurzívne identifikátory a spojovacie prostriedky. Výplňové slová nie sú rušivé.	Porozumenie je väčšinou presné pri bežných, konkrétnych a pracovne zameraných témach, keď je prízvuk alebo druh reči dostatočne zrozumiteľný pre medzinárodnú komunitu používateľov. Keď sa hovoriaci stretne s jazykovou komplikáciou alebo komplikovanou situáciou alebo neočakávaným zvratom udalostí, porozumenie môže byť pomalšie alebo môže vyžadovať stratégie na vysvetlenie.	Odpovede sú zvyčajne okamžité, primerané a obsažné. Iniciuje a udržiava konverzáciu, aj keď sa stretne s neočakávaným zvratom udalosti. Primerane zvláda zjavné nepochopenie pomocou preverovania, potvrdzovania a vysvetlovania.

PRÍLOHA IV

POŽIADAVKY UVEDENÉ V POVOLENIACH POSKYTOVATEĽOV VÝCVIKU

1. Súlad s požiadavkami uvedenými v článku 13 sa musí preukázať dôkazmi, že poskytovatelia výcviku majú k dispozícii dostatok pracovníkov aj primeraného vybavenia a fungujú vo vhodných priestoroch na poskytovanie výcviku potrebného na získanie alebo udržanie preukazov spôsobilosti žiakov-riadiacich letovej prevádzky a preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky. Konkrétne poskytovatelia výcviku:
 - a) majú efektívnu štruktúru riadenia a k dispozícii dostatočný počet pracovníkov s primeraným vzdelaním a skúsenosťami na poskytovanie výcviku v súlade s normami ustanovenými v tejto smernici;
 - b) majú k dispozícii potrebné priestory, vybavenie a budovy vhodné na ponúkaný druh výcviku;
 - c) poskytujú metodiku, ktorú budú používať na podrobné stanovenie obsahu, organizácie a dĺžky výcvikových kurzov, plánov výcviku na stanovišti a programov stanovišta pre odbornú spôsobilosť, pričom toto bude zahŕňať aj spôsob, ktorým sa budú organizovať skúšky alebo hodnotenia. V prípadoch skúšok spojených s úvodným výcvikom vrátane výcviku pomocou simulácie sú uvedené údaje o vzdelaní skúšajúcich;
 - d) podávajú potvrdenia o kvalite existujúceho systému riadenia na monitorovanie primeranosti a súladu systémov a postupov, ktoré zabezpečujú, aby sa výcvikové služby poskytovali v súlade s normami ustanovenými v tejto smernici;
 - e) dokazujú, že majú k dispozícii dostatočné finančné prostriedky na vykonávanie výcviku v súlade s normami ustanovenými v tejto smernici a že činnosti sú primerane zabezpečené poistením v súlade s povahou poskytovaného výcviku.
2. V povoleniach sa uvedie:
 - a) národný dozorný orgán, ktorý vydal povolenie;
 - b) žiadateľ (meno a adresa);
 - c) typ služieb, pre ktoré sa povolenie vydáva;
 - d) vyjadrenie, že žiadateľ spĺňa požiadavky vymedzené v bode 1;
 - e) dátum vydania a doba platnosti povolenia.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/25/ES

z 5. apríla 2006

o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách týkajúcich sa vystavenia pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych faktorov (umelé optické žiarenie)(19). samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 137 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie⁽¹⁾ predložený po porade s Poradným výborom pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁽²⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy⁽³⁾, v zmysle spoločného textu schváleného Zmievacím výborom dňa 31. januára 2006,

keďže:

(1) Podľa zmluvy môže Rada prostredníctvom smerníc prijať minimálne požiadavky na podporu zlepšovania najmä pracovného prostredia, aby sa zaručila vyššia úroveň ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov. Takéto smernice by nemali ukladať správne, finančné a zákonné obmedzenia spôsobom, ktorý by bránil vzniku a rozvoju malých a stredných podnikov (MSP).

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 77, 18.3.1993, s. 12, a Ú. v. ES C 230, 19.8.1994, s. 3.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 249, 13.9.1993, s. 28.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 20. apríla 1994 (Ú. v. ES C 128, 9.5.1994, s. 146) potvrdené 16. septembra 1999 (Ú. v. ES C 54, 25.2.2000, s. 75), spoločná pozícia Rady z 18. apríla 2005 (Ú. v. EÚ C 172 E, 12.7.2005, s. 26) a pozícia Európskeho parlamentu zo 16. novembra 2005 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. februára 2006 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 23. februára 2006.

(2) Oznámenie Komisie týkajúce sa akčného programu súvisiaceho s vykonávaním Charty Spoločenstva o základných sociálnych právach pracovníkov ustanovuje zavedenie minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadaviek týkajúcich sa vystavenia pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych faktorov. V septembri 1990 Európsky parlament prijal uznesenie o tomto akčnom programe⁽⁴⁾, ktoré vyzýva predovšetkým Komisiu, aby pripravila osobitnú smernicu o rizikách spôsobených hlukom, vibráciami a všetkými ďalšími fyzikálnymi faktormi na pracovisku.

(3) Európsky parlament a Rada prijali ako prvý krok smernicu 2002/44/ES z 25. júna 2002 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách vyplývajúcich z vystavenia pracovníkov rizikám vzniknutým pôsobením fyzikálnych faktorov (vibrácie) (16. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)⁽⁵⁾. Ďalej 6. februára 2003 Európsky parlament a Rada prijali smernicu 2003/10/ES o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách, pokiaľ ide o vystavenie pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych faktorov (hluk) (17. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)⁽⁶⁾. Následne Európsky parlament a Rada 29. apríla 2004 prijali smernicu 2004/40/ES o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách týkajúcich sa vystavenia pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych faktorov (elektromagnetické polia) (18. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)⁽⁷⁾.

(4) V súčasnosti sa považuje za potrebné zaviesť opatrenia na ochranu pracovníkov pred rizikami spojenými s optickým žiarením v dôsledku jeho účinkov na zdravie a bezpečnosť pracovníkov, najmä poškodenie očí a kože. Zámerom týchto opatrení nie je len zabezpečiť ochranu zdravia a bezpečnosť každého pracovníka jednotlivo, ale aj vytvoriť minimálny základ ochrany pre všetkých pracovníkov v Spoločenstve, aby sa vyhlilo možnému narušeniu hospodárskej súťaže.

(5) Jedným z cieľov tejto smernice je včasné zistenie nepriaznivých účinkov na zdravie vyplývajúcich z vystavenia optickému žiareniu.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 260, 15.10.1990, s. 167.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 177, 6.7.2002, s. 13.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 42, 15.2.2003, s. 38.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 159, 30.4.2004, s. 1.

- (6) Táto smernica stanovuje minimálne požiadavky, a teda umožňuje členským štátom zachovať alebo prijať prísnejšie ustanovenia na ochranu pracovníkov, najmä stanovenie nižších limitných hodnôt expozície. Vykonávanie tejto smernice nesmie byť dôvodom na zhoršenie dosiahnutej situácie, ktorá už prevláda v jednotlivých členských štátoch.
- (7) Systém ochrany pred rizikami optického žiarenia by sa bez prílišných podrobností mal obmedziť na stručné vymedzenie cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť, zásad, ktoré je potrebné dodržiavať, a základných hodnôt, ktoré sa majú uplatňovať, tak aby sa členským štátom umožnilo rovnakým spôsobom uplatňovať minimálne požiadavky.
- (8) Úroveň vystavenia optickému žiareniu sa môže účinnejšie znížiť začlenením preventívnych opatrení do projektovania pracovných stanovišť a voľbou pracovných prostriedkov, postupov a metód, tak aby sa uprednostnilo znižovanie rizík pri zdroji. Ustanovenia súvisiace s pracovnými prostriedkami a metódami takto prispievajú k ochrane dotknutých pracovníkov. V súlade so všeobecnými zásadami prevencie stanovenými v článku 6 ods. 2 smernice Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci⁽¹⁾ majú kolektívne ochranné opatrenia prednosť pred individuálnymi ochrannými opatreniami.
- (9) Zamestnávateľia by mali urobiť úpravy s ohľadom na technický pokrok a vedecké poznatky, pokiaľ ide o riziká spojené s vystavením optickému žiareniu na účely zlepšenia ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov.
- (10) Keďže táto smernica je samostatnou smernicou v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS, uvedená smernica sa uplatňuje na vystavenie pracovníkov optickému žiareniu bez toho, aby boli dotknuté prísnejšie a/alebo osobitnejšie ustanovenia obsiahnuté v tejto smernici.
- (11) Táto smernica predstavuje praktický krok pre vytvorenie sociálneho rozmeru vnútorného trhu.
- (12) Doplnkový prístup na podporu zásady lepšej regulácie a zabezpečenia vyššej úrovne ochrany možno dosiahnuť, ak výrobky zhotovené výrobcami zdrojov optického žiarenia a príslušenstva sú v súlade s harmonizovanými štandardami zameranými na ochranu zdravia a bezpečnosti užívateľov pred nebezpečenstvom obsiahnutým v týchto výrobkoch; preto nie je potrebné, aby zamestnávateľia opakovali merania alebo výpočty, ktoré už uskutočnili výrobcovia na určenie súladu so základnými bezpečnostnými požiadavkami daného zariadenia, ako je určené v príslušných smerniciach Spoločenstva, ak bolo zariadenie riadne a pravidelne udržiavané.
- (13) Opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by sa mali prijímať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁽²⁾.
- (14) Dodržiavanie limitných hodnôt expozície by malo poskytovať vysokú úroveň ochrany, pokiaľ ide o účinky na zdravie, ktoré môžu vyplývať z vystavenia optickému žiareniu.
- (15) Komisia by mala vypracovať praktickú príručku na pomoc zamestnávateľom, najmä manažérom MSP, aby lepšie pochopili technické ustanovenia tejto smernice. Komisia by sa mala snažiť čo najrýchlejšie dokončiť túto príručku, a tak uľahčila členským štátom prijatie potrebných opatrení na vykonávanie tejto smernice.
- (16) V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšom zákonodárstve⁽³⁾ sa členské štáty podporujú, aby pre seba a v záujme Spoločenstva vypracovali vlastné tabuľky, ktoré budú podľa možnosti vysvetľovať vzájomný vzťah medzi smernicou a transpozíčnými opatreniami, a uverejnili ich,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

ODDIEL I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Účel a rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica, ktorá je 19. samostatnou smernicou v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS, stanovuje minimálne požiadavky na ochranu pracovníkov pred rizikami na ich zdravie a bezpečnosť, vyplývajúcimi, alebo u ktorých je pravdepodobnosť, že vyplývajú z vystavenia umelému optickému žiareniu počas ich práce.
2. Táto smernica sa vzťahuje na riziko pre zdravie a bezpečnosť pracovníkov v dôsledku nepriaznivých účinkov na oči a kožu spôsobených vystavením umelému optickému žiareniu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1. Smernica zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

3. Smernica 89/391/EHS sa v plnom rozsahu uplatňuje na celú oblasť uvádzanú v odseku 1 bez toho, aby boli dotknuté prísnejšie a/alebo osobitnejšie ustanovenia obsiahnuté v tejto smernici.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto pojmy:

- a) optické žiarenie: akékoľvek elektromagnetické žiarenie s vlnovou dĺžkou od 100 nm do 1 mm. Spektrum optického žiarenia sa delí na ultrafialové žiarenie, viditeľné žiarenie a infračervené žiarenie:
 - i) ultrafialové žiarenie: optické žiarenie s vlnovou dĺžkou od 100 nm do 400 nm. Ultrafialová oblasť sa delí na UVA (315 – 400 nm), UVB (280 – 315 nm) a UVC (100 – 280 nm);
 - ii) viditeľné žiarenie: optické žiarenie s vlnovou dĺžkou od 380 nm do 780 nm;
 - iii) infračervené žiarenie: optické žiarenie s vlnovou dĺžkou od 780 nm do 1 mm. Infračervená oblasť sa delí na IRA (780 – 1 400 nm), IRB ((1 400 – 3 000 nm) a IRC ((3 000 nm – 1 mm);
- b) laser (zosilňovanie svetla pomocou stimulovanej emisie žiarenia): akékoľvek zariadenie, ktoré môže byť prispôbené na výrobu alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia v rozsahu vlnovej dĺžky optického žiarenia predovšetkým procesom kontrolovanej stimulovanej emisie;
- c) žiarenie laserov: optické žiarenie laserov;
- d) nekoherentné žiarenie: akékoľvek iné optické žiarenie ako žiarenie laserov;
- e) limitné hodnoty expozície: limitné hodnoty vystavenia optickému žiareniu, ktoré sa priamo zakladajú na známych účinkoch na zdravie a biologických dôvodoch. Dodržiavanie týchto limitov zabezpečí, že pracovníci, ktorí sú vystavení umelým zdrojom optického žiarenia, sú chránení proti všetkým známym zdravím škodlivým účinkom;
- f) ožiarenosť (E) alebo hustota žiarivého toku: žiarivý tok dopadajúci na jednotku plochy na povrch vyjadrený vo wattoch na meter štvorcový ($W m^{-2}$);

- g) dávka ožiarenia (H): časový integrál ožiarenosti vyjadrený v jouloch na meter štvorcový ($J m^{-2}$);
- h) žiara (L): žiarivý tok alebo výstup energie na jednotku priestorového uhla na jednotku plochy vyjadrený vo wattoch na meter štvorcový na steradián ($W m^{-2} sr^{-1}$);
- i) úroveň: kombinácia intenzity ožiarenia, dávky ožiarenia a žiary, ktorej je pracovník vystavený.

Článok 3

Limitné hodnoty expozície

1. Limitné hodnoty expozície pre nekoherentné žiarenie odlišné od prírodných zdrojov optického žiarenia sú stanovené v prílohe I.
2. Limitné hodnoty expozície pre laserové žiarenie sú stanovené v prílohe II.

ODDIEL II

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽOV

Článok 4

Určenie expozície a posúdenie rizík

1. Pri plnení povinností stanovených v článku 6 ods. 3 a článku 9 ods. 1 smernice 89/391/EHS zamestnávateľ v prípade pracovníkov vystavených umelým zdrojom optického žiarenia posúdi, a ak je to potrebné zmeria a/alebo vypočíta úroveň optického žiarenia, ktorému sú pracovníci pravdepodobne vystavení tak, aby bolo možné určiť opatrenia a zaviesť do praxe platné obmedzenia obmedzujúce expozíciu. Metodika, ktorá sa uplatňuje pri posúdení, meraní a/alebo výpočte dodržiava pri laserovom žarení normy Medzinárodnej elektrotechnickej komisie (IEC) a pri nekoherentnom žarení odporúčania Medzinárodnej komisie pre osvetlenie (CIE) a Európskeho výboru pre normalizáciu (CEN). V prípadoch expozícií, na ktoré sa nevzťahujú tieto normy a odporúčania, a kým sa nezavedú vhodné štandardy alebo odporúčania EÚ, sa posúdenie, meranie a/alebo výpočet uskutoční použitím dostupných vnútroštátnych alebo medzinárodných vedecky založených usmernení. V oboch prípadoch expozície sa pri posúdení môžu zohľadniť údaje poskytnuté výrobcami zariadenia, ak sa naň vzťahujú príslušné smernice Spoločenstva.

2. Posúdenie, meranie a/alebo výpočet uvedený v odseku 1 plánujú a vykonávajú príslušné služby alebo osoby vo vhodných intervaloch, berúc do úvahy najmä ustanovenia článku 7 a článku 11 smernice 89/391/EHS týkajúce sa nevyhnutných príslušných služieb alebo osôb a konzultácie a účasti pracovníkov. Údaje získané z posúdenia vrátane údajov získaných z merania a/alebo výpočtu úrovne expozície uvedenej v odseku 1 sa zachovávajú vo vhodnej forme, aby bolo možné do nich neskôr nahliadnuť.

3. Podľa článku 6 ods. 3 smernice 89/391/EHS zamestnávateľ pri hodnotení rizík venuje osobitnú pozornosť:

- a) úrovni, rozsahu vlnovej dĺžky a trvania expozície umelým zdrojom optického žiarenia;
- b) limitným hodnotám expozície uvedeným v článku 3 tejto smernice;
- c) všetkým vplyvom týkajúcim sa zdravia a bezpečnosti pracovníkov, ktorí patria do osobitne citlivých rizikových skupín;
- d) všetkým možným vplyvom na zdravie a bezpečnosť pracovníkov, ktoré vyplývajú zo vzájomného pôsobenia medzi optickým žiarením a fotosenzitívnymi chemickými látkami na pracovisku;
- e) všetkým nepriamym vplyvom, ako je dočasné oslepenie, výbuch alebo požiar;
- f) existencii náhradného zariadenia určeného na zníženie úrovni vystavenia umelému optickému žiareniu;
- g) primeraným informáciám získaným z vykonávania zdravotného dozoru vrátane publikovaných informácií, pokiaľ je to možné;
- h) viacnásobným zdrojom vystavenia umelému optickému žiareniu;
- i) klasifikácii lasera tak, ako je definovaná v súlade s príslušnými normami IEC a vo vzťahu ku každému umelému zdroju, ktorý by mohol spôsobiť podobné poškodenie ako laser triedy 3B alebo 4, každej podobnej klasifikácii;
- j) informáciám poskytovaným výrobcami zdrojov optického žiarenia a súvisiacich pracovných prostriedkov v súlade s príslušnými smernicami Spoločenstva.

4. Zamestnávateľ musí mať posúdenie rizika v súlade s článkom 9 ods. 1 písm. a) smernice 89/391/EHS a určí, ktoré opatrenia sa musia prijať v súlade s článkami 5 a 6 tejto smernice. Posúdenie rizík sa zaznamená na vhodné médium podľa vnútroštátneho práva a postupu; môže obsahovať odôvodnenie zamestnávateľa, že povaha a rozsah rizika súvisiaceho s optickým žiarením si nevyžaduje ďalšie podrobné posúdenie rizika. Posúdenie rizík sa pravidelne aktualizuje, najmä ak došlo k závažným zmenám, ktoré by mohli spôsobiť jeho neaktuálnosť, alebo ak výsledky zdravotného dozoru ukázu, že aktualizácia je potrebná.

Článok 5

Ustanovenia zamerané na odstránenie alebo zníženie rizík

1. Berúc do úvahy technický pokrok a dostupnosť opatrení na kontrolu rizika pri zdroji, riziká vznikajúce z vystavenia umelému optickému žiareniu sa obmedzujú alebo znižujú na minimum.

Zníženie rizík vznikajúcich vystavením umelému optickému žiareniu sa zakladá na všeobecných zásadách prevencie ustanovených v smernici 89/391/EHS.

2. Ak posúdenie rizika uskutočnené v súlade s článkom 4 ods. 1 pre pracovníkov vystavených umelým zdrojom optického žiarenia ukazuje akúkoľvek možnosť, že limitné hodnoty expozície môžu byť prekročené, zamestnávateľ vypracuje a uskutoční akčný plán zložený z technických a/alebo organizačných opatrení zameraných na predchádzanie expozícii prekračujúcej limitné hodnoty, ktorý zohľadní predovšetkým:

- a) ostatné pracovné metódy, ktoré znižujú riziko optického žiarenia;
- b) voľbu zariadenia, ktoré vzhľadom k práci, ktorá sa má vykonať, vyžaruje menej optického žiarenia;
- c) technické opatrenia na zníženie optického žiarenia vrátane použitia blokovacích, tieniacich alebo podobných mechanizmov na ochranu zdravia tam, kde je to potrebné;
- d) vhodné programy na údržbu pracovných prostriedkov, pracovísk a systémov pracovných stanovišť;
- e) návrh a dispozičné riešenie pracovísk a pracovných stanovišť;
- f) obmedzenie trvania a úrovne expozície;
- g) dostupnosť vhodných osobných ochranných prostriedkov;
- h) pokyny výrobcu zariadenia, pokiaľ sa naň vzťahujú príslušné smernice Spoločenstva.

3. Na základe posúdenia rizika vykonaného v súlade s článkom 4 pracoviska, na ktorých by pracovníci mohli byť vystavení úrovni optického žiarenia z prírodných zdrojov presahujúcej limitné hodnoty expozície, sa označia vhodnými označeniami v súlade so smernicou Rady 92/58/EHS z 24. júna 1992 o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci (9. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) ⁽¹⁾. Kde je to technicky možné a kde je riziko, že by mohli byť prekročené limitné hodnoty expozície, príslušné oblasti sa vyznačujú a obmedzuje sa prístup do nich.

4. V žiadnom prípade pracovníci nesmú byť vystavení vyšším hodnotám ako limitným hodnotám expozície. Ak sú napriek opatreniam prijatým zamestnávateľom na dodržiavanie tejto smernice v súvislosti s umelými zdrojmi optického žiarenia limitné hodnoty expozície prekročené, zamestnávateľ okamžite podnikne kroky na zníženie expozície pod limitné hodnoty expozície. Zamestnávateľ zisťuje dôvody, pre ktoré boli limitné hodnoty expozície prekročené, a príslušným spôsobom upravuje ochranné a preventívne opatrenia, aby zabránil opakovanému prekročeniu limitných hodnôt expozície.

5. Podľa článku 15 smernice 89/391/EHS zamestnávateľ prispôsobuje opatrenia uvedené v tomto článku požiadavkám pracovníkov patriacich k osobitne citlivým rizikovým skupinám.

Článok 6

Informovanie a školenie pracovníkov

Bez toho, aby boli dotknuté články 10 a 12 smernice 89/391/EHS, zamestnávateľ zabezpečí, aby pracovníci, ktorí sú vystavení rizikám umelého optického žiarenia pri práci, a/alebo ich zástupcovia dostali všetky potrebné informácie a školenie súvisiace s výsledkami posúdenia rizika stanoveného v článku 4 tejto smernice, ktoré sa týkajú najmä:

- opatrení prijatých na vykonávanie tejto smernice;
- limitných hodnôt expozície a s nimi spojených možných rizík;
- výsledkov posúdenia, merania a/alebo výpočtov úrovne vystavenia umelému optickému žiareniu vykonaných v súlade s článkom 4 tejto smernice spolu s výkladom ich významu a možných rizík;
- spôsobov zistenia škodlivých účinkov expozície na zdravie a spôsobov ako ich oznámiť;

- podmienok, za ktorých majú pracovníci právo na zdravotnú prehliadku;
- bezpečných pracovných postupov na minimalizovanie rizík z expozície;
- správneho používania vhodných osobných ochranných prostriedkov.

Článok 7

Porady a účasť pracovníkov

Podľa článku 11 smernice 89/391/EHS sa konajú porady s pracovníkmi a/alebo s ich zástupcami o veciach upravených touto smernicou.

ODDIEL III

RÔZNE USTANOVENIA

Článok 8

Zdravotné prehliadky

1. Členské štáty prijímajú opatrenia, aby zabezpečili primerané zdravotné prehliadky pracovníkov podľa článku 14 smernice 89/391/EHS s cieľom prevencie a včasného zistenia akýchkoľvek nepriaznivých účinkov na zdravie, ako aj prevencie akýchkoľvek dlhodobých zdravotných rizík a akýchkoľvek rizík chronických chorôb vyplývajúcich z vystavenia optickému žiareniu.

2. Členské štáty zabezpečia, aby zdravotné prehliadky vykonával lekár, závodný lekár alebo zdravotnícky orgán zodpovedný za zdravotnú prehliadku v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.

3. Členské štáty prijímajú opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa pre každého pracovníka, ktorý sa podrobuje zdravotnej prehliadke v súlade s odsekom 1, vyhotovili a aktualizovali zdravotné záznamy. Zdravotné záznamy obsahujú súhrn výsledkov vykonaných zdravotných prehliadok. Uchovávajú sa vo vhodnej forme, aby sa do nich mohlo nahliadnúť aj neskôr, berúc do úvahy ich dôvernú povahu. Kópie príslušných záznamov sa na požiadanie vydajú príslušnému orgánu, berúc do úvahy ich dôvernú povahu. Zamestnávateľ prijme vhodné opatrenia, aby zabezpečil, že lekár, závodný lekár alebo zdravotnícky orgán zodpovedný za zdravotné prehliadky, ktorí sú určení v prípade potreby členskými štátmi, majú prístup k výsledkom posúdenia rizika uvedeného v článku 4, ak môžu byť takéto výsledky relevantné pre zdravotnú prehliadku. Jednotliví pracovníci majú na požiadanie prístup k ich osobným zdravotným záznamom.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 23.

4. Vždy, keď sa zistí expozícia, ktorá prekračuje limitné hodnoty, umožní sa dotknutému pracovníkovi (pracovníkom) podrobiť sa lekárskej vyšetreniu v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou. Toto lekárske vyšetrenie sa tiež uskutoční, ak sa z výsledku zdravotnej prehliadky zistilo, že pracovník má identifikovateľné ochorenie alebo nepriaznivý zdravotný dôsledok, ktorý lekár alebo závodný lekár považuje za výsledok vystavenia umelému optickému žiareniu pri práci. V oboch prípadoch, ak sa prekročia limitné hodnoty alebo sa zistia nepriaznivé účinky na zdravie (vrátane chorôb):

- a) lekár alebo iná vhodne kvalifikovaná osoba informuje pracovníka o výsledku osobne. Pracovník dostáva predovšetkým informácie a rady, ktoré sa týkajú každej zdravotnej prehliadky, ktorú má podstúpiť po ukončení expozície;
- b) zamestnávateľ je informovaný o všetkých závažných zisteniach zdravotnej prehliadky, berúc do úvahy lekárske tajomstvo;
- c) zamestnávateľ:

- preskúma posúdenie rizík, ktoré je vykonané podľa článku 4,
- preskúma opatrenia prijaté v zmysle článku 5 na vylúčenie alebo zníženie rizika,
- zohľadní rady závodného lekára alebo inej príslušne kvalifikovanej osoby alebo príslušného úradu pri vykonávaní akéhokoľvek opatrenia potrebného na vylúčenie alebo zníženie rizika v súlade s článkom 5 a
- zabezpečí priebežné zdravotné prehliadky a kontrolu zdravotného stavu všetkých ostatných pracovníkov, ktorí boli podobne exponovaní. V takýchto prípadoch môže príslušný lekár alebo závodný lekár alebo príslušný úrad navrhnúť, aby sa exponované osoby podrobili lekárskej vyšetreniu.

Článok 9

Sankcie

Členské štáty ustanovia vhodné sankcie za porušenie vnútroštátnych právnych predpisov prijatých podľa tejto smernice. Tieto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 10

Technické zmeny a doplnenia

1. Akúkoľvek úpravu limitných hodnôt expozície stanovených v prílohách prijme Rada a Európsky parlament v súlade s postupom stanoveným v článku 137 ods. 2 zmluvy.
2. Zmeny a doplnenia príloh výlučne technického charakteru v súlade s:
 - a) prijatím smerníc v oblasti technickej harmonizácie a štandardizácie s ohľadom na navrhovanie, stavbu, výrobu alebo konštrukciu pracovných prostriedkov a/alebo pracovísk;
 - b) technickým pokrokom, zmenami v najpodstatnejších harmonizovaných európskych normách alebo medzinárodných špecifikáciách a novými vedeckými poznatkami o vystavení optickému žiareniu na pracoviskách

sa prijímú v súlade s postupom stanoveným v článku 11 ods. 2.

Článok 11

Výbor

1. Komisii pomáha výbor uvedený v článku 17 smernice 89/391/EHS.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

ODDIEL IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 12

Správy

Každých päť rokov členské štáty poskytnú Komisii správu o praktickom vykonávaní tejto smernice s uvedením stanovísk sociálnych partnerov.

Každých päť rokov Komisia informuje Európsky parlament, Radu, Európsky hospodársky a sociálny výbor a Poradný výbor pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci o obsahu týchto správ, o hodnotení týchto správ, o vývoji v danej oblasti a akékoľvek činnosti, ktorá môže byť opodstatnená v zmysle nových vedeckých poznatkov.

Článok 13

Praktická príručka

Komisia vypracuje praktickú príručku k ustanoveniam článku 4 a 5 a prílohám I a II, aby uľahčila vykonávanie tejto smernice.

Článok 14

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 27. apríla 2010. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú alebo prijali v oblasti pôsobnosti tejto smernice

Článok 15

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 16

Adresáti

Táto smernica je určená členskými štátom.

V Štrasburgu 5. apríla 2006

*Za Európsky parlament
predseda*

J. BORRELL FONTELLES

*Za Radu
predseda*

H. WINKLER

PRÍLOHA I

Nekoherentné optické žiarenie

Biofyzikálne významné hodnoty vystavenia optickému žiareniu možno stanoviť pomocou nasledujúcich vzorcov. Výber vzorcov, ktoré sa majú použiť, závisí od rozsahu žiarenia vyžiareného zdrojom a výsledky by sa mali porovnať so zodpovedajúcimi limitnými hodnotami expozície, ktoré sú uvedené v tabuľke 1.1. Danému zdroju optického žiarenia môže zodpovedať viacero hodnôt expozície a zodpovedajúcich limitných hodnôt expozície.

Číslovanie a) až o) sa týka zodpovedajúcich riadkov tabuľky 1.1.

$$\text{a)} \quad H_{\text{eff}} = \int_0^t \int_{\lambda=180 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda, t) \cdot S(\lambda) \cdot d\lambda \cdot dt \quad (H_{\text{eff}} \text{ platí len v rozsahu 180 až 400 nm})$$

$$\text{b)} \quad H_{\text{UVA}} = \int_0^t \int_{\lambda=315 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda, t) \cdot d\lambda \cdot dt \quad (H_{\text{UVA}} \text{ platí len v rozsahu 315 až 400 nm})$$

$$\text{c), d)} \quad L_{\text{B}} = \int_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} L_{\lambda}(\lambda) \cdot B(\lambda) \cdot d\lambda \quad (L_{\text{B}} \text{ platí len v rozsahu 300 až 700 nm})$$

$$\text{e), f)} \quad E_{\text{B}} = \int_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda) \cdot B(\lambda) \cdot d\lambda \quad (E_{\text{B}} \text{ platí len v rozsahu 300 až 700 nm})$$

$$\text{g) až l)} \quad L_{\text{R}} = \int_{\lambda_1}^{\lambda_2} L_{\lambda}(\lambda) \cdot R(\lambda) \cdot d\lambda \quad (\text{príslušné hodnoty } \lambda_1 \text{ a } \lambda_2 \text{ pozri v tabuľke 1.1})$$

$$\text{m), n)} \quad E_{\text{IR}} = \int_{\lambda=780 \text{ nm}}^{\lambda=3000 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda) \cdot d\lambda \quad (E_{\text{IR}} \text{ platí len v rozsahu 780 až 3 000 nm})$$

$$\text{o)} \quad H_{\text{skin}} = \int_0^t \int_{\lambda=380 \text{ nm}}^{\lambda=3000 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda, t) \cdot d\lambda \cdot dt \quad (H_{\text{skin}} \text{ platí len v rozsahu 380 až 3 000 nm})$$

Na účely tejto smernice vyššie uvedené vzorce môžu byť nahradené nasledujúcimi výrazmi a môžu sa používať diskkrétne hodnoty, ktoré sú uvedené v týchto tabuľkách:

$$\text{(a)} \quad E_{\text{eff}} = \sum_{\lambda=180 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot S(\lambda) \cdot \Delta\lambda \quad \text{a } H_{\text{eff}} = E_{\text{eff}} \cdot \Delta t$$

$$\text{b)} \quad E_{\text{UVA}} = \sum_{\lambda=315 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot \Delta\lambda \quad \text{a } H_{\text{UVA}} = E_{\text{UVA}} \cdot \Delta t$$

$$\text{c), d)} \quad L_{\text{B}} = \sum_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} L_{\lambda} \cdot B(\lambda) \cdot \Delta\lambda$$

$$\text{e), f)} \quad E_{\text{B}} = \sum_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot B(\lambda) \cdot \Delta\lambda$$

$$\text{g) až l)} \quad L_{\text{R}} = \sum_{\lambda_1}^{\lambda_2} L_{\lambda} \cdot R(\lambda) \cdot \Delta\lambda \quad (\text{príslušné hodnoty } \lambda_1 \text{ a } \lambda_2 \text{ pozri v tabuľke 1.1})$$

$$\text{m), n)} \quad E_{\text{IR}} = \sum_{\lambda=780 \text{ nm}}^{\lambda=3000 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot \Delta\lambda$$

$$o) \quad E_{\text{skin}} = \sum_{\lambda = 380 \text{ nm}}^{\lambda = 3000 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot \Delta\lambda \quad \text{a} \quad H_{\text{skin}} = E_{\text{skin}} \cdot \Delta t$$

Poznámky:

- $E_{\lambda}(\lambda, t), E_{\lambda}$ *spektrálna ožiarenosť alebo spektrálna hustota žiarivého toku*: žiarivý tok dopadajúci na jednotku plochy na povrch, vyjadrený vo wattoch na meter štvorcový na nanometer [$\text{W m}^{-2} \text{nm}^{-1}$]; hodnoty $E_{\lambda}(\lambda, t)$ a E_{λ} pochádzajú z meraní alebo ich môže poskytnúť výrobca zariadenia;
- E_{eff} *efektívna ožiarenosť (UV časť spektra)*: vypočítaná ožiarenosť v rozsahu UV vlnových dĺžok 180 až 400 nm, spektrálne vážená pomocou $S(\lambda)$, vyjadrená vo wattoch na meter štvorcový [W m^{-2}];
- H *dávka ožiarenia*: integrál ožiarenosti v čase, vyjadrený v jouloch na meter štvorcový [J m^{-2}];
- H_{eff} *efektívna dávka ožiarenia*: dávka ožiarenia, spektrálne vážená pomocou $S(\lambda)$, vyjadrená v jouloch na meter štvorcový [J m^{-2}];
- E^{UVA} *celková ožiarenosť (UVA)*: vypočítaná ožiarenosť v rozsahu UVA vlnových dĺžok 315 až 400 nm, vyjadrená vo wattoch na meter štvorcový [W m^{-2}];
- H^{UVA} *dávka ožiarenia*: integrál v čase a vlnovej dĺžke v rozsahu UVA vlnových dĺžok 315 až 400 nm, vyjadrená v jouloch na meter štvorcový [J m^{-2}];
- $S(\lambda)$ *spektrálna váhová funkcia*, ktorá zohľadňuje zdravotné účinky UV žiarenia na oči a kožu v závislosti od vlnovej dĺžky, (tabuľka 1.2) [bezrozmerná];
- $t, \Delta t$ *čas, doba expozície*, vyjadrené v sekundách [s];
- λ *vlnová dĺžka*, vyjadrená v nanometroch [nm];
- $\Delta \lambda$ *šírka pásma intervalov vo výpočte alebo pri meraní*, vyjadrená v nanometroch [nm];
- $L_{\lambda}(\lambda), L_{\lambda}$ *spektrálna žiara zdroja*, vyjadrená vo wattoch na meter štvorcový na steradián na nanometer [$\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1} \text{nm}^{-1}$];
- $R(\lambda)$ *spektrálna váhová funkcia*, ktorá zohľadňuje účinky viditeľného a IRA žiarenia na tepelné poškodenie očí v závislosti od vlnovej dĺžky (tabuľka 1.3) [bezrozmerná];
- L_R *efektívna žiara (tepelné poškodenie)*: vypočítaná žiara, spektrálne vážená pomocou $R(\lambda)$, vyjadrená vo wattoch na meter štvorcový na steradián [$\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}$];
- $B(\lambda)$ *spektrálna váhová funkcia*, ktorá zohľadňuje závislosť fotochemického poškodenia očí od vlnovej dĺžky žiarenia modrého svetla, (tabuľka 1.3) [bezrozmerná];
- L_B *efektívna žiara (modré svetlo)*: vypočítaná žiara, spektrálne vážená pomocou $B(\lambda)$, vyjadrená vo wattoch na meter štvorcový na steradián [$\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}$];
- E_B *efektívna ožiarenosť (modré svetlo)*: vypočítaná ožiarenosť, spektrálne vážená pomocou $B(\lambda)$, vyjadrená vo wattoch na meter štvorcový [W m^{-2}];
- E_{IR} *celková ožiarenosť (tepelné poškodenie)*: vypočítaná ožiarenosť v rozsahu infračervených vlnových dĺžok 780 až 3 000 nm, vyjadrená vo wattoch na meter štvorcový [W m^{-2}];
- E_{skin} *celková ožiarenosť (viditeľné, IRA a IRB)*: vypočítaná ožiarenosť v rozsahu viditeľných a infračervených vlnových dĺžok 380 až 3 000 nm, vyjadrená vo wattoch na meter štvorcový [W m^{-2}];
- H_{skin} *dávka ožiarenia*, integrál v čase a vlnovej dĺžke alebo súčet ožiarenosti v rozsahu viditeľných a infračervených vlnových dĺžok 380 až 3 000 nm, vyjadrená v jouloch na meter štvorcový [J m^{-2}];
- α *zorný uhol*: uhol, pod ktorým vidieť zjavný zdroj, vnímaný z bodu v priestore, vyjadrený v miliradiánoch (mrad). Zjavný zdroj je skutočný alebo virtuálny predmet, ktorý vytvára najmenší možný obraz na sietnici.

Tabuľka 1.1
Limitné hodnoty expozície pre nekoherentné optické žiarenie

Index	Vlnová dĺžka nm	Limitné hodnoty expozície	Jednotky	Poznámka	Časť tela	Riziko
a.	180 – 400 (UVA, UVB a UVC)	$H_{\text{eff}} = 30$ denná hodnota 8 hodín	$[\text{J m}^{-2}]$		očná rohovka spojivka šošovka koža	photokeratitis conjunctivitis cataractogenesis erythema elastosis rakovina kože
b.	315 – 400 (UVA)	$H_{\text{UVA}} = 10^4$ denná hodnota 8 hodín	$[\text{J m}^{-2}]$		očná šošovka	cataractogenesis
c.	300 – 700 (modré svetlo) pozri poznámku 1	$L_B = \frac{10^6}{t}$ for $t \leq 10\,000\text{ s}$	$L_B: [\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}]$ $t: [\text{sekundy}]$	pre $\alpha \geq 11\text{ mrad}$		
d.	300 – 700 (modré svetlo) pozri poznámku 1	$L_B = 100$ pre $t \leq 10\,000\text{ s}$	$[\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}]$		očná sietnica	photoretinitis
e.	300 – 700 (modré svetlo) pozri poznámku 1:	$E_B = \frac{100}{t}$ pre $t \leq 10\,000\text{ s}$	$E_B: [\text{W m}^{-2}]$ $t: [\text{sekundy}]$	pre $\alpha \geq 11\text{ mrad}$ pozri poznámku 2		
f.	300 – 700 (modré svetlo) pozri poznámku 1:	$E_B = 0,01$ $t > 10\,000\text{ s}$	$[\text{W m}^{-2}]$			

Index	Vlnová dĺžka nm	Limitné hodnoty expozície	Jednotky	Poznámka	Časť tela	Riziko
g.	380 – 1 400 (viditeľné a IRA)	$L_R = \frac{2,8 \cdot 10^7}{C_a}$ pre $t > 10$ s	[W m ⁻² sr ⁻¹]	C _a = 1,7 pre α ≤ 1,7 mrad C _a = α pre 1,7 ≤ α ≤ 100 mrad C _a = 100 pre α > 100 mrad λ ₁ = 380; λ ₂ = 1 400	očná sietnica	popálenie očnej sietnice
h.	380 – 1 400 (viditeľné a IRA)	$L_R = \frac{8,89 \cdot 10^8}{C_a}$ pre t < 10 μs	[W m ⁻² sr ⁻¹]	C _a = 11 pre α ≤ 11 mrad C _a = α pre 11 ≤ α ≤ 100 mrad C _a = 100 pre α > 100 mrad (meracie pole pohľadu: 11 mrad) λ ₁ = 780; λ ₂ = 1 400	očná sietnica	popálenie očnej sietnice
i.	380 – 1 400 (viditeľné a IRA)	$L_R = \frac{5 \cdot 10^7}{C_a t^{0,25}}$ pre 10 μs ≤ t ≤ 10 s	[W m ⁻² sr ⁻¹]	C _a = 11 pre α ≤ 11 mrad C _a = α pre 11 ≤ α ≤ 100 mrad C _a = 100 pre α > 100 mrad (meracie pole pohľadu: 11 mrad) λ ₁ = 780; λ ₂ = 1 400	očná sietnica	popálenie očnej sietnice
j.	780 – 1 400 (IRA)	$E_{IR} = 18\,000 t^{-0,75}$ pre t ≤ 1 000 s	[W m ⁻²]	C _a = 11 pre α ≤ 11 mrad C _a = α pre 11 ≤ α ≤ 100 mrad C _a = 100 pre α > 100 mrad (meracie pole pohľadu: 11 mrad) λ ₁ = 780; λ ₂ = 1 400	očná sietnica	popálenie očnej sietnice
k.	780 – 1 400 (IRA)	$L_R = \frac{5 \cdot 10^7}{C_a t^{0,25}}$ pre 10 μs ≤ t ≤ 10 s	[W m ⁻² sr ⁻¹]	C _a = 11 pre α ≤ 11 mrad C _a = α pre 11 ≤ α ≤ 100 mrad C _a = 100 pre α > 100 mrad (meracie pole pohľadu: 11 mrad) λ ₁ = 780; λ ₂ = 1 400	očná sietnica	popálenie očnej sietnice
l.	780 – 1 400 (IRA)	$L_R = \frac{8,89 \cdot 10^8}{C_a}$ pre t < 10 μs	[W m ⁻² sr ⁻¹]	C _a = 11 pre α ≤ 11 mrad C _a = α pre 11 ≤ α ≤ 100 mrad C _a = 100 pre α > 100 mrad (meracie pole pohľadu: 11 mrad) λ ₁ = 780; λ ₂ = 1 400	očná sietnica	popálenie očnej sietnice
m.	780 – 3 000 (IRA a IRB)	$E_{IR} = 18\,000 t^{-0,75}$ pre t ≤ 1 000 s	[W m ⁻²]	C _a = 11 pre α ≤ 11 mrad C _a = α pre 11 ≤ α ≤ 100 mrad C _a = 100 pre α > 100 mrad (meracie pole pohľadu: 11 mrad) λ ₁ = 780; λ ₂ = 1 400	očná sietnica	popálenie očnej sietnice
n.	780 – 3 000 (IRA a IRB)	$E_{IR} = 18\,000 t^{-0,75}$ pre t ≤ 1 000 s	[W m ⁻²]	C _a = 11 pre α ≤ 11 mrad C _a = α pre 11 ≤ α ≤ 100 mrad C _a = 100 pre α > 100 mrad (meracie pole pohľadu: 11 mrad) λ ₁ = 780; λ ₂ = 1 400	očná rohovka šošovka	popálenie sietnice cataractogenesis

Index	Vlnová dĺžka nm	Limitné hodnoty expozície	Jednotky	Poznámka	Časť tela	Riziko
o.	380-3 000 (viditeľné, IRA a IRB)	Limitné hodnoty expozície $H_{\text{skin}} = 20\,000\ t^{0,25}$ pre $t < 10\text{ s}$	H: [J m^{-2}] t: [sekundy]		koža	popálenie

Poznámka 1: Rozsah 300 až 700 nm zahŕňa časť UVB, celé UVA a väčšinu viditeľného žiarenia; avšak súvisiace riziko sa obvyčajne nazýva riziko „modrého svetla“. Presne povedané, modré svetlo zahŕňa len interval približne 400 až 490 nm.

Poznámka 2: V prípade pevného zafixovania veľmi malých zdrojov so zorným uhlom < 1 mrad, L_B sa môže zmeniť na E_B . Toto obvyčajne platí len pre prístroje na meranie zraku alebo stabilizované oko počas anestézie. Maximálny „čas tupého pohľadu“ sa určí: $t_{\text{max}} = 100/E_B$, kde E_B je vyjadrená v W m^{-2} . V dôsledku pohybov oka počas normálneho videnia toto nepresiahne 100 s.

Tabuľka 1.2

S (λ) [bezrozmerná], 180 nm až 400 nm

λ v nm	S (λ)	λ v nm	S (λ)	λ v nm	S (λ)	λ v nm	S (λ)	λ v nm	S (λ)
180	0,0120	228	0,1737	276	0,9434	324	0,000520	372	0,000086
181	0,0126	229	0,1819	277	0,9272	325	0,000500	373	0,000083
182	0,0132	230	0,1900	278	0,9112	326	0,000479	374	0,000080
183	0,0138	231	0,1995	279	0,8954	327	0,000459	375	0,000077
184	0,0144	232	0,2089	280	0,8800	328	0,000440	376	0,000074
185	0,0151	233	0,2188	281	0,8568	329	0,000425	377	0,000072
186	0,0158	234	0,2292	282	0,8342	330	0,000410	378	0,000069
187	0,0166	235	0,2400	283	0,8122	331	0,000396	379	0,000066
188	0,0173	236	0,2510	284	0,7908	332	0,000383	380	0,000064
189	0,0181	237	0,2624	285	0,7700	333	0,000370	381	0,000062
190	0,0190	238	0,2744	286	0,7420	334	0,000355	382	0,000059
191	0,0199	239	0,2869	287	0,7151	335	0,000340	383	0,000057
192	0,0208	240	0,3000	288	0,6891	336	0,000327	384	0,000055
193	0,0218	241	0,3111	289	0,6641	337	0,000315	385	0,000053
194	0,0228	242	0,3227	290	0,6400	338	0,000303	386	0,000051
195	0,0239	243	0,3347	291	0,6186	339	0,000291	387	0,000049
196	0,0250	244	0,3471	292	0,5980	340	0,000280	388	0,000047
197	0,0262	245	0,3600	293	0,5780	341	0,000271	389	0,000046
198	0,0274	246	0,3730	294	0,5587	342	0,000263	390	0,000044
199	0,0287	247	0,3865	295	0,5400	343	0,000255	391	0,000042
200	0,0300	248	0,4005	296	0,4984	344	0,000248	392	0,000041
201	0,0334	249	0,4150	297	0,4600	345	0,000240	393	0,000039
202	0,0371	250	0,4300	298	0,3989	346	0,000231	394	0,000037
203	0,0412	251	0,4465	299	0,3459	347	0,000223	395	0,000036
204	0,0459	252	0,4637	300	0,3000	348	0,000215	396	0,000035
205	0,0510	253	0,4815	301	0,2210	349	0,000207	397	0,000033
206	0,0551	254	0,5000	302	0,1629	350	0,000200	398	0,000032
207	0,0595	255	0,5200	303	0,1200	351	0,000191	399	0,000031
208	0,0643	256	0,5437	304	0,0849	352	0,000183	400	0,000030
209	0,0694	257	0,5685	305	0,0600	353	0,000175		
210	0,0750	258	0,5945	306	0,0454	354	0,000167		
211	0,0786	259	0,6216	307	0,0344	355	0,000160		
212	0,0824	260	0,6500	308	0,0260	356	0,000153		
213	0,0864	261	0,6792	309	0,0197	357	0,000147		
214	0,0906	262	0,7098	310	0,0150	358	0,000141		
215	0,0950	263	0,7417	311	0,0111	359	0,000136		
216	0,0995	264	0,7751	312	0,0081	360	0,000130		
217	0,1043	265	0,8100	313	0,0060	361	0,000126		
218	0,1093	266	0,8449	314	0,0042	362	0,000122		
219	0,1145	267	0,8812	315	0,0030	363	0,000118		
220	0,1200	268	0,9192	316	0,0024	364	0,000114		
221	0,1257	269	0,9587	317	0,0020	365	0,000110		
222	0,1316	270	1,0000	318	0,0016	366	0,000106		
223	0,1378	271	0,9919	319	0,0012	367	0,000103		
224	0,1444	272	0,9838	320	0,0010	368	0,000099		
225	0,1500	273	0,9758	321	0,000819	369	0,000096		
226	0,1583	274	0,9679	322	0,000670	370	0,000093		
227	0,1658	275	0,9600	323	0,000540	371	0,000090		

Tabuľka 1.3

B (λ), R (λ) [bezrozmerná], 380 nm až 1 400 nm

λ v nm	B (λ)	R (λ)
$300 \leq \lambda < 380$	0,01	—
380	0,01	0,1
385	0,013	0,13
390	0,025	0,25
395	0,05	0,5
400	0,1	1
405	0,2	2
410	0,4	4
415	0,8	8
420	0,9	9
425	0,95	9,5
430	0,98	9,8
435	1	10
440	1	10
445	0,97	9,7
450	0,94	9,4
455	0,9	9
460	0,8	8
465	0,7	7
470	0,62	6,2
475	0,55	5,5
480	0,45	4,5
485	0,32	3,2
490	0,22	2,2
495	0,16	1,6
500	0,1	1
$500 < \lambda \leq 600$	$10^{0,02 \cdot (450 - \lambda)}$	1
$600 < \lambda \leq 700$	0,001	1
$700 < \lambda \leq 1\ 050$	—	$10^{0,002 \cdot (700 - \lambda)}$
$1\ 050 < \lambda \leq 1\ 150$	—	0,2
$1\ 150 < \lambda \leq 1\ 200$	—	$0,2 \cdot 10^{0,02 \cdot (1\ 150 - \lambda)}$
$1\ 200 < \lambda \leq 1\ 400$	—	0,02

PRÍLOHA II

Optické žiarenie laserov

Biofyzikálne významné hodnoty vystavenia optickému žiareniu možno stanoviť pomocou nasledujúcich vzorcov. Výber vzorcov, ktoré sa majú použiť, závisí od vlnovej dĺžky a trvania žiarenia vyžiareného zdrojom a výsledky by sa mali porovnať so zodpovedajúcimi limitnými hodnotami expozície, ktoré sú uvedené v tabulkách 2.2 – 2.4. Danému zdroju optického žiarenia lasera môže zodpovedať viac hodnôt expozície a príslušných limitných hodnôt expozície.

Koeficienty použité na výpočty v rámci tabuliek 2.2 – 2.4 sú uvedené v tabulke 2.5 a korekcie na opakovanú expozíciu sú uvedené v tabulke 2.6.

$$E = \frac{dP}{dA} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$$

$$H = \int_0^t E(t) \cdot dt \text{ [J m}^{-2}\text{]}$$

Poznámky:

dP výkon vyjadrený vo wattoch [W];

dA plocha vyjadrená v metroch štvorcových [m²];

E (t), E ožiarenosť alebo hustota žiarivého toku: žiarivý tok na jednotku plochy, obvyčajne vyjadrený vo wattoch na meter štvorcový [W m⁻²]; hodnoty E(t), E pochádzajú z meraní alebo ich môže poskytnúť výrobca zariadenia;

H dávka ožiarenia, integrál ožiarenosti v čase, vyjadrený v jouloch na meter štvorcový [J m⁻²];

t čas, doba expozície, vyjadrené v sekundách [s];

λ vlnová dĺžka, vyjadrená v nanometroch [nm];

γ hraničný priestorový uhol meraného zorného poľa, vyjadrený v miliradiánoch [mrad];

γ_m merané zorné pole, vyjadrené v miliradiánoch [mrad];

α zorný uhol zdroja, vyjadrený v miliradiánoch [mrad];

limitujúca apertúra: plocha kruhu, v ktorom sa priemerujú ožiarenosť a dávka ožiarenia;

G integrovaná žiara: časový integrál žiary v čase za danú dobu expozície vyjadrenú ako žiarivá energia na jednotku plochy žiariaceho povrchu na jednotku priestorového uhla vyžarovania v jouloch na meter štvorcový na steradián [J m⁻² sr⁻¹].

Tabuľka 2.1

Riziká zo žiarenia

Vlnová dĺžka [nm] λ	Rozsah žiarenia	Postihnutý orgán	Riziko	Tabuľka limitných hodnôt expozície
180 až 400	UV	oko	fotochemické poškodenie a tepelné poškodenie	2,2, 2,3
180 až 400	UV	koža	erytém	2,4
400 až 700	viditeľné	oko	poškodenie sietnice	2,2
400 až 600	viditeľné	oko	fotochemické poškodenie	2,3
400 až 700	viditeľné	koža	tepelné poškodenie	2,4
700 až 1 400	IRA	oko	tepelné poškodenie	2,2, 2,3
700 až 1 400	IRA	koža	tepelné poškodenie	2,4
1 400 až 2 600	IRB	oko	tepelné poškodenie	2,2
2 600 až 10^6	IRC	oko	tepelné poškodenie	2,2
1 400 až 10^6	IRB, IRC	oko	tepelné poškodenie	2,3
1 400 až 10^6	IRB, IRC	koža	tepelné poškodenie	2,4

Tabuľka 2.2

Limitné hodnoty expozície oka laseru – Krátka doba expozície < 10 s

Vlnová dĺžka ^a [nm]	Apertúra	Doba expozície [s]					
		$10^{13} - 10^{11}$	$10^{11} - 10^9$	$10^9 - 10^7$	$10^7 - 1,8 \cdot 10^5$		
UVC	180 - 280	$10^{13} - 10^{11}$	$10^{11} - 10^9$	$10^9 - 10^7$	$1,8 \cdot 10^5 - 5 \cdot 10^5$	$5 \cdot 10^5 - 10^3$	$10^3 - 10^1$
	280 - 302						
UVB	303	$E = 3 \cdot 10^{10} \cdot [W m^{-2}]$ poznámku ^c		$H = 30 [J m^{-2}]$			
	304						
	305						
	306						
	307						
	308						
	309						
	310						
311							
312							
313							
314							
315 - 400							
Viditeľná a IRA	400 - 700	1 mm pre $t < 0,3$ s; $1,5 \cdot 10^{0,375}$ pre $0,3 < t < 10$ s	$10^{11} - 10^9$	$H = 5 \cdot 10^3 C_E [J m^{-2}]$	$H = 2,7 \cdot 10^4 t^{0,75} C_E [J m^{-2}]$	$H = 18 \cdot t^{0,75} C_E [J m^{-2}]$	$H = 18 \cdot t^{0,75} C_A C_E [J m^{-2}]$
	700 - 1 050						
	1 050 - 1 400						
IRB a IRC	1 400 - 1 500	7 mm	$10^{11} - 10^9$	$E = 10^{12} [W m^{-2}]$ poznámku ^c	$H = 2,7 \cdot 10^5 t^{0,75} C_C C_E [J m^{-2}]$	$H = 5 \cdot 10^2 C_C C_E [J m^{-2}]$	$H = 90 \cdot t^{0,75} C_C C_E [J m^{-2}]$
	1 500 - 1 800						
	1 800 - 2 600						
	2 600 - 10 ⁶						

a Ak je vlnová dĺžka lasera pokrytá dvomi limitmi, použije sa prísnejší.

b Ak $1,400 \leq \lambda < 10^5$ nm: priemer apertúry = 1 mm pre $t \leq 0,3$ s a $1,5 \cdot 10^{0,375}$ mm pre $0,3 < t < 10$ s; ak $10^5 \leq \lambda < 10^6$ nm: priemer apertúry = 11 mm.

c Pre nedostatok údajov o týchto dĺžkach impulzov (CNIRP odporúča použiť limity pre dobu ožarovania pre 1 ns.

d Tabuľka stanovuje hodnoty pre jednoduche laserové impulzy. V prípade viacerých laserových impulzov sa musia trvania laserových impulzov, ktoré patria do intervalu T_{min} (uvedené v tabuľke 2.6), spočítať a výsledná hodnota času sa musí doplniť namiesto t vo vzorci: $5,6 \cdot 10^3 \cdot t^{0,25}$.

Tabuľka 2.3

Limitné hodnoty expozície oka laseru – Dlhá doba expozície ≥ 10 s

Vlnová dĺžka ^a [nm]		Apertúra	Doba expozície [s]
UVC	180 - 280		$10^1 - 10^2$
	280 - 302		$10^2 - 10^4$
	303		$H = 30 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	304		$H = 40 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	305		$H = 60 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	306		$H = 100 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	307		$H = 160 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	308		$H = 250 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	309		$H = 400 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	310		$H = 630 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	311		$H = 1,0 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	312		$H = 1,6 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	313		$H = 2,5 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
	314		$H = 4,0 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
			$H = 6,3 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
UVA	315 - 400		$H = 10^4 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$
Viditeľné 400 - 700	400 - 600 fotochemické ^b poškodenie sietnice	7 mm	$H = 100 C_B \text{ [J m}^{-2}\text{]}$ ($\gamma = 11 \text{ mrad}$) ^d
	400 - 700 tepelné ^b poškodenie sietnice	7 mm	$E = 1 C_B \text{ [W m}^{-2}\text{]}$; ($\gamma = 1,1 t^{0,5} \text{ mrad}$) ^d ak $\alpha < 1,5 \text{ mrad}$, ak $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ a $t \leq T_2$, ak $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ a $t > T_2$, potom $E = 10 \text{ [W m}^{-2}\text{]}$ potom $H = 18 C_E t^{0,75} \text{ [J m}^{-2}\text{]}$ potom $E = 18 C_F T_2^{-0,25} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$ ak $\alpha < 1,5 \text{ mrad}$, ak $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ a $t \leq T_2$, ak $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ a $t > T_2$, potom $E = 10 C_A C_C \text{ [W m}^{-2}\text{]}$ potom $H = 18 C_A C_C t^{0,75} \text{ [J m}^{-2}\text{]}$ potom $E = 18 C_A C_C T_2^{-0,25} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$ (nesmie prekročiť $1\,000 \text{ W m}^{-2}$)
IRA	700 - 1 400	7 mm	$E = 1\,000 \text{ [W m}^{-2}\text{]}$
IRB a IRC	1 400 - 10 ⁶	pozri ^c	

^a Ak je vlnová dĺžka lasera alebo iná charakteristika lasera pokrytá dvomi limitmi, použije sa prísnejší.

^b Pre malé zdroje, ktoré tvoria uhol $1,5 \text{ mrad}$ alebo menej, sa dva limity E pre viditeľné žiarenie 400 až 600 nm redukujú na tepelné limity $10 \text{ s} \leq t < T_1$ a fotochemické limity na dlhšie obdobia. $K T_1$ a T_2 pozri tabuľku 2.5. Limit pre fotochemické poškodenie sietnice sa môže tiež vyjadriť ako integrál žiarenia v čase $G = 10^6 C_B \text{ [J m}^{-2} \text{ sr}^{-1}\text{]}$ pre $t > 10 \text{ s}$ až do $t = 10\,000 \text{ s}$ a $L = 100 C_B \text{ [W m}^{-2} \text{ sr}^{-1}\text{]}$ pre $t > 10\,000 \text{ s}$. Na meranie G a L sa musí ako priemerne zorné pole použiť m. Oficiálna hranica medzi viditeľným a infračerveným žiarením je 780 nm, ako to vymedzila CIE. Súpeť s menami pásiem vlnovej dĺžky slúži len na lepší prehľad pre používateľa. (Symbol G používa CEN; symbol L používa IEC a CENELEC.)

^c Pre vlnovú dĺžku 1 400 - 10⁶ nm; priemer apertúry = 3,5 mm; pre vlnovú dĺžku $10^4 - 10^6$ nm; priemer apertúry = 11 mm.

^d Pre meranie hodnoty expozície sa γ definuje takto: Ak α (zorný uhol zdroja) $> \gamma$ (hraničný priestorový uhol, vyznačený v zátvorkách v príslušnom stĺpci), meracie zorné pole γ_m má mať danú hodnotu γ . (Ak sa použije väčšie meracie zorné pole, riziko by sa malo nadhodnotiť.)
Ak $\alpha < \gamma$, meracie zorné pole γ_m musí byť dostatočne veľké, aby úplne zahrnulo zdroj, ale inak nie je obmedzené a môže byť väčšie ako γ .

Tabuľka 2.4

Limitné hodnoty expozície kože laseru

Vlnová dĺžka ^a [nm]	Apertúra	Doba expozície [s]			
		$< 10^0$	$10^0 - 10^2$	$10^2 - 10^3$	$10^3 - 10^4$
UV (A, B, C)	3,5 mm	rovnaké ako limity expozície oka			
Viditeľné a IRA	1 800 - 400	$E = 3 \cdot 10^{10} [W \cdot m^{-2}]$			
	400 - 700	$E = 2 \cdot 10^{11} [W \cdot m^{-2}]$			
	700 - 1 400	$H = 200 C_A$ [J · m ⁻²]	$H = 1.1 \cdot 10^4 C_A t^{0.25}$ [J · m ⁻²]	$10^3 - 10^1$	$10^1 - 10^3$
IRB a IRC	3,5 mm	$E = 2 \cdot 10^{11} C_A$ [W · m ⁻²]	$E = 2 \cdot 10^5 C_A [W \cdot m^{-2}]$		
		$E = 10^{12} [W \cdot m^{-2}]$	rovnaké ako limity expozície oka		
		$E = 10^{13} [W \cdot m^{-2}]$			
		$E = 10^{12} [W \cdot m^{-2}]$			
$2\ 600 - 10^6$		$E = 10^{11} [W \cdot m^{-2}]$			

a Ak je vlnová dĺžka lasera alebo iná charakteristika lasera pokrytá dvomi limitmi, použije sa prísnejší.

Tabuľka 2.5

Použitie opravné faktory a iné výpočtové parametre

Parameter uvedený v ICNIRP	Platná spektrálna oblasť (nm)	Hodnota
C_A	$\lambda < 700$	$C_A = 1,0$
	700 – 1 050	$C_A = 10^{0,002(\lambda - 700)}$
	1 050 – 1 400	$C_A = 5,0$
C_B	400 – 450	$C_B = 1,0$
	450 – 700	$C_B = 10^{0,02(\lambda - 450)}$
C_C	700 – 1 150	$C_C = 1,0$
	1 150 – 1 200	$C_C = 10^{0,018(\lambda - 1150)}$
	1 200 – 1 400	$C_C = 8,0$
T_1	$\lambda < 450$	$T_1 = 10 \text{ s}$
	450 – 500	$T_1 = 10 \cdot [10^{0,02(\lambda - 450)}] \text{ s}$
	$\lambda > 500$	$T_1 = 100 \text{ s}$
parameter uvedený v ICNIRP	platný pre biologický účinok	hodnota
a_{\min}	všetky tepelné účinky	$a_{\min} = 1,5 \text{ mrad}$
parameter uvedený v ICNIRP	platný uhlový rozsah (mrad)	hodnota
C_E	$\alpha < a_{\min}$	$C_E = 1,0$
	$a_{\min} < \alpha < 100$	$C_E = \alpha/a_{\min}$
	$\alpha > 100$	$C_E = \alpha^2/(a_{\min} \cdot a_{\max}) \text{ mrad s}$ $a_{\max} = 100 \text{ mrad}$
T_2	$\alpha < 1,5$	$T_2 = 10 \text{ s}$
	$1,5 < \alpha < 100$	$T_2 = 10 \cdot [10^{(\alpha - 1,5)/98,5}] \text{ s}$
	$\alpha > 100$	$T_2 = 100 \text{ s}$

parameter uvedený v ICNIRP	platný časový rozsah expozície (s)	hodnota
γ	$t \leq 100$	$\gamma = 11$ [mrad]
	$100 < t < 10^4$	$\gamma = 1,1 t^{0.5}$ [mrad]
	$t > 10^4$	$\gamma = 110$ [mrad]

Tabuľka 2.6

Korekcia na opakované expozície

Každé z nasledujúcich troch všeobecných pravidiel by sa malo uplatňovať pri všetkých opakovaných expozíciách, ku ktorým dochádza pri opakovaných impulzoch alebo skenovacích laserových systémoch:

- Ožiarenie akýmkoľvek jedným impulzom v slede impulzov by nemalo prekročiť limitnú hodnotu expozície pre jeden impulz s dobou trvania takéhoto pulzu.
- Ožiarenie akoukoľvek skupinou impulzov (alebo podskupinou súsledných impulzov) dodaných v čase t by nemalo prekročiť limitnú hodnotu expozície pre čas t .
- Ožiarenie akýmkoľvek jedným impulzom v rámci skupiny impulzov by nemalo prekročiť limitnú hodnotu expozície pre jeden impulz vynásobenú faktorom kumulatívnej tepelnej korekcie $C_p = N^{-0.25}$, ak N je počet impulzov. Toto pravidlo sa vzťahuje len na limity expozície na ochranu proti tepelnému poškodeniu, kde sa všetky impulzy dodané v menej ako T_{\min} považujú za jeden impulz.

Parameter	Platná vlnová dĺžka (nm)	Hodnota
T_{\min}	$315 < \lambda \leq 400$	$T_{\min} = 10^{-9}$ s (= 1 ns)
	$400 < \lambda \leq 1\ 050$	$T_{\min} = 18 \cdot 10^{-6}$ s (= 18 μ s)
	$1\ 050 < \lambda \leq 1\ 400$	$T_{\min} = 50 \cdot 10^{-6}$ s (= 50 μ s)
	$1\ 400 < \lambda \leq 1\ 500$	$T_{\min} = 10^{-3}$ s (= 1 ms)
	$1\ 500 < \lambda \leq 1\ 800$	$T_{\min} = 10$ s
	$1\ 800 < \lambda \leq 2\ 600$	$T_{\min} = 10^{-3}$ s (= 1 ms)
	$2\ 600 < \lambda \leq 10^6$	$T_{\min} = 10^{-7}$ s (= 100 ns)

VYHLÁSENIE RADY

Vyhlásenie Rady o používaní výrazu „penalties“ v anglickom znení právnych nástrojov Európskeho spoločenstva

Rada sa domnieva, že keď sa slovo „penalties“ používa v anglickej verzii právnych aktov Európskeho spoločenstva, používa sa v neutrálnom zmysle a nevzťahuje sa konkrétne na trestnoprávne sankcie, ale mohlo by zahŕňať aj správne a finančné sankcie, ako aj iné druhy sankcií. Ak členským štátom z určitého aktu Spoločenstva vyplýva povinnosť zaviesť „penalties“, je na nich, aby zvolili primeraný druh sankcie v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskych spoločenstiev.

V jazykovej databáze Spoločenstva je slovo „penalties“ do ostatných jazykov preložené takto:

v češtine „sankce“, v španielčine „sanciones“, v dánčine „sanktioner“, v nemčine „Sanktionen“, v estónčine „sanktsioonid“, vo francúzštine „sanctions“, v gréčtine „κυρώσεις“, v maďarčine „jogkövetkezmények“, v taliančine „sanzioni“, v lotyštine „sankcijas“, v litovčine „sankcijos“, v maltčine „penali“, v holandčine „sancties“, v poľštine „sankcje“, v portugalcine „sanções“, v slovinčine „kazni“, v slovenčine „sankcie“, vo fínčine „seuraamukset“ a vo švédčine „sanktioner“.

Ak sa v revidovaných anglických verziách právnych nástrojov, v ktorých sa v minulosti používalo slovo „sanctions“, toto slovo nahrádza slovom „penalties“, nejde o podstatnú zmenu.

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2006/31/ES

z 5. apríla 2006,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2004/39/ES o trhoch s finančnými nástrojmi s ohľadom na určité termíny

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 47 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie,

po porade s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky ⁽¹⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

(1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi ⁽³⁾ zavádza komplexný regulačný režim na zabezpečenie vysokej kvality uskutočňovania investorských transakcií.

(2) V smernici 2004/39/ES sa upravuje, že členské štáty majú prijať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia na dosiahnutie súladu s uvedenou smernicou do 30. apríla 2006. Aby sa zabezpečilo jednotné uplatňovanie tejto smernice v členských štátoch, bude potrebné doplniť veľký počet jej komplexných ustanovení o vykonávacíe opatrenia, ktoré má Komisia prijať v priebehu obdobia, ktoré majú členské štáty na transpozíciu. Pretože členské štáty nemôžu v plnom rozsahu pripraviť a dokončiť svoje vnútroštátne zákony, pokiaľ nie je jasný obsah vykonávacích opatrení, môžu mať problémy s dodržaním súčasného termínu na transpozíciu.

(3) Na dosiahnutie súladu s požiadavkami smernice 2004/39/ES a vnútroštátnych vykonávacích právnych predpisov investičné spoločnosti a iné regulované subjekty budú možno musieť zaviesť nové systémy informačných technológií, nové organizačné štruktúry a postupy podávania správ a vedenia účtovníctva alebo urobiť podstatné úpravy svojich súčasných systémov a postupov. Toto bude možné, až keď sa stanoví obsah vykonávacích opatrení, ktoré má Komisia prijať, a vnútroštátnych právnych predpisov transponujúcich smernicu.

(4) Je tiež potrebné, aby sa smernica a jej vykonávacie opatrenia transponovali do vnútroštátnych právnych predpisov alebo súčasne uplatňovali priamo v členských štátoch, aby sa účinok smernice prejavil v plnom rozsahu.

(5) Je teda vhodné predĺžiť členským štátom termín transpozície smernice 2004/39/ES do vnútroštátnych právnych predpisov. Podobne by sa mal odložiť aj termín, do ktorého by mali investičné spoločnosti a úverové inštitúcie uviesť do súladu nové požiadavky, na obdobie, ktoré nasleduje po transpozícii smernice členskými štátmi do vnútroštátnych právnych predpisov.

(6) Vzhľadom na vzájomné prepojenie medzi rôznymi ustanoveniami smernice 2004/39/ES je vhodné, aby sa akékoľvek predĺženie termínov vzťahovalo na všetky ustanovenia smernice. Akékoľvek predĺženie termínov transpozície a uplatňovania by malo byť primerané potrebám členských štátov a regulovaných subjektov a nemalo by ich prekračovať. S cieľom vyhnúť sa fragmentácii, ktorá môže prekážať pri fungovaní vnútorného trhu s cennými papiermi, by členské štáty mali začať uplatňovať ustanovenia smernice 2004/39/ES v rovnakom čase.

(7) Európsky parlament vo svojom uznesení z 5. februára 2002 o vykonávaní právnych predpisov o finančných službách ⁽⁴⁾ žiadal, aby Európsky parlament a Rada mali rovnaké postavenie pri dohľade nad spôsobom, akým Komisia uplatňuje svoje výkonné právomoci, a tak sa zohľadnili legislatívne právomoci Európskeho parlamentu podľa článku 251 zmluvy. Komisia túto požiadavku podporila v slávnostnom vyhlásení, ktoré v ten istý deň predniesol Európskemu parlamentu jej predseda. 11. decembra 2002 Komisia navrhla zmeny a doplnenia k rozhodnutiu Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽⁵⁾, a 22. apríla 2004 predložila zmenený a doplnený návrh. Podľa názoru Európskeho parlamentu tento návrh neochraňuje jeho legislatívne výsady. Európsky parlament sa domnieva, že

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 323, 20.12.2005, s. 31.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 13. decembra 2005 (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 10. marca 2006.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 284 E, 21.11.2002, s. 115.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

Európsky parlament a Rada by mali mať v určenej lehote možnosť zhodnotiť prenos vykonávacích právomocí na Komisiu. Preto je vhodné obmedziť lehotu, počas ktorej môže Komisia prijímať vykonávacie opatrenia.

- (8) Európsky parlament by mal mať k dispozícii lehotu troch mesiacov od prvého predloženia pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov a vykonávacích opatrení, aby ich mohol preskúmať a predložiť svoje stanovisko. V naliehavých a riadne odôvodnených prípadoch by však malo byť možné túto lehotu skrátiť. Ak Európsky parlament počas tejto lehoty prijme uznesenie, Komisia by mala opätovne preskúmať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy alebo opatrenia.
- (9) Potrebné sú ďalšie následné zmeny a doplnenia na odloženie dátumov zrušenia smernice Rady 93/22/EHS z 10. mája 1993 o investičných službách v oblasti cenných papierov ⁽¹⁾ a prechodných ustanovení stanovených v smernici 2004/39/ES a na predĺženie časového rozvrhu povinností Komisie pri podávaní správ.
- (10) Vzhľadom na odloženie termínu, do ktorého sú členské štáty povinné transponovať smernicu 2004/39/ES do vnútroštátneho právneho poriadku, a termínu, do ktorého investičné firmy a úverové inštitúcie budú splňať nové požiadavky, ustanovenia smernice 2004/39/ES nebudú účinné do 1. novembra 2007; preto je vhodné zrušiť smernicu 93/22/EHS s účinnosťou od 1. novembra 2007.
- (11) Smernica 2004/39/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2004/39/ES sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. Odôvodnenie 69 sa nahrádza takto:

„(69) Európsky parlament by mal mať k dispozícii lehotu troch mesiacov od prvého predloženia pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov a vykonávacích opatrení, aby ich mohol preskúmať a predložiť k nim svoje stanovisko. V naliehavých a riadne odôvodnených prípadoch by však malo byť možné túto lehotu skrátiť. Ak počas tejto lehoty Európsky parlament prijme uznesenie, Komisia by mala opätovne preskúmať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy alebo opatrenia.“

2. Článok 64 sa mení a dopĺňa takto:

- a) vkladá sa tento odsek:

„2a. Žiadne z prijatých vykonávacích opatrení nemôže zmeniť podstatné ustanovenia tejto smernice.“;

- b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Bez toho, aby boli dotknuté už prijaté vykonávacie opatrenia, sa najneskôr do 1. apríla 2008 pozastaví uplatňovanie ustanovení tejto smernice, ktoré si vyžadujú prijatie technických pravidiel, zmien a doplnení a rozhodnutí v súlade s odsekom 2. Európsky parlament a Rada môžu na návrh Komisie obnoviť uplatňovanie príslušných ustanovení v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy a na tento účel ich preskúmajú pred uvedeným dátumom.“

3. Článok 65 sa nahrádza takto:

„Článok 65

Správy a preskúmanie

1. Do 31. októbra 2007 Komisia na základe verejných konzultácií a vzhľadom na porady s príslušnými orgánmi predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o možnom rozšírení rozsahu pôsobnosti ustanovení smernice týkajúcich sa povinností transparentnosti pred začatím obchodu a po jeho skončení vo vzťahu k transakciám s inými druhmi finančných nástrojov ako s akciami.

2. Do 31. októbra 2008 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní článku 27.

3. Do 30. apríla 2008 Komisia na základe verejných konzultácií a vzhľadom na porady s príslušnými orgánmi predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o:

- a) vhodnosti zachovania výnimky uvedenej v článku 2 ods. 1 písm. k) pre podniky, ktorých hlavnou činnosťou je obchodovanie s komoditnými derivátmi na vlastný účet;

- b) obsahu a forme primeraných požiadaviek na povolenie a dohľad nad takými podnikmi, ako sú investičné spoločnosti v zmysle tejto smernice;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 141, 11.6.1993, s. 27. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES (Ú. v. EÚ L 35, 11.2.2003, s. 1).

c) vhodnosti pravidiel týkajúcich sa ustanovenia viazaných sprostredkovateľov pri vykonávaní investičných služieb a/alebo činností, najmä vzhľadom na dohľad nad nimi;

d) vhodnosti zachovania výnimky uvedenej v článku 2 ods. 1 písm. i).

4. Do 30. apríla 2008 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o situácii pri odstraňovaní prekážok, ktoré môžu brániť konsolidácii informácií na európskej úrovni, ktoré sú obchodné miesta povinné uverejňovať.

5. Na základe správ uvedených v odsekoch 1 až 4 Komisia môže predkladať návrhy na príslušné zmeny a doplnenia tejto smernice.

6. Do 31. októbra 2006 Komisia na základe porád s príslušnými orgánmi predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vhodnosti zachovania požiadaviek na poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone povolania, ktoré sa zavádzajú podľa právnych predpisov Spoločenstva pre sprostredkovateľov.“

4. Článok 69 sa nahrádza takto:

„Článok 69

Zrušenie smernice 93/22/EHS

Smernica 93/22/EHS sa zrušuje s účinnosťou od 1. novembra 2007. Odkazy na smernicu 93/22/EHS sa považujú za odkazy na túto smernicu. Odkazy na pojmy vymedzené v smernici 93/22/EHS alebo na jej články sa považujú za odkazy na rovnaké pojmy vymedzené v tejto smernici alebo na články tejto smernice.“

5. V článku 70 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Členské štáty prijímú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 31. januára 2007. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto opatrenia uplatňujú od 1. novembra 2007.“

6. V článku 71 sa odseky 1 až 5 nahrádzajú takto:

„1. Investičné spoločnosti, ktorým bolo v ich domovskom členskom štáte udelené povolenie na poskytovanie investičných služieb pred 1. novembrom 2007, sa na účely tejto smernice považujú za investičné spoločnosti, ktorým bolo udelené povolenie, ak právne predpisy tohto členského štátu ustanovujú, že na vykonávanie týchto činností musia spĺňať podmienky porovnateľné s tými, ktoré sú uložené v článkoch 9 až 14.

2. Regulovaný trh alebo organizátor trhu, ktorému bolo pred 1. novembrom 2007 udelené povolenie v jeho domovskom členskom štáte, sa považuje za regulovaný trh alebo organizátora trhu na účely tejto smernice, ak právne predpisy tohto členského štátu ustanovujú, že regulovaný trh alebo organizátor trhu, podľa toho, čo sa hodí, musí spĺňať podmienky porovnateľné s tými, ktoré sú uložené v hlave III.

3. Viazaní sprostredkovatelia zapísaní do verejného registra pred 1. novembrom 2007 sa považujú za registrovaných na účely tejto smernice, ak právne predpisy dotknutých členských štátov ustanovujú, že viazaní sprostredkovatelia musia spĺňať podmienky porovnateľné s tými, ktoré sú stanovené v článku 23.

4. Informácie oznámené na účely článkov 17, 18 alebo 30 smernice 93/22/EHS pred 1. novembrom 2007 sa považujú za oznámené na účely článkov 31 a 32 tejto smernice.

5. Akémukoľvek existujúcemu systému, na ktorý sa vzťahuje vymedzenie pojmu MTF, ktorý prevádzkuje organizátor regulovaného trhu, sa na žiadosť organizátora regulovaného trhu udelí povolenie ako MTF, ak spĺňa rovnocenné pravidlá, ktoré vyžaduje táto smernica na udelenie povolenia a prevádzku systémov MTF, a ak sa príslušná žiadosť podá do 18 mesiacov od 1. novembra 2007.“

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 31. januára 2007. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto opatrenia uplatňujú od 1. novembra 2007.

2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Spôsob a formu tohto odkazu upravujú členské štáty.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 5. apríla 2006

Za Európsky parlament
predseda
J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
predseda
H. WINKLER

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2006/32/ES

z 5. apríla 2006

o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách, a ktorou sa zrušuje smernica Rady 93/76/EHS

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 175 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

- (1) V Spoločenstve existuje potreba zvýšenia energetickej účinnosti konečného využitia energie, riadeného dopytu po energii a podpory výroby obnoviteľnej energie vzhľadom na to, že rozsah akéhokoľvek iného ovplyvňovania dodávok energie a podmienok distribúcie, či už prostredníctvom budovania nových kapacít alebo zlepšovania prenosu a distribúcie, sú z krátkodobého až strednodobého hľadiska relatívne obmedzené. Táto smernica preto prispieva k zvýšenej bezpečnosti zásobovania.
- (2) Zvýšenie energetickej účinnosti konečného využitia energie prispeje aj k zníženiu spotreby primárnej energie, zníženiu emisií CO₂ a ostatných skleníkových plynov, a tým aj k zabráneniu nebezpečným klimatickým zmenám. Tieto emisie sa naďalej zvyšujú, čím sa plnenie

záväzkov z Kjóta stáva stále ťažším. Ľudská činnosť súvisiaca s odvetvím energetiky sa podieľa na emisiách skleníkových plynov Spoločenstva až 78 %. Šiesty environmentálny akčný program ustanovený rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES ⁽⁴⁾ predpokladá, že je potrebné ďalšie zníženie emisií, aby sa dosiahol dlhodobý cieľ Rámcového dohovoru OSN o klimatických zmenách, podľa ktorého sa majú koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére stabilizovať na úrovni, ktorá by zabránila nebezpečnému antropogénnejmu zásahu do klimatického systému. Preto sú potrebné konkrétne politiky a opatrenia.

- (3) Zvýšenie energetickej účinnosti umožní využívať možné nákladovo efektívne úspory energie hospodársky efektívnym spôsobom. Opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti by mohli viesť k takýmto úsporám energie a tak pomôcť Spoločenstvu znížiť závislosť na dovozoch energie. Posun smerom k energeticky účinným technológiám môže navyše podporiť inovatívnosť a konkurencieschopnosť Európskeho spoločenstva, ako sa zdôrazňuje v lisabonskej stratégii.
- (4) V oznámení Komisie o vykonávaní prvej etapy Európskeho programu o zmene klímy bola za jedno z prioritných opatrení súvisiacich s klimatickými zmenami, ktoré sa majú prijať na úrovni Spoločenstva, označená smernica o riadení dopytu po energii.
- (5) Táto smernica je v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou ⁽⁵⁾ a so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom ⁽⁶⁾, ktoré ustanovujú možnosť využívať energetickú účinnosť a riadenie na strane spotreby ako alternatívy nových dodávok a ochrany životného prostredia, a orgánom členských štátov okrem iného umožňujú vyhlasovať výberové konania na budovanie nových kapacít alebo sa rozhodnúť pre energetickú účinnosť a opatrenia na strane spotreby, vrátane systémov „bielych osvedčení“.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 120, 20.5.2005, s. 115.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 318, 22.12.2004, s. 19.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 7. júna 2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku), spoločná pozícia Rady z 23. septembra 2005 (Ú. v. EÚ C 275 E, 8.11.2005, s. 19) a pozícia Európskeho parlamentu z 13. decembra 2005 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady zo 14. marca 2006.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 242, 10.9.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 37. Smernica zmenená a doplnená smernicou Rady 2004/85/ES (Ú. v. EÚ L 236, 7.7.2004, s. 10).

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 57.

- (6) Touto smernicou nie je dotknutý článok 3 smernice 2003/54/ES, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia v domácnostiach a, ak to členské štáty považujú za vhodné, aj malé podniky mohli využívať univerzálnu službu, t. j. právo na dodávky elektrickej energie stanovenej kvality na ich území za primerané, jednoducho a jasne porovnateľné a transparentné ceny.
- (7) Cieľom tejto smernice je preto nielen pokračovať v podpore energetických služieb na strane ponuky, ale aj vytvoriť silnejšie podnety na strane spotreby. Verejný sektor v každom členskom štáte by mal preto ísť príkladom v súvislosti s investíciami, údržbou a inými výdavkami na zariadenia, ktoré využívajú energiu, energetické služby a iné opatrenia v oblasti zvýšenia energetickej účinnosti. Verejný sektor by sa preto mal podporovať pri začleňovaní zvyšovania energetickej účinnosti do svojich investičných plánov, odpisov a prevádzkových rozpočtov. Verejný sektor by sa mal ďalej snažiť používať pri verejných súťažiach vo verejnom obstarávaní kritériá energetickej účinnosti, postup, ktorý je umožnený na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb ⁽¹⁾ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby ⁽²⁾, pričom tento princíp bol potvrdený rozsudkom Súdneho dvora zo 17. septembra 2002 vo veci C-513/99 ⁽³⁾. Vzhľadom na to, že administratívne štruktúry sa v jednotlivých členských štátoch značne líšia, rozdielne druhy opatrení, ktoré môže verejný sektor vykonávať, by sa mali vykonávať na vhodnej celoštátnej, regionálnej a/alebo miestnej úrovni.
- (8) Existuje veľa rôznych spôsobov, ako môže byť verejných sektor príkladom: okrem príslušných opatrení vymenovaných v prílohe III a VI môže verejný sektor napríklad iniciovať pilotné projekty energetickej účinnosti a podporovať energeticky účinné správanie zamestnancov. Na dosiahnutie požadovaného multiplikačného účinku by sa malo niekoľko takýchto činností efektívnym spôsobom oznámiť jednotlivým občanom a/alebo spoločnostiam, pričom by sa mal klásť dôraz na úsporu nákladov.
- (9) Liberalizácia maloobchodných trhov pre koncových odberateľov elektrickej energie, zemného plynu, uhlia a lignitu, vykurovania a v niektorých prípadoch dokonca diaľkového vykurovania a chladenia viedla takmer vždy k zvýšeniu účinnosti a zníženiu nákladov na výrobu, transformáciu a distribúciu energie. Táto liberalizácia nevedla k významnej hospodárskej súťaži v oblasti produktov a služieb, ktorej výsledkom mohlo byť zvýšenie energetickej účinnosti na strane spotreby.
- (10) Rada vo svojom uznesení zo 7. decembra 1998 o energetickej účinnosti v Európskom spoločenstve ⁽⁴⁾ schválila pre Spoločenstvo ako celok cieľ, ktorým je zlepšenie energetickej intenzity konečnej spotreby do roku 2010 o ďalší jeden percentuálny bod ročne.
- (11) Členské štáty by preto mali prijať národné indikatívne ciele, aby sa podporovala energetická účinnosť konečného využitia energie a zabezpečilo sa pokračovanie rastu a životaschopnosti trhu s energetickými službami, čo prispeje k vykonávaniu lisabonskej stratégie. Prijatie národných indikatívnych cieľov na podporu energetickej účinnosti konečného využitia energie zabezpečí synergický účinok s ostatnými právnymi predpismi Spoločenstva, uplatnenie ktorých prispeje k dosiahnutiu týchto národných cieľov.
- (12) Táto smernica od členských štátov vyžaduje, aby vykonávali činnosti, pričom splnenie jej cieľov závisí od toho, aký účinok majú takéto činnosti na koncových užívateľov energie. Konečný výsledok činností členských štátov teda závisí od mnohých vonkajších faktorov, ktoré ovplyvňujú správanie užívateľov, pokiaľ ide o ich využívanie energie a ich vôľu uplatňovať metódy na úsporu energie a používať zariadenia na úsporu energie. Napriek tomu, že sa členské štáty zaviazujú vynaložiť úsilie na dosiahnutie cieľovej hodnoty 9 %, národný cieľ úspor energie je v podstate indikatívny a neobsahuje žiadnu právne vynútiteľnú povinnosť členských štátov dosiahnuť ho.
- (13) V snahe o dosiahnutie svojich národných indikatívnych cieľov si členské štáty môžu stanoviť cieľ vyšší ako 9 %.
- (14) Zvýšenie energetickej účinnosti bude ťažké z výmeny informácií, skúseností a najlepších postupov na všetkých úrovniach, vrátane najmä verejného sektora. Preto by mali členské štáty vymenovať opatrenia prijaté v súvislosti s touto smernicou a podľa možností prehodnotiť ich účinky v akčných plánoch energetickej účinnosti.
- (15) V snahe o energetickú účinnosť prostredníctvom zmien technológií, správania a/alebo hospodárskych zmien by sa malo predchádzať významným negatívnym vplyvom na životné prostredie a mali by sa dodržiavať sociálne priority.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená nariadením Komisie (ES) č. 2083/2005 (Ú. v. EÚ L 333, 20.12.2005, s. 28).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114. Smernica naposledy zmenená a doplnená nariadením (ES) č. 2083/2005.

⁽³⁾ C-513/99: Concordia Bus Finland Oy Ab, predtým Stagecoach Finland Oy Ab v Helsingin kaupunki a HKL-Bussiliikenne (Zb. 2002, s. I-7213).

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 394, 17.12.1998, s. 1.

- (16) Financovanie dodávok a náklady na strane spotreby zohrávajú pri energetických službách dôležitú úlohu. Vytváranie fondov na podporu vykonávania programov energetickej účinnosti a iných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti a na podporu rozvoja trhu s energetickými službami môže byť vhodným nástrojom na zabezpečenie nediskriminačného počiatočného financovania na takomto trhu.
- (17) Zvýšenie energetickej účinnosti konečného využitia energie možno dosiahnuť zlepšením dostupnosti a dopytu po energetických službách alebo inými opatreniami na zvýšenie energetickej účinnosti.
- (18) Na účely využitia potenciálu úspor energie v niektorých segmentoch trhu, ako sú napríklad domácnosti, v ktorých nie sú energetické audity všeobecne komerčne dostupné, by členské štáty mali zabezpečiť dostupnosť energetických auditov.
- (19) Závery Rady z 5. decembra 2000 označujú podporovanie energetických služieb prostredníctvom vypracovania stratégie Spoločenstva za prioritu v rámci činností na zlepšenie energetickej účinnosti.
- (20) Distribútori energie, prevádzkovatelia distribučných sústav a maloobchodné energetické spoločnosti môžu zvýšiť energetickú účinnosť v Spoločenstve, ak energetické služby ponúkané na trhu obsahujú energeticky účinné konečné využitie energie, akým je vnútorná tepelná pohoda, teplá úžitková voda, chladenie, výroba produktov, osvetlenie a hybná sila. Takto maximalizácia ziskov distribútorov energie, prevádzkovateľov distribučných sústav a maloobchodných energetických spoločností užšie súvisí s predajom energetických služieb čo najväčšiemu počtu odberateľov namiesto predaja čo najväčšieho množstva energie každému odberateľovi. Členské štáty by sa mali snažiť predísť akémukoľvek narušeniu hospodárskej súťaže v tejto oblasti, aby zaručili rovnaké podmienky pre všetkých poskytovateľov energetických služieb; môžu však delegovať túto úlohu na vnútroštátny regulačný orgán.
- (21) Plne prihladajúc na vnútroštátnu organizáciu aktérov na trhu v odvetví energetiky a s cieľom podporovať zavádzanie energetických služieb a vykonávanie opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti ustanovenej v tejto smernici by mali členské štáty mať možnosť ustanoviť povinnosť poskytovať takéto služby a zúčastňovať sa na takýchto opatreniach pre distribútorov energie, prevádzkovateľov distribučných sústav alebo maloobchodné energetické spoločnosti alebo, ak je to vhodné, pre dvoch alebo všetkých takýchto aktérov na trhu.
- (22) Uzatváranie finančných dohôd s tretími stranami je inovačným postupom, ktorý by sa mal podporovať. V rámci takýchto dohôd sa príjemca vyhne investičným nákladom tým, že časť finančnej hodnoty úspor energie, ktorá vznikne v dôsledku investície tretej strany, použije na splatenie investičných nákladov a úrokov tejto tretej strany.
- (23) Mali by sa odstrániť neopodstatnené podnety pre vysokú spotrebu energie, aby tarify a iné ustanovenia o energii viazanej na sieť viac podporovali energetickú účinnosť konečného využívania energie.
- (24) Podpora trhu s energetickými službami sa môže zabezpečiť rôznymi prostriedkami, vrátane nefinančných prostriedkov.
- (25) Energetické služby, programy zvýšenia energetickej účinnosti a iné opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti zavádzané so zámerom dosiahnuť cieľ úspor energie možno podporovať a/alebo vykonávať prostredníctvom dobrovoľných dohôd medzi zúčastnenými stranami a orgánmi verejného sektora, ktoré určia členské štáty.
- (26) Dobrovoľné dohody uvedené v tejto smernici by mali byť transparentné a mali by zahŕňať aspoň tieto náležitosti: kvantifikované a rozvrhnuté ciele, monitorovanie a podávanie správ.
- (27) V súvislosti s energetickou účinnosťou a úsporami energie zohráva dôležitú úlohu sektor pohonných látok a sektor dopravy.
- (28) Pri vymedzovaní opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti by sa malo prihliadať na nárast účinnosti dosiahnutý rozšíreným používaním nákladovo efektívnych technologických inovácií, napríklad elektronickým meraním. Individuálne meracie zariadenia za konkurenčieschopné ceny zahŕňajú v kontexte tejto smernice presné kalorimetre.
- (29) S cieľom umožniť koncovým užívateľom rozhodovať o svojej individuálnej spotrebe energie na základe kvalitnejších informácií malo by sa im o tejto spotrebe poskytnúť primerané množstvo informácií spolu s inými relevantnými informáciami, ako napríklad informáciami o dostupných opatreniach na zvýšenie energetickej účinnosti, porovnávacích profiloch koncových užívateľov alebo objektívne technické špecifikácie zariadení, ktoré využívajú energiu, medzi ktoré môžu patriť systémy typu „Factor Four“ alebo podobné zariadenia. Je potrebné pripomenúť, že niektoré takéto cenné informácie by už mali byť na základe článku 3 ods. 6 smernice 2003/54/ES koncovým odberateľom poskytnuté. Okrem toho by sa mali užívatelia aktívne podporovať v tom, aby pravidelne kontrolovali hodnoty na svojich meracích zariadeniach.
- (30) Všetky druhy informácií súvisiacich s energetickou účinnosťou by mali byť v dostatočnej miere a v príslušnej podobe, vrátane prostredníctvom vyúčtovania, rozšírené medzi príslušnými cieľovými skupinami. Môžu zahŕňať informácie o finančných a právnych rámcoch, komunikačných a podporných kampaniach a rozsiahlej výmene najlepších postupov na všetkých úrovniach.

(31) Prijatím tejto smernice sú všetky podstatné ustanovenia smernice Rady 93/76/EHS z 13. septembra 1993 na obmedzenie emisií oxidu uhličitého prostredníctvom zlepšenia energetickej účinnosti (SAVE) ⁽¹⁾ upravené inými právnymi predpismi Spoločenstva, a preto by sa smernica 93/76/EHS mala zrušiť.

(32) Keďže ciele tejto smernice, a to podporovanie energetickej účinnosti konečného využitia energie a rozvoj trhu s energetickými službami nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov a možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje táto smernica rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

(33) Opatrenia potrebné na vykonanie tejto smernice by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽²⁾,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY A ROZSAH PÔSOBNOSTI

Článok 1

Účel

Účelom tejto smernice je podporiť nákladovo efektívne zvýšenie energetickej účinnosti konečného využitia energie v členských štátoch prostredníctvom:

- poskytovania potrebných indikatívnych cieľov ako aj mechanizmov, podnetov a inštitucionálnych, finančných a právnych rámcov potrebných na odstránenie existujúcich prekážok trhu a nedokonalostí, ktoré bránia účinnému konečnému využitiu energie;
- vytvorenia podmienok pre rozvoj a podporu trhu s energetickými službami a poskytovania iných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti koncovým užívateľom.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 237, 22.9.1993, s. 28.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

Táto smernica sa uplatňuje na:

- poskytovateľov opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, distribútorov energie, prevádzkovateľov distribučných sústav a maloobchodných energetických spoločností. Členské štáty však môžu z uplatňovania článkov 6 a 13 vylúčiť malých distribútorov energie, malých prevádzkovateľov distribučných sústav a malé maloobchodné energetické spoločnosti;
- koncových odberateľov; smernica sa však nevzťahuje na tie spoločnosti, ktoré sa zaoberajú kategóriami činností uvedenými v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve ⁽³⁾;
- ozbrojené sily iba v rozsahu, v ktorom uplatňovanie tejto smernice nespôsobuje konflikt s povahou a prvotným cieľom činnosti ozbrojených síl, a s výnimkou materiálu, ktorý sa používa výhradne na vojenské účely.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa používajú tieto vymedzenia pojmov:

- „energia“ znamená všetky formy komerčne dostupnej energie, vrátane elektrickej energie, zemného plynu (vrátane skvapalneného zemného plynu), skvapalneného uhľovodíkového plynu, akéhokoľvek paliva pre vykurovanie a chladenie (vrátane diaľkového vykurovania a chladenia), uhlia a lignitu, rašeliny, pohonných hmôt (okrem leteckých palív a ťažkých vykurovacích olejov pre námornú dopravu) a biomasy, ako je vymedzená v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou ⁽⁴⁾;
- „energetická účinnosť“ je pomer medzi výstupom výkonu, služby, tovaru alebo energie a vstupom energie;

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32. Smernica zmenená a doplnená smernicou 2004/101/ES (Ú. v. EÚ L 338, 13.11.2004, s. 18).

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 33. Smernica zmenená a doplnená Aktom o prístupení z roku 2003.

- c) „zvýšenie energetickej účinnosti“ znamená zvýšenie energetickej účinnosti konečného využitia energie dosiahnuté zmenami technológie, správania a/alebo hospodárskymi zmenami;
- d) „úspory energie“ sú množstvo usporenej energie určené meraním a/alebo odhadom spotreby pred a po vykonaní jedného alebo viacerých opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti pri zabezpečení normalizácie vonkajších podmienok, ktoré vplývajú na spotrebu energie;
- e) „energetická služba“ je fyzický prospech, využitie alebo výhoda získaná kombináciou energie s energeticky účinnou technológiou a/alebo s činnosťou, ktorá môže zahŕňať prevádzkovanie, údržbu a kontrolu potrebnú na dodanie služby, ktorá sa dodáva na základe zmluvy a v jej dôsledku za bežných okolností preukázateľne dochádza k overiteľnému a zmerateľnému alebo odhadnuteľnému zvýšeniu energetickej účinnosti a/alebo k primárnym úsporám energie;
- f) „mechanizmy energetickej účinnosti“ sú všeobecné nástroje, ktoré vlády alebo orgány štátnej správy používajú na vytvorenie podporného rámca alebo stimulov pre subjekty, ktoré pôsobia na trhu s cieľom poskytovať a nakupovať energetické služby a ostatné opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti;
- g) „programy na zvýšenie energetickej účinnosti“ sú činnosti, ktoré sa uplatňujú na skupiny koncových odberateľov a v dôsledku ktorých zvyčajne dochádza k overiteľnému a zmerateľnému alebo odhadnuteľnému zvýšeniu energetickej účinnosti;
- h) „opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti“ sú všetky činnosti, v dôsledku ktorých zvyčajne dochádza k overiteľnému a zmerateľnému alebo odhadnuteľnému zvýšeniu energetickej účinnosti;
- i) „spoločnosť poskytujúca energetické služby“ (ESCO) je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje energetické služby a/alebo iné opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti v zariadení alebo priestoroch užívateľa a nesie pritom určitú mieru finančného rizika. Platba za poskytnuté služby závisí (úplne alebo čiastočne) od dosiahnutia zvýšenia energetickej účinnosti a splnenia ostatných dohodnutých kritérií výkonu;
- j) „zmluvná energetická služba“ je dohoda na zmluvnom základe, uzatvorená medzi prijímateľom a poskytovateľom (zvyčajne ESCO) o opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, v rámci ktorej sa investície do takýchto opatrení financujú podľa zmluvne dohodnutej úrovne zvýšenia energetickej účinnosti;
- k) „financovanie treťou stranou“ je dohoda na zmluvnom základe, ktorej súčasťou je okrem dodávateľa energie a prijímateľa opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti tretia strana, ktoré poskytuje kapitál na také opatrenie a prijímateľovi sa stanovuje poplatok, ktorý sa rovná časti úspor energie, ktoré sa dosiahnu v dôsledku opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti. Takouto treťou stranou môže alebo nemusí byť ESCO;
- l) „energetický audit“ je systematický postup na získanie dostatočných informácií o súčasnom profile energetickej spotreby budovy alebo skupiny budov, priemyselnej prevádzky a/alebo zariadenia alebo súkromných alebo verejných služieb, na identifikáciu a kvantifikáciu nákladovo efektívnych možností úspor energie a ktorého súčasťou je správa o príslušných zisteniach;
- m) „finančné nástroje pre úspory energie“ sú všetky finančné nástroje, ako napríklad fondy, dotácie, daňové úľavy, pôžičky, financovanie tretími stranami, zmluvná energetická služba, zmluvy o garantovaných úsporách energie, energetický outsourcing a ostatné súvisiace zmluvy, ktoré na trhu sprístupňujú štátne alebo súkromné inštitúcie s cieľom čiastočne alebo úplne finančne pokryť prvotné náklady na projekt vykonania opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti;
- n) „koncový odberateľ“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá nakupuje energiu pre svoju vlastnú konečnú spotrebu;
- o) „distribútor energie“ je fyzická alebo právnická osoba zodpovedná za prepravu energie na účely jej dodania koncovým odberateľom alebo do distribučných staníc, ktoré predávajú energiu koncovým odberateľom. Táto definícia nezahŕňa prevádzkovateľov distribučných sústav elektrickej energie a zemného plynu, ktorí sú vymedzení v písmene p);
- p) „prevádzkovateľ distribučnej sústavy“ je fyzická alebo právnická osoba zodpovedná za prevádzkovanie, zabezpečenie údržby, a ak je to potrebné, za vývoj sústavy na distribúciu elektrickej energie alebo zemného plynu v danej oblasti a prípadne za jej prepojenie s ostatnými sústavami, ako aj za zabezpečenie toho, aby sústava dlhodobo spĺňala primerané požiadavky na distribúciu elektrickej energie alebo zemného plynu;
- q) „maloobchodná energetická spoločnosť“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá predáva energiu koncovým odberateľom;
- r) „malý distribútor, malý prevádzkovateľ distribučnej sústavy a malá maloobchodná energetická spoločnosť“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá distribuuje alebo predáva energiu koncovým odberateľom a ktorá distribuuje alebo predáva menej ako ekvivalent 75 GWh energie za rok alebo zamestnáva menej ako 10 osôb alebo ktorej ročný obrat a/alebo ročná súvaha neprekračuje 2 000 000 EUR;
- s) „biele osvedčenia“ sú osvedčenia vydávané nezávislými orgánmi osvedčovania, ktorými sa potvrdzujú vyhlásenia aktérov na trhu o úsporách energie dosiahnutých v dôsledku opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti.

KAPITOLA II

CIELE ÚSPOR ENERGIE

Článok 4

Všeobecný cieľ

1. Členské štáty prijímajú pre deviaty rok uplatňovania tejto smernice celkový národný indikatívny cieľ úspor energie vo výške 9 %, ktorý sa má dosiahnuť prostredníctvom energetických služieb a ostatných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, a vyvíjajú úsilie o jeho dosiahnutie. Členské štáty vykonávajú nákladovo efektívne, uskutočniteľné a primerané opatrenia, ktorých cieľom je prispievať k dosiahnutiu tohto cieľa.

Tento národný indikatívny cieľ úspor energie sa stanoví a vypočíta v súlade s ustanoveniami a metodikou ustanovenou v prílohe I. Na účely porovnávania úspor energie a prevodu na porovnateľnú jednotku sa použijú prevodné súčinitele ustanovené v prílohe II, pokiaľ nemožno odôvodniť použitie iných prevodných súčiniteľov. Príklady prípustných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti sú uvedené v prílohe III. Všeobecný rámec pre meranie a overovanie úspor energie je uvedený v prílohe IV. Národné úspory energie v porovnaní s národným indikatívnym cieľom úspor energie sa merajú od 1. januára 2008.

2. Na účely prvého akčného plánu energetickej účinnosti (EEAP), ktorý sa má odovzdať podľa článku 14, každý členský štát stanoví aj prechodný národný indikatívny cieľ úspor energie pre tretí rok uplatňovania tejto smernice a vypracuje prehľad stratégie plnenia prechodných a celkových cieľov. Takýto prechodný cieľ musí byť realistický a v súlade s celkovým národným indikatívnym cieľom úspor energie uvedeným v odseku 1.

Komisia predloží stanovisko k tomu, či je prechodný národný indikatívny cieľ realistický a je v súlade s celkovým cieľom.

3. Každý členský štát vypracuje programy a opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti.

4. Členské štáty poveria jeden alebo viacero už existujúcich alebo nových orgánov alebo agentúr celkovou kontrolou a zodpovednosťou za dohľad nad rámcom zriadeným v súvislosti s cieľom uvedeným v odseku 1. Tieto orgány následne overujú úspory energie, ktoré sa dosiahli v dôsledku energetických služieb alebo ostatných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti vrátane existujúcich vnútroštátnych opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti a podávajú správy o výsledkoch.

5. Komisia po preskúmaní a podaní správy o uplatňovaní tejto smernice počas prvých troch rokov preskúma, či je vhodné vypracovať návrh smernice na ďalší rozvoj trhového prístupu v oblasti zvyšovania energetickej účinnosti prostredníctvom bielych osvedčení.

Článok 5

Energetická účinnosť konečného využitia energie vo verejnom sektore

1. Členské štáty zabezpečia, aby v kontexte tejto smernice bol verejný sektor príkladom. Na tento účel podľa potreby účinne informujú občanov a/alebo spoločnosti o vzorovej úlohe a činnostiach verejného sektora.

Členské štáty zabezpečia, aby verejný sektor vykonal opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti zameriavajúc sa na nákladovo efektívne opatrenia, ktoré vytvárajú čo najväčšie úspory energie v čo najkratšom čase. Takéto opatrenia sa vykonávajú na vhodnej celoštátnej, regionálnej a/alebo miestnej úrovni a môžu pozostávať z legislatívnych návrhov a/alebo dobrovoľných dohôd, ako sa uvádza v článku 6 ods. 2 písm. b), alebo z iných systémov s rovnakým účinkom. Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne predpisy alebo právne predpisy Spoločenstva týkajúce sa verejného obstarávania:

- použijú sa aspoň dve opatrenia zo zoznamu uvedeného v prílohe VI,
- členské štáty na uľahčenie tohto postupu vydajú usmernenia o energetickej účinnosti a úsporách energie, ktoré môžu slúžiť ako hodnotiace kritérium pri udeľovaní verejných zákaziek.

Členské štáty uľahčia a umožnia výmenu najlepších postupov medzi orgánmi verejného sektora, napríklad v súvislosti s postupmi verejného obstarávania v oblasti energetickej účinnosti, na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni; na tento účel organizácia uvedená v odseku 2 spolupracuje s Komisiou, pokiaľ ide o výmenu najlepších postupov podľa článku 7 ods. 3.

2. Členské štáty poveria už existujúcu alebo novú organizáciu alebo organizácie zodpovednosťou za správu, riadenie a vykonávanie integrácie požiadaviek na zvýšenie energetickej účinnosti podľa odseku 1. Tieto organizácie sa môžu zhodovať s orgánmi alebo agentúrami uvedenými v článku 4 ods. 4.

KAPITOLA III

PODPORA ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI KONEČNÉHO VYUŽITIA ENERGIE A ENERGETICKÝCH SLUŽIEB

Článok 6

Distribútori energie, prevádzkovatelia distribučných sústav a maloobchodné energetické spoločnosti

1. Členské štáty zabezpečia, aby distribútori energie a/alebo prevádzkovatelia distribučných sústav a/alebo maloobchodné energetické spoločnosti:

- a) na požiadanie, ale nie viac ako jedenkrát ročne, poskytnú súhrnné štatistické informácie o svojich koncových odberateľoch orgánom alebo agentúram uvedeným v článku 4 ods. 4 alebo inému určenému orgánu, ak takýto orgán odovzdá získané informácie orgánom alebo agentúram uvedeným v článku 4 ods. 4. Tieto informácie musia postačovať na riadne vypracovanie a realizáciu programov na zvýšenie energetickej účinnosti a podporu a monitorovanie energetických služieb a ostatných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti. Tieto informácie môžu obsahovať údaje z minulosti a musia obsahovať údaje o súčasnej spotrebe koncových užívateľov vrátane informácií o prípadných záťažových profiloch, o segmentácii a zemepisnej polohe odberateľov, pričom sa v súlade s platnými právnymi predpismi Spoločenstva musí zachovávať integrita a dôvernosť údajov, ktoré sú súkromnej povahy alebo ktoré sú citlivé z obchodného hľadiska;
- b) zdržiavali sa akýchkoľvek činností, ktoré by mohli byť prekážkou dopytu po energetických službách a ostatných opatreniach na zvýšenie energetickej účinnosti a poskytovania takýchto služieb a opatrení, alebo ktoré by mohli brániť rozvoju trhu s energetickými službami a ostatnými opatreniami na zvýšenie energetickej účinnosti. Príslušné členské štáty prijímajú vhodné opatrenia na to, aby v prípade ich výskytu takéto činnosti ukončili.

2. Členské štáty:

- a) zvolia jednu alebo viacero z nasledujúcich požiadaviek, ktoré musia splniť distribútori energie, prevádzkovatelia distribučných sústav a/alebo maloobchodné energetické spoločnosti priamo a/alebo nepriamo prostredníctvom iných poskytovateľov energetických služieb alebo opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti:
 - i) zabezpečenie ponuky energetických služieb pre svojich koncových odberateľov za konkurencieschopné ceny a podpora takýchto služieb alebo

- ii) zabezpečenie dostupnosti nezávislých energetických auditov a/alebo opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti pre svojich koncových odberateľov za konkurencieschopné ceny a ich podpora v súlade s článkom 9 ods. 2 a článkom 12 alebo

- iii) prispievanie do fondov a mechanizmov financovania uvedených v článku 11. Úroveň týchto príspevkov sa rovná minimálne odhadovaným nákladom na ponuku ktorejkoľvek z činností uvedených v tomto odseku a dohodne sa s príslušnými orgánmi alebo agentúrami uvedenými v článku 4 ods. 4 a/alebo

- b) zabezpečia existenciu alebo zriadenie dobrovoľných dohôd a/alebo iných trhovo orientovaných systémov, ako napríklad biele osvedčenia, s rovnakým účinkom ako je účinok jednej alebo viacerých požiadaviek uvedených v písmene a). Dobrovoľné dohody sa hodnotia, sú pod dohľadom a kontrolou členského štátu, ktorý zabezpečuje, aby mali v praxi rovnaký účinok ako účinok jednej alebo viacerých požiadaviek uvedených v písmene a).

Na tento účel by mali mať dobrovoľné dohody jasné a jednoznačné ciele a obsahovať požiadavky na kontrolu a podávanie správ spojené s postupmi, ktoré by mohli smerovať k revízii a/alebo k dodatočným opatreniam, ak sa ciele nedosiahnu alebo ak bude pravdepodobné, že sa nedosiahnu. So zreteľom na zabezpečenie dosiahnutia transparentnosti budú dobrovoľné dohody verejne dostupné a uverejnené pred začatím ich uplatňovania v rozsahu, aký umožňujú platné ustanovenia o dôvernosti, a budú obsahovať výzvu pre zúčastnené strany, aby predložili svoje pripomienky.

3. Členské štáty zabezpečia, aby pre aktérov na trhu iných ako sú distribútori energie, prevádzkovatelia distribučných sústav a maloobchodné energetické spoločnosti, ako napríklad ESCO, spoločnosti inštalujúce energetické zariadenia, poradenské a konzultantské spoločnosti z oblasti energetiky, boli k dispozícii dostatočné stimuly, spravodlivá hospodárska súťaž a rovnaké predpoklady na to, aby poskytovali energetické služby, energetické audity a opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti uvedené v odseku 2 písm. a) bodoch i) a ii).

4. Členské štáty môžu preniesť zodpovednosť na prevádzkovateľov distribučných sústav podľa odsekov 2 a 3, iba ak je prenos zodpovednosti v súlade s požiadavkami týkajúcimi sa oddeleného účtovníctva, ktoré sú ustanovené v článku 19 ods. 3 smernice 2003/54/ES a v článku 17 ods. 3 smernice 2003/55/ES.

5. Tento článok sa vykonáva bez toho, aby boli dotknuté odchýlky alebo výnimky povolené podľa smerníc 2003/54/ES a 2003/55/ES.

Článok 7

Dostupnosť informácií

1. Členské štáty zabezpečia, aby informácie o mechanizmoch energetickej účinnosti a finančných a právnych rámcoch prijatých s cieľom dosiahnuť národný indikatívny cieľ úspor energie boli transparentné a v dostatočnej miere rozšírené medzi príslušnými aktérmi na trhu.
2. Členské štáty zabezpečia, aby sa vyvinuli väčšie snahy o podporu energetickej účinnosti konečného využitia energie. Vytvoria vhodné podmienky a stimuly pre operátorov na trhu, aby mohli koncovým odberateľom poskytovať viac informácií a rád o energetickej účinnosti konečného využitia energie.
3. Komisia zabezpečí, aby sa vymieňali a v rozsiahlej miere šírili informácie o najlepšíh postupoch pri úsporách energie.

Článok 8

Dostupnosť systémov kvalifikácie, akreditácie a osvedčovania

Na účely dosiahnutia vysokej úrovne odbornej spôsobilosti, objektivít a spoľahlivosti členské štáty tam, kde to považujú za potrebné, zabezpečia dostupnosť vhodných systémov kvalifikácie, akreditácie a/alebo osvedčovania poskytovateľov energetickej služieb, energetickej auditov a ostatných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti uvedených v článku 6 ods. 2 písm. a) bodoch i) a ii).

Článok 9

Finančné nástroje pre úspory energie

1. Členské štáty zrušia alebo zmenia a doplnia vnútroštátne právne predpisy iné ako tie, ktoré sú jednoznačne daňovej povahy, ktoré zbytočne alebo neprimeraným spôsobom bránia alebo obmedzujú používanie finančných nástrojov pre úspory energie na trhu s energetickými službami alebo ostatnými opatreniami na zvýšenie energetickej účinnosti.
2. Členské štáty sprístupnia súčasným a možným budúcim odberateľom energetickej služieb a ostatných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti vo verejnom aj súkromnom sektore vzory zmlúv, ktoré vypracujú pre tieto finančné nástroje. Môžu ich vydať orgány alebo agentúry uvedené v článku 4 ods. 4.

Článok 10

Tarif, ktoré podporujú energetickú účinnosť a ostatné ustanovenia o energii viazanej na sieť

1. Členské štáty zabezpečia zrušenie tých stimulov v rámci taríf za prenos a distribúciu, ktoré zbytočne zvyšujú množstvo distribuovanej alebo prenášanej energie. Členské štáty môžu v tejto súvislosti a v súlade s článkom 3 ods. 2 smernice 2003/54/ES a s článkom 3 ods. 2 smernice 2003/55/ES uložiť podnikom podnikajúcim v odvetviach elektrickej energie a plynu povinnosť súvisiace so službou vo verejnom záujme.
2. Členské štáty môžu umožniť sociálne prvky systémov a tarifných štruktúr, ak sa akékoľvek rušivé účinky na prenosové a distribučné systémy minimalizujú na nevyhnutnú úroveň a budú primerané sociálnym cieľom.

Článok 11

Fondy a mechanizmy financovania

1. Bez toho, aby boli dotknuté články 87 a 88 zmluvy, členské štáty môžu zriadiť jeden alebo viac fondov na podporu vykonávania programov na zvýšenie energetickej účinnosti a ostatných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti a podporu rozvoja trhu s uvedenými opatreniami. Medzi takéto opatrenia patrí aj podpora vykonávania energetickej auditov, finančných nástrojov pre úspory energie a v prípade potreby, aj kvalitnejšieho merania spotreby a informatívneho vyúčtovania spotreby. Fondy sa zameriavajú aj na odvetvia konečného využitia s vyššími transakčnými nákladmi a rizikami.
2. Zriadené fondy môžu poskytovať granty, pôžičky, finančné záruky a/alebo iné druhy financovania, ktoré zabezpečia dosiahnutie výsledku.
3. Fondy sú k dispozícii pre všetkých poskytovateľov opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, ako napríklad ESCO, nezávislí poradcovia z oblasti energetiky, distribútori energie, prevádzkovatelia distribučných sústav, maloobchodné energetické spoločnosti a spoločnosti inštalujúce energetické zariadenia. Členské štáty môžu rozhodnúť o sprístupnení fondov pre všetkých koncových odberateľov. Výberové konania alebo rovnocenné postupy, ktoré zabezpečujú úplnú transparentnosť, sa tiež vykonávajú v úplnom súlade s uplatniteľnými predpismi o verejnom obstarávaní. Členské štáty zabezpečia, že také fondy dopĺňajú komerčne financované opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti a nekonkurujú im.

Článok 12

Energetické audity

1. Členské štáty zabezpečia dostupnosť účinných vysoko kvalitných systémov energetických auditov, vytvorených s cieľom identifikovať možné opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti, ktoré sa budú vykonávať nezávisle pre všetkých koncových užívateľov, vrátane menších domácností, obchodných subjektov a malých a stredne veľkých odberateľov z priemyselných odvetví.

2. Segmenty trhu, ktoré majú vyššie transakčné náklady a zariadenia, ktoré nie sú zložité, možno pokryť prostredníctvom iných opatrení, ako napríklad dotazníky alebo počítačové programy, ktoré sa sprístupnia na internete a/alebo pošlú odberateľom poštou. Členské štáty zabezpečia dostupnosť energetických auditov pre segmenty trhu, pre ktoré nie sú komerčne dostupné, berúc do úvahy článok 11 ods. 1.

3. Osvedčovanie podľa článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/91/ES zo 16. decembra 2002 o energetickej hospodárnosti budov⁽¹⁾ sa považuje za rovnocenné s energetickým auditom spĺňajúce požiadavky uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku a s energetickým auditom uvedeným v prílohe VI písm. e) k tejto smernici. Audity, ktoré sú výsledkom systémov založených na dobrovoľných dohodách medzi organizáciami zúčastnených strán a určeným orgánom, na ktorý dohliada a ktorý kontroluje príslušný členský štát v súlade s článkom 6 ods. 2 písm. b) tejto smernice, sa tiež považujú za audity, ktoré splnili požiadavky ustanovené v odsekoch 1 a 2 tohto článku.

Článok 13

Meranie a informatívne vyúčtovanie spotreby energie

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa v miere, v ktorej je to technicky možné, finančne rozumné a primerané vzhľadom na možné úspory energie, poskytli koncovým odberateľom elektrickej energie, zemného plynu, diaľkového vykurovania a/alebo chladenia teplej úžitkovej vody, za konkurencieschopné ceny individuálne meracie zariadenia, ktoré presne zobrazujú skutočnú spotrebu energie koncových odberateľov a poskytujú informácie o skutočnej dobe využívania.

Vždy, keď sa nahrádza existujúce meracie zariadenie a pokiaľ je to technicky možné a nákladovo efektívne so zreteľom na odhadované potenciálne dlhodobé úspory, poskytujú sa individuálne meracie zariadenia za konkurencieschopné ceny. Individuálne meracie zariadenia za konkurencieschopné ceny

sa vždy poskytujú aj pri zriadení nového pripojenia v novej budove alebo pri uskutočnení rozsiahlej renovácie, ako ustanovuje smernica 2002/91/ES.

2. Členské štáty zabezpečia, aby vyúčtovanie, ktoré vykonávajú distribútori energie, prevádzkovatelia distribučných sústav a maloobchodné energetické spoločnosti, bolo podľa potreby založené na skutočnej spotrebe energie a bolo prezentované jasným a zrozumiteľným spôsobom. Spolu s účtom sa koncovým odberateľom sprístupnia vhodné informácie, ktoré im sprostredkujú komplexný prehľad o aktuálnych nákladoch na energiu. Vyúčtovanie na základe skutočnej spotreby sa vykonáva tak často, aby odberatelia mohli svoju spotrebu energie regulovať.

3. Členské štáty zabezpečia, aby distribútori energie, prevádzkovatelia distribučných sústav alebo maloobchodné energetické spoločnosti, predkladali koncovým odberateľom jasným a zrozumiteľným spôsobom v účtoch, zmluvách, transakciách a/alebo potvrdeniach vydaných v distribučných staniách alebo spolu s týmito dokumentmi podľa potreby tieto informácie:

- a) súčasné skutočné ceny a skutočnú spotrebu energie;
- b) porovnanie súčasnej spotreby energie koncového odberateľa so spotrebou za rovnakú dobu počas predchádzajúceho roka, pokiaľ je to možné, v grafickej podobe;
- c) porovnania s priemerným, normalizovaným alebo referenčným spotrebiteľom energie z rovnakej kategórie užívateľov, ak je to možné a užitočné;
- d) kontaktné informácie spotrebiteľských organizácií, energetických agentúr alebo podobných orgánov vrátane webových adries, z ktorých možno získať informácie o dostupných opatreniach na zvýšenie energetickej účinnosti, porovnávacích profiloch koncových užívateľov a/alebo objektívnych technických špecifikáciách zariadení, ktoré využívajú energiu.

KAPITOLA IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 14

Správy

1. Členské štáty, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti tejto smernice už, na akékoľvek účely, používajú metódy výpočtu merania úspor energie podobné typom uvedeným v prílohe IV, môžu Komisii odovzdať primerane podrobné informácie. Informácie sa odovzdávajú čo najskôr, podľa možnosti najneskôr do 17 novembra 2006. Takéto informácie umožnia Komisii zohľadňovať existujúce postupy.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 65.

2. Členské štáty predložia Komisii tieto EEAP:

- najneskôr do 30. júna 2007 prvý EEAP,
- najneskôr do 30. júna 2011 druhý EEAP,
- najneskôr do 30. júna 2014 tretí EEAP.

Všetky EEAP charakterizujú opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti plánované na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 4 ods. 1 a ods. 2 a na splnenie ustanovení o vzorovej úlohe verejného sektora a poskytovaní informácií a rád koncovým odberateľom stanoveným v článku 5 ods. 1 a článku 7 ods. 2.

Druhý a tretí EEAP:

- zahŕňa podrobnú analýzu a hodnotenie predchádzajúceho EEAP,
- zahŕňa konečné výsledky so zreteľom na splnenie cieľov úspory energie stanovených v článku 4 ods. 1 a ods. 2;
- zahŕňa plány a informácie o dodatočných opatreniach zameraných na existujúce alebo predpokladané nedostatky pri plnení cieľa a o predpokladaných dôsledkoch týchto opatrení,
- v súlade s článkom 15 ods. 4 používa a postupne zvyšuje mieru využívania harmonizovaných ukazovateľov účinnosti a kritérií hodnotenia predchádzajúcich opatrení a odhadovaných dôsledkov plánovaných budúcich opatrení,
- je založený na dostupných údajoch, ktoré dopĺňajú odhady.

3. Najneskôr do 17 mája 2008 uverejní Komisia hodnotenie vplyvov založené na analýze nákladov a ziskov a vzájomného vzťahu medzi normami EÚ, právnymi predpismi, politikami a opatreniami na zvýšenie energetickej účinnosti konečného využitia energie.

4. EEAP sa hodnotí v súlade s postupom uvedeným v článku 16 ods. 2:

- prvý EEAP sa preskúma do 1. januára 2008,
- druhý EEAP sa preskúma do 1. januára 2012,
- tretí EEAP sa preskúma do 1. januára 2015.

5. Komisia na základe EEAP posúdi v akom rozsahu dosiahli členské štáty pokrok pri plnení národných indikatívnych cieľov úspor energie. Komisia uverejní správu, ktorá obsahuje závery:

- o prvých EEAP do 1. januára 2008,
- o druhých EEAP do 1. januára 2012,
- o tretích EEAP do 1. januára 2015.

Tieto správy obsahujú informácie o súvisiacich činnostiach na úrovni Spoločenstva vrátane v súčasnosti platných právnych predpisov a právnych predpisov, ktoré sa prijmu v budúcnosti. Správy zohľadnia systém hodnotenia uvedený v článku 15 ods. 4, zistia najlepšie postupy, prípady, v ktorých členské štáty a/alebo Komisia nedosahujú dostatočný pokrok, a môžu obsahovať odporúčania.

Druhá správa sa v prípade potreby a vhodnosti doplní o návrhy dodatočných opatrení, vrátane možného predĺženia doby uplatňovania cieľov, určené Európskemu parlamentu a Rade. Ak sa v správe zistí, že pokrok pri dosahovaní národných indikatívnych cieľov úspor energie nie je dostatočný, tieto návrhy sa zamerajú na úroveň a povahu cieľov.

Článok 15

Preskúmanie a prispôbovanie rámca

1. Hodnoty a metódy výpočtu uvedené v prílohách II, III, IV a V sa prispôbujú technickému pokroku v súlade s postupom uvedeným v článku 16 ods. 2.

2. Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 16 ods. 2 do 1. januára 2008 podľa potreby zdokonalí a doplní body 2 až 6 prílohy IV, pričom dodrží všeobecný rámec ustanovený v prílohe IV.

3. Komisia do 1. januára 2012 zvýši v súlade s postupom uvedeným v článku 16 ods. 2 percentuálny podiel harmonizovaných výpočtov zhora nadol používaných v harmonizovanom výpočtovom modeli, ktorý je uvedený v bode 1 prílohy IV, bez toho, aby boli dotknuté systémy členských štátov, v ktorých je už tento podiel vyšší. Nový harmonizovaný výpočtový model s podstatne vyšším percentuálnym podielom výpočtov zdola nahor sa prvý raz použije od 1. januára 2012.

Ak to bude možné a vhodné, použije sa pri meraní celkových úspor energie počas celej doby uplatňovania smernice harmonizovaný výpočtový model bez toho, aby boli dotknuté modely tých členských štátov, ktoré používajú vyšší percentuálny podiel výpočtov zdola nahor.

4. Najneskôr do 30. júna 2008 Komisia v súlade s postupom stanoveným v článku 16 ods. 2 pripraví súbor harmonizovaných ukazovateľov energetickej účinnosti a smerných hodnôt, ktoré sú na nich založené, zohľadňujúc dostupné údaje alebo údaje, ktoré je možné získať pre každý členský štát nákladovo účinným spôsobom. Pri príprave týchto harmonizovaných ukazovateľov energetickej účinnosti a smerných hodnôt použije Komisia ako referenčný dokument indikatívny zoznam uvedený v prílohe V. Členské štáty postupne zapracujú tieto ukazovatele a smerné hodnoty do štatistických údajov zaradených do svojich EEAP, ako je to uvedené v článku 14 a použijú ich ako jeden z dostupných nástrojov rozhodovania o budúcich prioritných oblastiach svojich EEAP.

Komisia najneskôr do 17 mája 2011 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o pokroku pri stanovení ukazovateľov a smerných hodnôt.

Článok 16

Výbor

1. Komisii pomáha výbor.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES, so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 17

Zrušenie

Smernica 93/76/EHS sa týmto zrušuje.

Článok 18

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 17 mája 2008, okrem ustanovení článku 14 ods. 1, 2 a 4, pre ktoré je dátumom transpozície najneskôr 17 máj 2006. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o takomto odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 19

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 20

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 5. apríla 2006

Za Európsky parlament
predseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
predseda

H. WINKLER

PRÍLOHA I

Metodika výpočtu národného indikatívneho cieľa úspor energie

Metodika používaná pri výpočte národných indikatívnych cieľov úspor energie ustanovených v článku 4 je táto:

1. Členské štáty použijú na výpočet priemernej ročnej spotreby ročnú konečnú vnútrozemskú spotrebu energie všetkých spotrebiteľov energie v rozsahu tejto smernice za posledných päť rokov, ktoré predchádzajú vykonávaniu tejto smernice, pre ktoré sú k dispozícii oficiálne údaje. Konečná spotreba energie je množstvo energie, ktorá bola počas tohto päťročného obdobia distribuovaná alebo predaná koncovým odberateľom a nie je upravená podľa dennostupňov, štrukturálnych zmien alebo zmien výroby.

Na základe tohto priemerného ročného objemu spotreby sa jedenkrát vypočíta národný indikatívny cieľ úspor energie a výsledné absolútne množstvo energie, ktoré sa má usporiť, sa bude uplatňovať počas celého trvania účinnosti tejto smernice.

Národný indikatívny cieľ úspor energie:

- a) pozostáva z 9% priemerného ročného objemu spotreby, ktorý je uvedený vyššie;
- b) meria sa v deviatom roku uplatňovania tejto smernice;
- c) je výsledkom kumulatívnych ročných úspor energie dosiahnutých počas deväťročného obdobia uplatňovania tejto smernice;
- d) sa dosiahne prostredníctvom energetických služieb a ostatných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti.

Táto metodika merania úspor energie zabezpečuje, aby množstvo celkových úspor energie, ktoré predpisuje táto smernica, bolo pevne stanoveným množstvom, ktoré nezávisí od budúceho rastu HDP ani akéhokoľvek budúceho zvýšenia spotreby energie.

2. Národné indikatívne ciele úspor energie sa uvádzajú v absolútnych hodnotách v GWh alebo v ekvivalentnej jednotke vypočítanej podľa prílohy II.
3. Pri výpočte ročných úspor energie sa môžu zohľadňovať úspory energie dosiahnuté v konkrétnom roku po nadobudnutí účinnosti tejto smernice, ktoré vyplývajú z opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, ktoré sa začali vykonávať v predchádzajúcom roku, nie však pred rokom 1995, a ktoré majú trvalý účinok. V niektorých prípadoch, ak je to opodstatnené okolnosťami, sa môžu zohľadňovať aj opatrenia, ktoré sa začali vykonávať pred rokom 1995, najneskôr však v roku 1991. Opatrenia technologickej povahy by sa mali buď aktualizovať, aby bolo možné zohľadniť technologický pokrok alebo hodnotiť vo vzťahu k smerným hodnotám pre takéto opatrenia. Komisia poskytne usmernenia týkajúce sa spôsobu merania alebo hodnotenia vplyvu takýchto opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, ktoré by boli založené, ak je to možné, na existujúcich právnych predpisoch Spoločenstva, ako je smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/8/ES z 11. februára 2004 o podpore kogenerácie založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s energiou ⁽¹⁾ a smernica 2002/91/ES.

Výsledné úspory energie však musia byť vo všetkých prípadoch overiteľné a zmerateľné alebo odhadnuteľné v súlade so všeobecným rámcom uvedeným v prílohe IV.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 52, 21.2.2004, s. 50.

PRÍLOHA II

Obsah energie vo vybraných palivách pre konečné využitie – prevodná tabuľka ⁽¹⁾

Energetický produkt	kJ (výhrevnosť)	kgoe (výhrevnosť)	kWh (výhrevnosť)
1 kg koksu	28 500	0,676	7,917
1 kg čierneho uhlia	17 200 – 30 700	0,411 – 0,733	4,778 – 8,528
1 kg hnedouhoľných brikiet	20 000	0,478	5,556
1 kg lignitu	10 500 – 21 000	0,251 – 0,502	2,917 – 5,833
1 kg hnedého uhlia	5 600 – 10 500	0,134 – 0,251	1,556 – 2,917
1 kg olejovej bridlice	8 000 – 9 000	0,191 – 0,215	2,222 – 2,500
1 kg rašeliny	7 800 – 13 800	0,186 – 0,330	2,167 – 3,833
1 kg rašelinových brikiet	16 000 – 16 800	0,382 – 0,401	4,444 – 4,667
1 kg zvyškového vykurovacieho oleja (ťažký olej)	40 000	0,955	11,111
1 kg ľahkého vykurovacieho oleja	42 300	1,010	11,750
1 kg motorového paliva (benzín)	44 000	1,051	12,222
1 kg parafínu	40 000	0,955	11,111
1 kg skvapalneného uhľovodíkového plynu	46 000	1,099	12,778
1 kg zemného plynu ⁽¹⁾	47 200	1,126	13,10
1 kg skvapalneného zemného plynu	45 190	1,079	12,553
1 kg dreva (25 % vlhkosť) ⁽²⁾	13 800	0,330	3,833
1 kg peliet/drevených brikiet	16 800	0,401	4,667
1 kg odpadu	7 400 – 10 700	0,177 – 0,256	2,056 – 2,972
1 MJ získaného tepla	1 000	0,024	0,278
1 kWh elektrickej energie	3 600	0,086	1 ⁽³⁾

Zdroj: Eurostat.

⁽¹⁾ 93 % metánu.

⁽²⁾ Členské štáty môžu použiť iné hodnoty v závislosti od druhu dreva, ktorý sa v danom členskom štáte najviac používa.

⁽³⁾ V prípade úspor vyjadrených v kWh elektrickej energie môžu členské štáty použiť základný koeficient 2,5, ktorý odráža odhadovanú 40-percentnú priemernú účinnosť výroby energie v EÚ počas cieľového obdobia. Ak je to opodstatnené, členské štáty môžu použiť iný koeficient.

⁽¹⁾ Ak je to opodstatnené, členské štáty môžu použiť iné prevodné súčinitele.

PRÍLOHA III

Indikatívny zoznam príkladov prípustných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti

V tejto prílohe sú uvedené príklady oblastí, v ktorých možno vypracovať a realizovať programy a ostatné opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti podľa článku 4.

Aby sa takéto opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti mohli zohľadňovať, ich výsledkom musia byť úspory energie, ktoré možno jednoznačne zmerať a overiť alebo odhadnúť v súlade s usmerneniami uvedenými v prílohe IV, a ich vplyv na úspory energie nesmie byť už započítaný v rámci iných osobitných opatrení. Tieto zoznamy nie sú úplné, slúžia však ako usmernenie.

Príklady prípustných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti:

Sektor domácností a tretí sektor

- a) vykurovanie a chladenie (napríklad tepelné čerpadlá, nové účinné kotly, inštalácia/efektívna modernizácia systémov diaľkového vykurovania/chladenia);
- b) izolácia a vetranie (napríklad izolácia dutých stien a striech, dvojité/trojité zasklenie okien, pasívne vykurovanie a chladenie);
- c) teplá voda (napríklad inštalácia nových zariadení, priame a účinné využitie pri vykurovaní priestorov, v práčkach);
- d) osvetlenie (napríklad nové úsporné žiarovky a preradníky, digitálne systémy riadenia, používanie detektorov pohybu pre systémy osvetlenia v komerčných budovách);
- e) varenie a chladenie (napríklad nové účinné zariadenia, systémy spätného získavania tepla);
- f) ďalšie zariadenia a prístroje (napríklad zariadenia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla, nové účinné zariadenia, časové riadenie na optimalizáciu využívania energie, zníženie strát energie v pohotovostnom režime, inštalácia kondenzátorov na zníženie jalového výkonu, transformátory s nízkymi stratami);
- g) domáca výroba obnoviteľných zdrojov energie, ktorou sa zníži množstvo nakupovanej energie (napríklad aplikácie solárnych kolektorov, výroba teplej úžitkovej vody, vykurovanie a chladenie priestorov podporované solárnou energiou);

Sektor priemyslu

- h) výrobné procesy (napríklad účinnejšie využívanie stlačeného vzduchu, kondenzátu, prepínačov a ventilov, využívanie automatizovaných a integrovaných systémov, účinné pohotovostné režimy);
- i) motory a pohony (napríklad častejšie používanie elektronického riadenia, variabilných pohonov, integrovaného programovania aplikácií, frekvenčných meničov, elektrických motorov s vysokou účinnosťou);
- j) ventilátory, variabilné pohony a vetranie (napríklad nové zariadenia/systémy, využitie prirodzeného vetrania);
- k) riadenie zohľadňujúce dopyt (napr. riadenie záťaže, regulačné systémy na vyrovnávanie špičkovej záťaže);
- l) vysoko účinná kombinovaná výroba (napríklad zariadenia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla);

Sektor dopravy

- m) používaný druh dopravy (napríklad podpora energeticky účinných vozidiel, energeticky účinné využívanie vozidiel vrátane systémov regulácie tlaku pneumatík, energeticky účinné vybavenie a dodatkové vybavenie vozidiel, prísady do paliva, ktoré zvyšujú energetickú účinnosť, oleje s vysokou mazivosťou a pneumatiky s nízkym valivým odporom);

- n) zmena druhu dopravy (napríklad riešenia dopravy z domu do zamestnania a späť, ktoré si nevyžadujú použitie automobilov, spoločné používanie automobilov, zmeny druhu dopravy od druhov dopravy s vyššou spotrebou energie k druhom dopravy s nižšou spotrebou energie na osobokilometer alebo tonokilometer);
- o) dni bez áut;

Medzisektorové opatrenia

- p) štandardy a normy zamerané najmä na zvýšenie energetickej účinnosti výrobkov a služieb, vrátane budov;
- q) systémy energetického štitkovania;
- r) meranie, inteligentné meracie systémy, ako napríklad diaľkovo ovládané individuálne meracie zariadenia a informatívne vyúčtovanie spotreby;
- s) školenia a vzdelávanie, ktoré vedie k používaniu energeticky účinných technológií a/alebo techník;

Horizontálne opatrenia

- t) predpisy, dane atď., ktorých účinkom je zníženie konečnej spotreby energie;
 - u) ciele informácie kampane zamerané na podporu zvyšovania energetickej účinnosti a opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti.
-

PRÍLOHA IV

Všeobecný rámec pre meranie a overovanie úspor energie

1. Meranie a výpočty úspor energie a ich normalizácia

1.1. Meranie úspor energie

Všeobecné

Pri meraní dosiahnutých úspor energie podľa článku 4 s cieľom zistiť celkové zvýšenie energetickej účinnosti a uistiť sa o účinku jednotlivých opatrení sa na meranie ročných zvýšení energetickej účinnosti pre EEAP uvedené v článku 14 použije harmonizovaný model výpočtu, ktorý používa kombináciu metód výpočtu zhora nadol a zdola nahor.

Pri tvorbe harmonizovaného modelu výpočtu podľa článku 15 ods. 2 je cieľom výboru využiť v rozsahu, v akom je to možné, údaje, ktoré už bežne poskytuje Eurostat a/alebo národné štatistické agentúry.

Výpočty zhora nadol

Metóda výpočtu zdola nahor znamená, že pri výpočte množstva úspor energie sa ako východiskový bod použijú vnútroštátne úrovne úspor alebo agregované úrovne úspor jednotlivých sektorov. Ročné údaje sa potom upraví o vonkajšie faktory, ako sú dennostupne, štrukturálne zmeny, sortiment výrobkov atď., aby sa získala hodnota, ktorá presne udáva celkové zvýšenie energetickej účinnosti, ako sa uvádza v bode 1.2. Táto metóda neumožňuje získať presné a podrobné merania, ani nedokazuje príčinnú súvislosť medzi opatreniami a z nich vyplývajúcimi úsporami energie. Väčšinou je však jednoduchšia a menej nákladná a často sa uvádza ako „indikátor energetickej účinnosti“, pretože naznačuje vývoj.

Pri tvorbe metódy výpočtu zhora nadol využívanej v tomto harmonizovanom modeli výpočtu je práca výboru v rozsahu, v ktorom je to možné, založená na existujúcich metodikách, ako napríklad model ODEX ⁽¹⁾.

Výpočty zdola nahor

Metóda výpočtu zdola nahor znamená, že úspory energie získané vykonávaním osobitného opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti sa merajú v kilowatthodinách (kWh), v jouloch (J) alebo v kilogramoch olejového ekvivalentu (kgoe) a sčítavajú sa s výsledkami úspor energie z iných osobitných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti. Orgány alebo agentúry uvedené v článku 4 ods. 4 zabezpečia, aby sa zabránilo dvojitému započítaniu úspor energie, ktoré vyplývajú z kombinácie opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti (vrátane mechanizmov). Pre metódu výpočtu zdola nahor sa môžu použiť údaje a metódy uvedené v bodoch 2.1 a 2.2.

Pred 1. januárom 2008 Komisia pripraví harmonizovaný model výpočtov zdola nahor. Tento model pokryje úroveň medzi 20 a 30 % konečnej ročnej vnútrozemskej spotreby energie sektorov, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, po náležitom zvážení faktorov uvedených nižšie v písmenách a), b) a c).

Do 1. januára 2012 bude Komisia pokračovať v príprave tohto harmonizovaného modelu výpočtov zdola nahor, ktorý pokryje podstatne vyššiu úroveň konečnej ročnej vnútrozemskej spotreby energie sektorov, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, po náležitom zvážení faktorov uvedených nižšie v písmenách a), b) a c).

⁽¹⁾ ODYSSEE-MURE projekt, program SAVE. Komisia, 2005.

Pri príprave harmonizovaného modelu výpočtov zdola nahor Komisia zohľadní tieto faktory a v súlade s nimi zdôvodní svoje rozhodnutie:

- a) skúsenosť s harmonizovaným modelom výpočtov v prvých piatich rokoch jeho využívania;
- b) očakávaný možný rast presnosti ako výsledok väčšieho podielu výpočtov zdola nahor;
- c) odhadované možné dodatočné náklady a/alebo administratívne prekážky.

Pri tvorbe takéhoto harmonizovaného modelu zdola nahor podľa článku 15 ods. 2 je cieľom výboru použiť normalizované metódy, ktoré si vyžadujú minimálnu administratívnu záťaž a náklady s tým, že sa využijú najmä metódy merania uvedené v bodoch 2.1 a 2.2 a že sa pozornosť sústreďí na tie sektory, kde sa môže harmonizovaný model zdola nahor použiť s čo najväčšou nákladovou efektívnosťou.

Členské štáty, ktoré si to želajú, môžu okrem časti, ktorá je predpísaná harmonizovaným modelom zdola nahor, používať ďalšie merania zdola nahor, a to po získaní súhlasu Komisie v súlade s postupom uvedeným v článku 16 ods. 2 na základe opisu metodiky predloženého dotknutým členským štátom.

Ak pre niektoré sektory nie sú k dispozícii výpočty zdola nahor, použijú sa v súlade s postupom uvedeným v článku 16 ods. 2 v správach pre Komisiu ukazovatele zhora nadol alebo kombinácia výpočtov zhora nadol a zdola nahor, pokiaľ s tým Komisia súhlasí. Komisia preukáže primeranú flexibilitu v tejto veci najmä pri posudzovaní žiadostí v súvislosti s prvým EEAP opísaným v článku 14 ods. 2. Na účely zmerania vplyvu opatrení vykonaných po roku 1995 (a v niektorých prípadoch najskôr od roku 1991), ktorých vplyv však trvá, bude niekoľko krát potrebné použiť výpočty zhora nadol.

1.2. Spôsoby normalizácie merania úspor energie

Úspory energie sa stanovujú meraním a/alebo odhadom spotreby pred vykonaním opatrenia a po jeho vykonaní, pričom sa zabezpečí úprava a normalizácia vzhľadom na vonkajšie podmienky, ktoré bežne ovplyvňujú využitie energie. Podmienky, ktoré zvyčajne ovplyvňujú spotrebu energie, sa môžu v priebehu času meniť. K týmto podmienkam môžu patriť pravdepodobné dôsledky jedného alebo viacerých z týchto možných faktorov, ako sú:

- a) poveternostné podmienky, ako napríklad dennostupne;
- b) úroveň obsadenosti budov;
- c) otváracie hodiny pre neobytné budovy;
- d) intenzita využívania inštalovaného zariadenia (výrobná kapacita závodov); produktový mix;
- e) výrobná kapacita závodov, úroveň výroby, objem alebo pridaná hodnota vrátane zmien HDP;
- f) časový plán pre zariadenia a vozidlá;
- g) vzťah k iným jednotkám.

2. Údaje a metódy, ktoré možno použiť (merateľnosť)

Existuje niekoľko metód zberu údajov pre meranie a/alebo odhad úspor energie. Počas vyhodnocovania energetickej služby alebo opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti často nebude možné spoľahnúť sa len na merania. Rozlišuje sa preto medzi metódami merania úspor energie a metódami odhadu úspor energie, pričom metódy odhadu sa používajú častejšie.

2.1. Údaje a metódy založené na meraniach

Účty od distribučných spoločností alebo maloobchodných energetických spoločností

Účty zostavené na základe merania spotreby energie môžu tvoriť základ merania počas reprezentatívneho obdobia pred zavedením opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti. Tieto účty sa potom môžu porovnať s účtami zostavenými na základe merania za ďalšie reprezentatívne obdobie po zavedení a používaní opatrenia. Výsledky by sa podľa možností mali porovnať s kontrolnou skupinou (nie so skupinou účastníkov), alebo by sa mali normalizovať podľa opisu uvedeného v bode 1.2.

Údaje o predaji energie

Spotreba rôznych druhov energie (napr. elektrickej energie, plynu, vykurovacieho oleja) sa môže merať porovnávaním údajov o predaji od maloobchodného predajcu alebo distribútora, ktoré sa získajú pred zavedením opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, s údajmi o predaji z obdobia po zavedení opatrenia. Môže sa použiť kontrolná skupina alebo sa údaje môžu normalizovať.

Údaje o predaji zariadení a spotrebičov

Výkon zariadení a spotrebičov sa môže počítat na základe informácií získaných priamo od výrobcu. Údaje o predaji zariadení a spotrebičov možno zvyčajne získať od maloobchodných predajcov. Môžu sa vykonať aj osobitné prieskumy a merania. Dostupné údaje sa môžu porovnať s údajmi o predaji, aby sa určilo množstvo úspor energie. Pri použití tejto metódy by sa mali uskutočniť úpravy, ktoré zohľadnia zmeny v používaní zariadení a spotrebičov.

Údaje o záťaži konečnej spotreby

Spotrebu energie budovy alebo zariadenia možno plne monitorovať, aby sa zaznamenala potreba energie pred a po zavedení opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti. Významné relevantné faktory (napr. výrobný proces, špeciálne zariadenia, vykurovacie zariadenia) sa môžu zmerať presnejšie.

2.2. Údaje a metódy založené na odhadoch

Údaje odhadnuté na základe jednoduchého technického posúdenia: bez inšpekcie

Výpočet odhadu údajov na základe jednoduchého technického posúdenia bez inšpekcie na mieste je najbežnejšou metódou získavania údajov na účely merania predpokladaných úspor energie. Údaje možno odhadnúť použitím technických princípov bez toho, aby sa použili údaje získané priamo na mieste, avšak za použitia predpokladov založených na špecifikáciách zariadení, výkonových charakteristikách, prevádzkových profiloch vykonaných opatrení a štatistiky atď.

Údaje odhadnuté na základe rozšíreného technického posúdenia: s inšpekciou

Údaje o spotrebe energie možno vypočítať na základe informácií, ktoré získa externý odborník počas auditu alebo iného spôsobu návštevy jedného alebo viacerých cieľových objektov. Takto možno vyvinúť komplexnejšie algoritmy/simulačné modely a uplatniť ich na väčší počet objektov (napr. budovy, zariadenia, vozidlá). Tento typ merania je často vhodný na doplnenie a upresnenie údajov odhadnutých na základe jednoduchého technického posúdenia.

3. Postup v prípade neistoty

Všetky metódy uvedené v bode 2 môžu znamenať istú mieru neistoty. Neistota môže vyplývať z ⁽¹⁾:

- a) chýb prístrojovej techniky: tie sa zvyčajne vyskytujú v dôsledku chýb v špecifikáciách výrobcu poskytnutých jeho výrobcom;

⁽¹⁾ Model na stanovenie úrovne kvantifikovateľnej neistoty na základe týchto troch chýb je uvedený v dodatku B Medzinárodného protokolu o meraní a overovaní výkonu (IPMVP).

- b) chýb modelu: tie sa zvyčajne vzťahujú na chyby modelu, ktorý sa používa na odhad parametrov zbieraných údajov;
- c) chýb vzorky: tieto sa zvyčajne vzťahujú na chyby vyplývajúce zo skutočnosti, že predmetom štúdia nebolo pozorovanie celej sústavy jednotiek, ale len vzorky jednotiek.

Neistota tiež môže vyplývať z plánovaných aj neplánovaných predpokladov; tie zvyčajne súvisia s odhadmi, stanovením podmienok a/alebo použitím technických údajov. Výskyt chýb súvisí aj so zvoleným systémom zberu údajov, ktorý je načrtnutý v bodoch 2.1 a 2.2. Odporúča sa ďalšia špecifikácia neistoty.

Členské štáty si môžu pri podávaní správ o cieľoch ustanovených v tejto smernici zvoliť metódu kvantifikovanej neistoty. Kvantifikovaná neistota sa potom vyjadruje štatisticky relevantným spôsobom, pričom sa uvedie presnosť, ako aj miera dôveryhodnosti. Napríklad „kvantifikovateľná odchýlka je $\pm 20\%$ s istotou na 90 %“.

Pri použití metódy kvantifikovanej neistoty zohľadňujú členské štáty aj skutočnosť, že prijateľná úroveň neistoty požadovaná pre výpočty úspor energie je funkciou úrovne úspor a nákladovej efektívnosti klesajúcej neistoty.

4. Harmonizovaná životnosť opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti vo výpočtoch zdola nahor

Niektoré opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti trvajú desaťročia, zatiaľ čo iné opatrenia trvajú kratšiu dobu. Zoznam uvedený nižšie poskytuje niekoľko príkladov priemernej životnosti opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti:

Izolácia podkrovia súkromných obydľí	30 rokov
Izolácia dutej steny súkromných obydľí	40 rokov
Zasklenie odstupňované od E po C (v m ²)	20 rokov
Kotly odstupňované od B do A	15 rokov
Regulácia vykurovania – modernizácia s výmenou kotla	15 rokov
Kompaktné žiarivky (CFL) z maloobchodu	16 rokov

Zdroj: Závazok energetickej účinnosti 2005 – 2008, VB

S cieľom, aby členské štáty používali pri podobných opatreniach rovnakú životnosť, sa životnosť týchto opatrení zosúladí na európskej úrovni. Z tohto dôvodu Komisia, ktorej pomáha výbor zriadený podľa článku 16, najneskôr do 17. novembra 2006 nahradí vyššie uvedený zoznam dohodnutým predbežným zoznamom s priemernou životnosťou rozličných opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti.

5. Postup v prípade multiplikačného efektu úspor energie a pri potrebe vyhnúť sa dvojitému započítaniu pri metódach kombinujúcich výpočet zhora nadol a zdola nahor

Vykonanie jedného opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti, napr. izolácia nádrže s teplou vodou a potrubia v budove alebo iné opatrenie s rovnocenným účinkom, môže v budúcnosti viesť k znásobeným účinkom na trhu, čo znamená, že trh bude vykonávať nejaké opatrenie automaticky bez akýchkoľvek ďalších zásahov orgánov alebo agentúr pre energetiku, ktoré sú uvedené v článku 4 ods. 4, alebo poskytovateľa energetických služieb v súkromnom sektore. Opatrenie s potenciálom multiplikačného efektu je vo väčšine prípadov nákladovo efektívnejšie ako opatrenia, ktoré je potrebné pravidelne opakovať. Členské štáty odhadnú potenciál týchto opatrení z hľadiska úspor energie vrátane ich multiplikačného efektu a overia celkové účinky prostredníctvom dodatočného hodnotenia, prípadne aj za použitia indikátorov.

So zreteľom na hodnotenie horizontálnych opatrení sa môžu použiť ukazovatele energetickej účinnosti, ak je možné určiť spôsob, akým je ich možné pripraviť bez horizontálnych opatrení. Pokiaľ je to možné, musí sa vylúčiť dvojité započítanie úspor, ktoré boli dosiahnuté prostredníctvom cieľových programov energetickej účinnosti, energetických služieb a ďalších politických nástrojov. Toto sa vzťahuje predovšetkým na dane vzťahujúce sa na energiu alebo CO₂ a na informačné kampane.

V prípade dvojitého započítania úspor energie sa vykonajú opravy. Odporúča sa použitie matric, ktoré umožňujú sčítanie vplyvov opatrení.

Do správy o celkovom ciele ustanovenom v článku 4 členské štáty nezahŕňajú potenciálne úspory energie, ktoré sa dosiahnu po skončení cieľového obdobia. V každom prípade by sa mali podporovať opatrenia, ktoré majú dlhodobé účinky na trh, a do správ o cieľoch ustanovených v článku 4 by sa mali zahrnúť opatrenia, ktoré už priniesli multiplikačné efekty úspor energie, ak je možné ich zmerať a overiť podľa usmernení uvedených v tejto prílohe.

6. Postup pri overovaní úspor energie

Pokiaľ je to nákladovo efektívne a potrebné, úspory energie dosiahnuté prostredníctvom konkrétnej energetickej služby alebo iného opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti overí tretia strana. Overenie môžu vykonať nezávislí konzultanti, ESCO alebo iní aktéri na trhu. Príslušné orgány alebo agentúry členského štátu uvedené v článku 4 ods. 4 môžu poskytnúť v tejto veci ďalšie pokyny.

Zdroje: Európsky sprievodca dodatočného hodnotenia pre programy služieb DSM a EE; IEA, databáza INDEEP; IPMVP, zväzok 1 (verzia z marca 2002).

PRÍLOHA V

Indikatívny zoznam trhov oblasti premeny energie a čiastkových trhov, pre ktoré je možné vypracovať smerné hodnoty:

1. Trh s domácimi spotrebičmi/trh informačných technológií a trh s osvetlením

1.1. Kuchynské spotrebiče (biela technika)

1.2. Zábavná/informačná technológia

1.3. Osvetlenie

2. Trh s vykurovacími zariadeniami pre domácnosť

2.1. Vykurovanie

2.2. Zásobovanie teplou vodou

2.3. Klimatizácia

2.4. Ventilácia

2.5. Tepelná izolácia

2.6. Okná

3. Trh s priemyselnými pecami

4. Trh so zariadeniami s motorovým pohonom v priemysle

5. Trh pre inštitúcie verejného sektora

5.1. Školy/verejná správa

5.2. Nemocnice

5.3. Plavárne

5.4. Pouličné osvetlenie

6. Trh s dopravnými službami

PRÍLOHA VI

Zoznam vhodných opatrení verejného obstarávania v oblasti energetickej účinnosti

Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne predpisy a právne predpisy Spoločenstva o verejnom obstarávaní, členské štáty zabezpečia, aby verejný sektor v kontexte svojej vzorovej úlohy, ako je to uvedené v článku 5, uplatňoval najmenej dve požiadavky z tohto zoznamu:

- a) požiadavky týkajúce sa využívania finančných nástrojov pre úspory energie vrátane uzatvárania zmlúv o energetických službách, ktoré stanovujú dosiahnutie merateľných a vopred určených úspor energie (vrátane prípadov, keď sa verejná správa rozhodla pre outsourcing zodpovedností);
 - b) požiadavky na nákup zariadenia a vozidiel na základe zoznamov špecifikácií energeticky účinných výrobkov pre rôzne kategórie zariadení a vozidiel, ktoré vypracujú orgány alebo agentúry uvedené v článku 4 ods. 4, prípadne aj za použitia analýzy nákladov pri minimalizovanom životnom cykle alebo porovnateľných metód na zabezpečenie nákladovej efektívnosti;
 - c) požiadavky na nákup zariadení s efektívnou spotrebou energie vo všetkých režimoch vrátane pohotovostného režimu, prípadne aj za použitia analýzy nákladov pri minimalizovanom životnom cykle alebo porovnateľných metód na zabezpečenie nákladovej efektívnosti;
 - d) požiadavky nahradiť alebo vyriešiť existujúce zariadenia alebo vozidlá zariadeniam uvedeným v písmenách b) a c);
 - e) požiadavky na využívanie energetických auditov a uplatňovanie odporúčaní týkajúcich sa nákladovej efektívnosti, ktoré z nich vyplývajú;
 - f) požiadavky na nákup alebo nájom energeticky úsporných budov alebo ich častí s cieľom nahradiť alebo zdokonaľiť nadobudnuté alebo prenajaté budovy alebo ich časti, aby sa stali energeticky úspornejšími.
-